

Konfederacja Polski Niepodległej 1979-1990

1979

1 IX – Powstanie Konfederacji Polski Niepodległej (KPN). Uroczyste odczytanie Aktu Założycielskiego KPN przez Ninę Milewską w rocznicę wybuchu II wojny światowej, przy Grobie Nieznanego Żołnierza w Warszawie. Akt Założycielski podpisało 51 osób. Konfederacja Polski Niepodległej była pierwszą niezależną partią polityczną w bloku wschodnim. Podstawy programowe Konfederacji zostały sformułowane przez Leszka Moczulskiego w pracy *Rewolucja bez rewolucji*, w której otwarciu wskazano na niepodległość jako cel polityczny nowego ugrupowania.

21 X – Spotkanie Rady Politycznej KPN i wybór Leszka Moczulskiego na przewodniczącego Konfederacji.

1980

23 III – Wybory do Sejmu PRL. KPN podjęła próbę zarejestrowania 8 kandydatów. Po odmowie rejestracji, Konfederacja ogłosiła bojkot wyborów.

3 V – Zorganizowane przez KPN publiczne obchody święta Konstytucji 3 Maja.

26 VII – Pierwszy Kongres Konfederacji Polski Niepodległej zorganizowany w Łądku Zdroju. Kongres został rozbity przez SB, obrady kontynuowano w areszcie, przyjęto m.in. rezolucję na temat stosunków polsko-sowieckich.

20-21 VIII – Aresztowania działaczy KPN, m.in.: Romualda Szeremietiewa, Leszka Moczulskiego i Tadeusza Stańskiego.

23 IX – Aresztowanie, dopiero co zwolnionego Leszka Moczulskiego, pod zarzutem obrazy organów naczelnych PRL.

1981

25 V – Ogólnopolskie manifestacje w obronie więzionych za przekonania, w tym również liderów KPN.

15 VI – Proces przywódców KPN. Przed warszawskim Sądem Wojewódzkim na ławie oskarżonych zasiedli: Leszek Moczulski, Romuald Szeremietiew, Tadeusz Stański i Tadeusz Jandziszak.

17 IX – Ogólnopolski zlot KPN w Częstochowie, podczas którego m.in. poświęcono w klasztorze jasnogórskim sztandar Konfederacji.

2 XII – Oświadczenie KPN wzywające do strajku generalnego, jako odpowiedzi na zaostrzenie metod walki z opozycją i przewidywane represje ze strony władz.

1982

23 II – Rozpoczęcie procesu przywódców KPN przed Sądem Warszawskiego Okręgu Wojskowego.

8 X – Ogłoszenie wyroków więzienia w procesie przywódców KPN: Leszek Moczulski (7 lat), Romuald Szeremietiew (5 lat), Tadeusz Stański (5 lat), Tadeusz Jandziszak (2 lata w zawieszeniu na okres 5 lat).

1983

1 VII – Osadzenie przywódców KPN w więzieniu w Barczewie.

22 IX – Oświadczenie Rady Politycznej KPN na temat aktywności w konspiracji.

1984

23 VII – Amnestia, na mocy której zwolniono prawie wszystkich więźniów politycznych, w tym liderów KPN.

14 IX – Obrady Rady Politycznej KPN, podczas których zdecydowano o kontynuowaniu działalności o charakterze półjawnym i bez użycia przemocy. Odejście z Konfederacji Romualda Szeremietiewa oraz Tadeusza Stańskiego, którzy utworzyli Polską Partię Niepodległościową.

22 XII – II Kongres KPN. Leszek Moczulski został ponownie wybrany przewodniczącym partii. Przyjęto do realizacji strategię tzw. „trzech horyzontów”, tj.: walka o pluralizm związkowy, walka o pluralizm polityczny, walka o niepodległą III Rzeczpospolitą.

XII – Przekazanie ambasadorom państw sygnatariuszy konferencji jałtańskiej „Memorandum” zwracającego uwagę m.in. na niedopełnienie postanowień konferencji z lutego 1945 r.

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Konfederacja Polski Niepodległej 1979-1990

1985

1 III – Wznowienie „Gazety Polskiej” – pisma KPN z lat 1979–1981.

9 III – Spotkanie Rady Politycznej KPN w Warszawie, podczas którego przyjęto „Rezolucję w sprawie wolnych wyborów”. Zgromadzenie zostało rozbite przez grupę antyterrorystyczną. Aresztowano: Leszka Moczulskiego, Krzysztofa Króla, Andrzeja Szomańskiego, Dariusza Wójcika, Adama Słomkę.

1986

3 III – Rozpoczęcie II procesu przywódców KPN. 22 kwietnia ogłoszono wyroki pozbawienia wolności: Leszek Moczulski (4 lata), Krzysztof Król (2,5 roku), Adam Słomka (2,5 roku), Andrzej Szomański (2 lata), Dariusz Wójcik (2 lata).

15 VIII – Uchwalenie amnestii dla więźniów politycznych.

1987

27 IV – Wizyta przewodniczącego KPN w Białym Domu, spotkanie z wiceprezydentem Stanów Zjednoczonych Georgem Bushem.

29 XI – Referendum w sprawie tempa i zakresu reform gospodarczych i politycznych. KPN w tym dniu zorganizowała w Krakowie manifestację wzywającą do bojkotu referendum.

1988

Członkowie KPN aktywnie uczestniczą w organizacji akcji protestacyjnych, między innymi sierpniowych strajków w śląskich kopalniach oraz biorą udział w listopadowej głodówce w katedrze katowickiej w sprawie wyrzuconych z pracy górników.

1989

22 II – Demonstracje organizowane przez Konfederację na rzecz poszanowania praw obywatelskich w Polsce i Czechosłowacji.

4 II – III Kongres KPN w Warszawie, rozbitý przez siły SB i MO. Obrady wznowiono 4 marca 1989 r. w Krakowie. Na Kongresie zajęto stanowisko wobec toczących się obrad „okrągłego stołu”. Nie negowano ewentualnych korzyści z rozmów, wskazywano jednak na to, iż wszelkie porozumienie jest formą walki z systemem.

III-V – Liczne demonstracje KPN, NZS, FMW oraz WiP w Krakowie spotykające się z brutalną odpowiedzią milicji i ZOMO.

4 VI – Pierwsza tura wyborów czerwcowych. Konfederacja zarejestrowała listy we wszystkich ważniejszych regionach kraju, nie uzyskała jednak żadnego mandatu w sejmie kontraktowym.

VII – Demonstracje KPN przeciwko wyborowi Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta Polski.

X 1989 - I 1990 – Akcja zajmowania budynków PZPR oraz siedzib PRON i ZSMP.

1990

11 II – Powołanie Forum Demokratycznego, w skład którego weszły m.in.: KPN, Stronnictwo Pracy, Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe, Solidarność 80.

27 V – Wybory samorządowe, KPN zdobyła ok. 50 mandatów w skali kraju.

VIII-IX – KPN organizuje pikiety oraz blokady baz wojsk sowieckich pod hasłem „Sowieci do domu”.

25 XI – I tura wolnych wyborów prezydenckich. KPN wystawiła kandydaturę Leszka Moczulskiego, który uzyskał 2,5% głosów. Kandydat KPN w II turze udzielił poparcia Lechowi Wałęsie.

W kolejnych latach KPN kontynuowała swoją działalność. W pierwszych wolnych wyborach parlamentarnych z 27 października 1991 r. kandydaci KPN uzyskali 7,5% głosów (46 mandatów).

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Zaczęło się 1 września 1979 r.

Warszawska manifestacja Konfederacji Polski Niepodległej, podczas której odczytano Akt Założycielski Konfederacji (Ośrodek „Karta”, fot. Janusz Krzyżewski).

1 września 1979 r. przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie Nina Milewska odczytała Akt Założycielski Konfederacji Polski Niepodległej (KPN) podpisany przez 51 osób. Powstanie nowej struktury politycznej było zwieńczeniem wieloletnich działań Nurtu Niepodległościowego (NN) nieformalnego środowiska skupiającego oficerów przedwojennego Wojska Polskiego i Armii Krajowej (m.in.: gen. Roman Abraham, gen. Mieczysław Boruta-Spiechowicz, płk Kazimierz Pluta-Czachowski, płk Ludwik Muzyczka) uformowanego już w latach 50. W latach 60. do kierownictwa NN dołączyli historycy i dziennikarze młodego pokolenia (Zbigniew Bielecki, Leszek Moczulski, Andrzej Szomański), w tym czasie Nurt Niepodległościowy przybrał zorganizowaną formę, powołano zespoły działań odpowiedzialne za koordynowanie poszczególnych obszarów aktywności. W latach 70. podjęto prace nad powołaniem jawnych struktur, rozpoczęto współpracę z innymi środowiskami niepodległościowymi. Ostatecznie 26 marca 1977 r. ogłoszono powstanie Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO), pierwszej jawnej organizacji obozu niepodległościowego. Na czele ROPCiO stanęli Leszek Moczulski i Andrzej Czuma.

Powołana 1 września 1979 r. Konfederacja Polski Niepodległej była pierwszą niezależną partią polityczną w bloku sowieckim oraz pierwszą organizacją opozycyjną, która jawnie wypowiedziała postulat budowy niepodległej III Rzeczypospolitej. Twórcy KPN wykorzystali lukę w systemie prawnym PRL, partie polityczne były jedyną formą społecznej organizacji, która formalnie nie wymagała zgody władz na istnienie.

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Zacząło się 1 września 1979 r.

AKT KONFEREDACJI POLSKI NIEPODLEGŁEJ

My, niżej podpisani uczestnicy i przedstawiciele różnych ugrupowań niepodległościowych, demokratycznych, ludowych, socjalistycznych i narodowych, oraz działających indywidualnie

- połączeni wspólną wolą odzyskania niepodległości i prawa do samostanowienia narodu;
- ożywieni przekonaniem, że tylko na drodze własnego wysiłku naród polski może odzyskać należne mu prawa i zrealizować swoje aspiracje;
- przeświadczeni, że zespolenie wysiłków całego społeczeństwa w oparciu o zasady współodpowiedzialności, solidarności, tolerancji i wzajemnego poszanowania oraz powszechnej demokracji jest niezbędnym warunkiem budowy niepodległej Rzeczypospolitej;
- świadomi potrzeby narodowej, szans, jakie daje nam czas historyczny, oraz odpowiedzialności, jaka na nas spoczywa —

Zawijazujemy niniejszy AKT KONFEREDACJI, aby złączyć swe siły i działania w celu odzyskania niezawisłej państwowości polskiej, której ustrój, władza i charakter określią swobodnie wszyscy współobywatele.

Częścią integralną niniejszego AKTU KONFEREDACJI jest Deklaracja Ideowa Konferencji Polski Niepodległej, oraz Tymczasowy Statut, który obowiązywał będzie do czasu zwołania w demokratycznym trybie, Pierwszego Zjazdu Konferencji Polski Niepodległej.

AKT niniejszy został spisany w Warszawie i opatrzony podpisami dnia 1 września 1979 roku.

Józef BAL	— robotnik, Wojsne Związki Zawodowe — Katowice
Jan BOGUSŁAWSKI	— technik — Szczecin
Krzysztof BZDYŁ	— ekonomista, RSPS — Kraków
Wanda CHYLICKA	— pisarka, członek Amnesty International — Warszawa
Teodor DABROWSKI	— kierowca — Lublin
Stefan DROPIOWSKI	— językoznawca — Kraków
Zbigniew DROZDOWSKI	— rzemieślnik — Warszawa
Stanisław FRANCAK	— rolnik, Lubelska Grupa Ludowa — Jaszczów
Ryszard FRYGA	— technik — Szczecin
Krzysztof GĄSIOROWSKI	— działacz społeczny, RPPS — Kraków
Zdzisław JAMROZEK	— robotnik — Lublin
Stanisław JANIK-PALCZEWSKI	— urzędnik, RPPS — Kraków
Tadeusz JANCZISZAK	— dziennikarz, Związek Narodowy Katolików — Wrocław
Stanisław JANOWSKI	— historyk — Wrocław
Romana KAHL-STACHNIEWICZ	— ekonomista, RPPS — Kraków
Ryszard KOSSOWSKI	— S-P GLN — Siedlce
Bernard KOLESNIK	— Warszawa
Roman KRASZEWSKI	— nauczyciel, S-p GLN — Siedlce
Roman KŚCIUCZEK	— robotnik, WZZ — Katowice
Stefan KUCHARZEWSKI	— student — Lublin
Zdzisław KUTNOWSKI	— historyk — Warszawa
Marek ŁACHOWICZ	— Szczecin
Adam MACEDONSKI	— artysta-plastyk, Chrześcijańska Wspólnota Ludzi Pracy, czł. Instytutu Katyńskiego — Kraków
Zygmunt MAROWSKI	— rzemieślnik, S-p GLN — Siedlce
Nina Bronisława MILENSKA	— historyk sztuki, Wydawnictwo Polskie — Gdańsk
Mieczysław MAJDZIK	— robotnik, RPPS — Skawina
Antoni MEYNARSKI	— rolnik, Dolnośląska Grupa Ludowa
Leszek MOCZULSKI	— historyk, redaktor DROGI — Warszawa
Michał MUZYCZKA	— prawnik — Kraków
Michał NIESYŃ	— rolnik, Lubelska Grupa Ludowa — Milejów
Ryszard NOWAK	— student, Ruch Młodej Polski — Szczecin
Krzysztof OSTANIEC	— ekonomista — Warszawa
Zdzisław PAŁUSZYŃSKI	— robotnik — Świdnik
Marek PORĘBSKI	— student — Warszawa

— 3 —

Jan PRAWSKI
Maciej PSTRAG-BIELEŃSKI
Stanisław SIKORA
Matylda SOBIESKA
Tadeusz STACHNIK
Tadeusz STĄŃSKI
Janusz STOLARSKI
Romuald SZEREMETIEW

Wojciech SZOSTAK
Anna SZUWARSKA
Jerzy SYCHUT
Stanisław TOR

Kazimierz TRACZEWSKI
Zygmunt URBAN
Apollinary WILK
Ryszard Jan ZYWIECKI

— historyk — Łódź
— etnograf, ZNK — Poznań
— kierowca — Lublin
— studentka — Warszawa
— ekonomista — Otwock-Świder
— prawnik kan. — Warszawa
— inżynier — Wrocław
— prawnik, ZNK, członek Społecznego Instytutu Pamięci Narodowej im. Józefa Piłsudskiego — Leszno
— kierowca — Łódź
— studentka — Lublin
— robotnik — Szczecin
— nauczyciel, RPPS, członek Komitetu Założeńielskiego WZZ — Katowice
— urzędnik — Nowy Sącz
— nauczyciel — Legnica
— ekonomista — Warszawa
— historyk, członek Społecznego Instytutu Pamięci Narodowej im. Józefa Piłsudskiego — Kraków

Warszawa, dnia 1 września 1979 r.

— 4 —

Akt Konferencji Polski Niepodległej odczytany przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie, 1 września 1979 r.

DEKLARACJA IDEOWA KONFERENCJI POLSKI NIEPODLEGŁEJ

Jesteśmy kolejną zmianą w długim pochodzie pokoleń. Już ponad dwieście lat, od czasów Konferencji Barskiej, społeczeństwo tysiącletniej Rzeczypospolitej prowadzi walkę o niepodległy byt państwowy. Czwadzieśięć lat mija, gdy pod ciosami hitlerowskich Niemiec i komunistycznej Rosji upadło Państwo Polskie. Zbliża się trzydziesta piąta rocznica niesławnej pamięci układów jasielskich, w których mocarstwa zachodnie — wbrew głoszonemu przez siebie szczerzemu hasłom międzynarodowej sprawiedliwości i demokracji — usankcjonowały postanowienia ostatniego rozbioru Rzeczypospolitej i podporządkowanie Polski radzieckiej hegemonii. PRL — rządzona totalitarnie przez PZPR, stanowi współczesną formę zinstytucjonalizowanego władztwa rosyjskiego nad Polską. Dział naród polski znów budzi się i prostuje przygięty niewolą kark. Wkraczamy w nową fazę naszych dziejów. Od nas — przede wszystkim od nas samych zależy, kiedy Polska odzyska niepodległość, a naród polski możliwość samostanowienia o swoim losie.

Tradycją historycznej Rzeczypospolitej było, że w chwilach narodowej potrzeby obywatele zawiązywali konfederację w obronie swych praw i w obronie Ojczyzny. Utworzenie Konferencji Polski Niepodległej — KPN — jest odpowiedzią na wyzwanie, wobec którego postawił Polaków zmieniający się czas. Pojawiająca się szansa stworzenia niepodległej i demokratycznej Trzeciej Rzeczypospolitej — nie może zostać zaprzepastczona. Jedyną drogą prowadzącą do tego celu jest usunięcie radzieckiej dominacji, przez likwidację władzy PZPR.

Konfederacja Polski Niepodległej jednoczy działania i wysiłki na rzecz niepodległości. Skupia osoby działające indywidualnie, oraz różne ugrupowania, odmienne w widzeniu wielu kwestii ideowych, społecznych i politycznych, lecz wierne nadrzędnej sprawie n i e p o d l e g ł o ś c i , stanowi ośrodek krystalizacyjny wspólnego Czynu Niepodległościowego. Zmierzają do zrealizowania tych wszystkich, których łączy wspólne przekonanie, że:

1. Niepodległa Rzeczypospolita jest jedyną formą, jaka we współczesnym świecie zapewnia należyłą egzystencję, możliwość rozwoju, oraz spełnienie narodowych i indywidualnych aspiracji Polaków.
2. Utworzenie Rzeczypospolitej może nastąpić tylko w rezultacie realizacji zasady samostanowienia narodu i należy przede wszystkim od woli i działań Polaków.
3. Samostanowienie narodu polega na swobodnym wyrażaniu woli społeczeństwa co do:
 - suwerenności międzynarodowej państwa,
 - ustroju społecznego i państwowego,
 - władzy kierującej państwem.Wyrazem samostanowienia narodu jest powszechny ustrój demokratyczny, normujący życie wewnątrz państwa, oraz polityczna niezawisłość od jakichkolwiek czynników zewnętrznych.
4. Podstawą powstającego ustroju demokratycznego są niezbywalne prawa człowieka i obywatela, wzajemna tolerancja, oraz poszanowanie praw innych ludzi. Powszechny ustrój demokratyczny wyraża się w formowaniu władz państwowych wyłącznie w oparciu o społeczny mandat zaufania, oraz w działaniu tych władz w nieprzekraczalnych granicach danego mandatu i tak długo, jak długo mają zaufanie społeczne.
5. Konieczne zapewnienie sprawiedliwości społecznej i faktycznej równości wszystkich obywateli wymaga współuczestnictwa pracujących w zarządzaniu gospodarką narodową i współkontroli społecznej własności, przy uznaniu interwencyjno-koordynacyjnej funkcji państwa.

6. Warunkiem należytego funkcjonowania Rzeczypospolitej, pomyślności Jej społeczeństwa i poszczególnych obywateli jest wypełnianie równych dla wszystkich obowiązków: wobec samych siebie, wobec innych ludzi, wobec społeczeństwa i narodu, wobec naszych braci z narodów z którymi łączyła nas historia i wspólny byt na tej samej ziemi, wobec Rzeczypospolitej i wobec ludzkości. Poczucie obowiązku wyraża się w postawie służby przyswiecającej nam szczerzemu ideałom i Ojczyźnie, zaś postawa służby kształtuje ofiarności i gotowość do poświęceń.
7. Ukształtowana historycznie wspólnota narodowa, łącząca przeszłe, teraźniejsze i przyszłe pokolenia Polaków, uwielokrotnia siły społeczne, zaś w jej ramach spełniane są aspiracje poszczególnych ludzi i całych zbiorowości. Polska świadomość narodowa ukształtowała się w ponad tysiącletnim procesie rozwoju społeczeństwa i państwa, którym w dobrych i złych latach towarzyszyła obecność Kościoła Katolickiego. Nieusuwalnymi wartościami tej świadomości są:
 - poczucie, że państwo jest wspólną własnością — Pospolitą Rzeczą ogółu obywateli,
 - zrozumienie potrzeby ofiarności narodowej w imię celów wyższych
 - i wspólnych wszystkim Polakom,
 - przywiązanie do świata wartości stworzonego przez katolicyzm i do zasad moralności chrześcijańskiej.
8. Z naszej przeszłości oraz tradycji narodowej wynika poczucie współodpowiedzialności za wolność i pomyślność bratnich narodów, z którymi łączyła nas historia, a które mają własne prawo samostanowienia o swoim losie.
9. Honor narodu i Rzeczypospolitej stanowi wspólną wartość, jest wspólnym obowiązkiem wszystkich obywateli.
10. Rzeczypospolita stanowiąca wspólną własność i potrzebę ogółu obywateli może tylko do nich należeć, i działając w ich interesie, świadczyć na rzecz ludzkości.

Działania Konferencji Polski Niepodległej, wchodzących w jej skład Grup skonfederowanych, oraz wszystkich członków KPN oparte są o powyższe zasady kardynalne. Konferencja otwarta jest dla wszystkich, którzy te zasady uznają. Każda z Grup skonfederowanych określa we własnym programie kwestie szczegółowe.

Zawijazując Konferencję Polski Niepodległej wzywamy wszystkich Polaków w kraju i na obczyźnie, aby łączyli się we wspólnych działaniach na rzecz w o l n o ś c i i n i e p o d l e g ł o ś c i .

Warszawa, 1 września 1979 r.

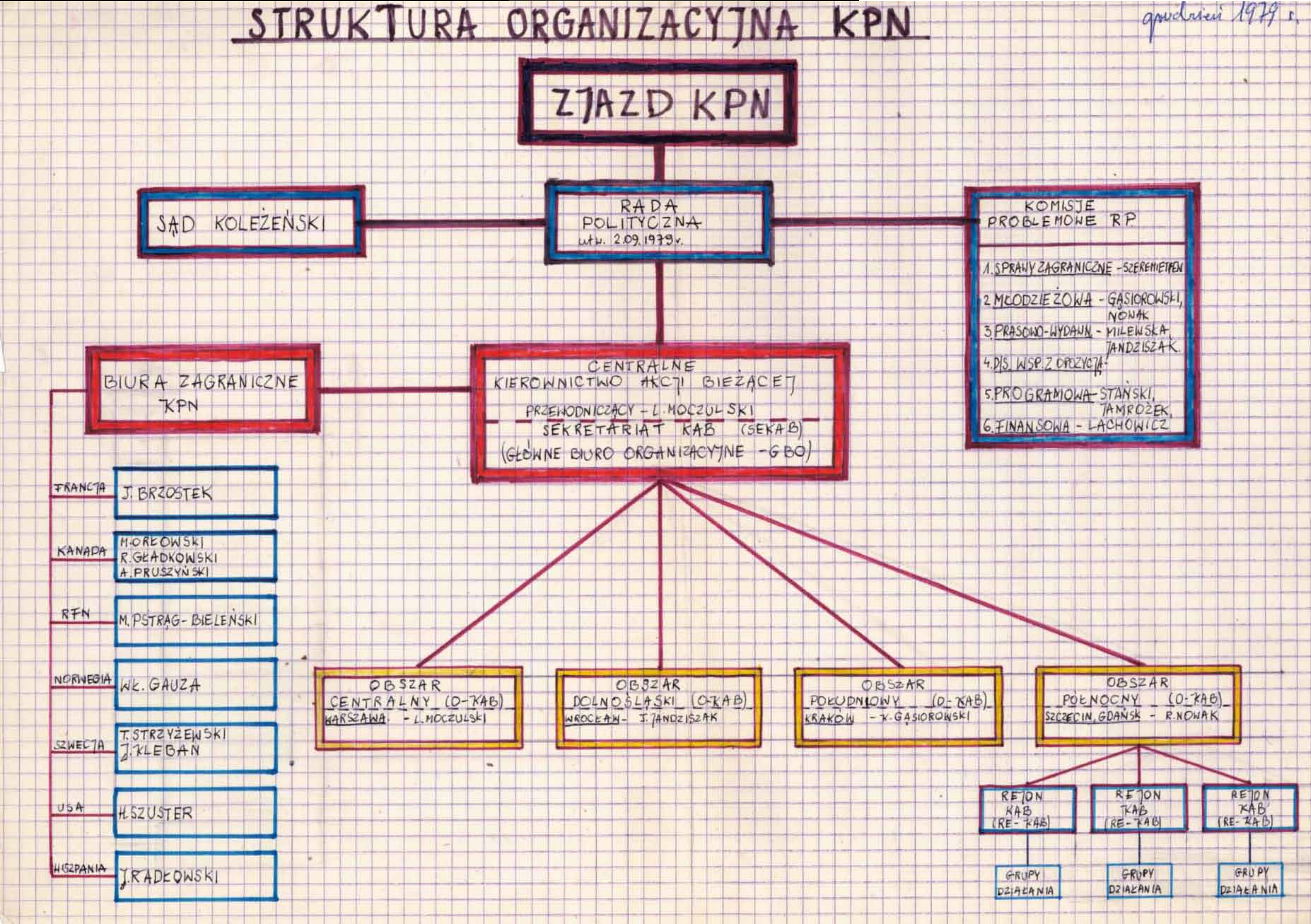
Biura KPN: Warszawa — ul. Jaraosa 3 m 4a, tel. 26-26-39
Kraków — ul. Zaułek 7 m 16, tel. 731-22 w. 163,
ul. Meiselsa 24 m 7
Lublin — ul. Hutnicza 20 m 5, tel. 619-30
Wrocław — ul. Kuźnica 11 m 13
Gdańsk — ul. Wita Stwosza 54 m 55, tel. 52-32-53
Szczecin — tel. 759-37.

Deklaracja ideowa Konferencji Polski Niepodległej z 1 września 1979 r.

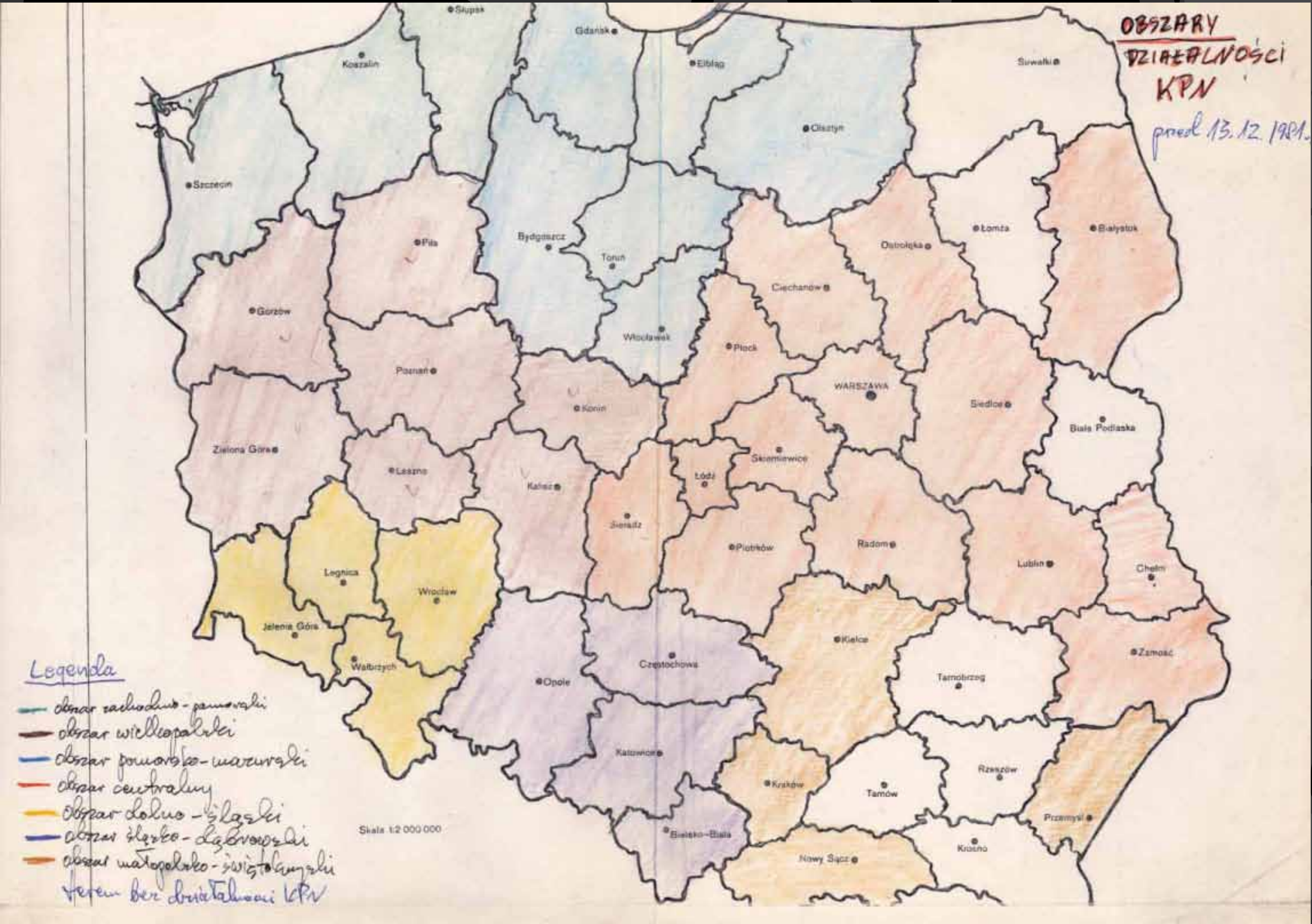

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

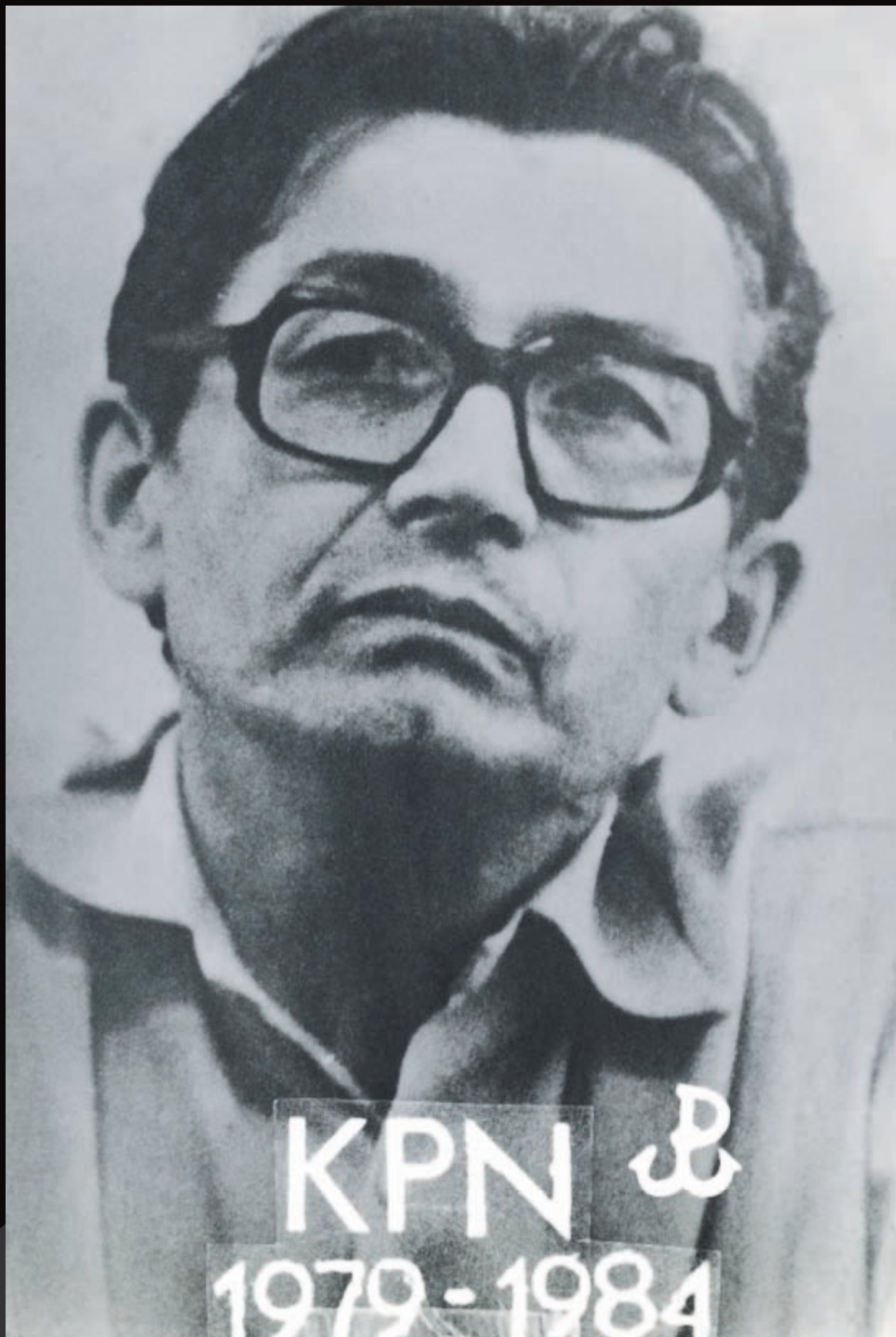
Struktura organizacyjna Konfederacji Polski Niepodległej

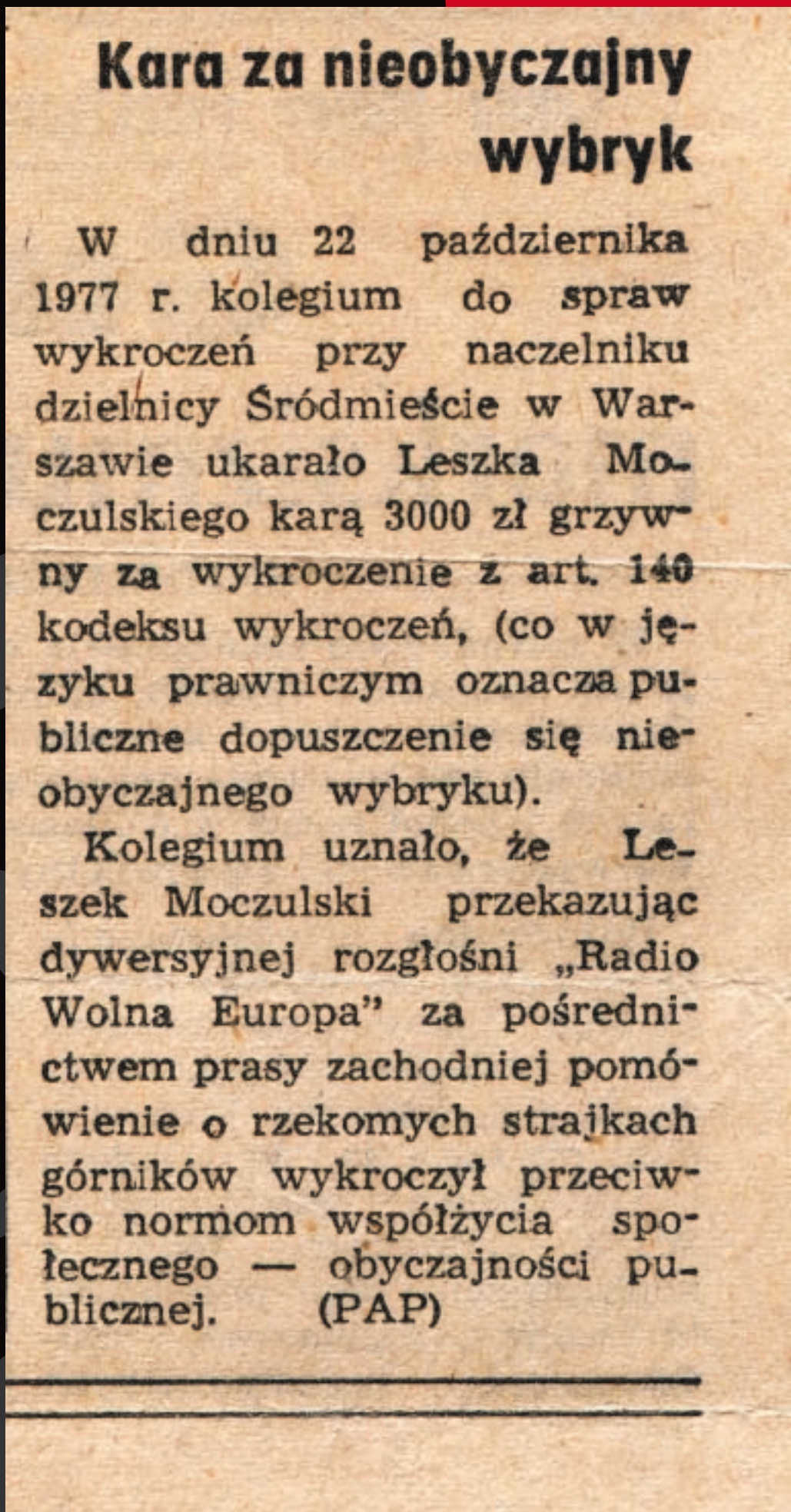
Schemat struktury organizacyjnej KPN – stan na grudzień 1979 r., szkic MSW (IPN).

Obszary działania KPN – stan przed 13 grudnia 1981 r., szkic MSW (IPN).

Ulotka w 5. rocznicę powstania KPN (zbiory prywatne).

Notatka prasowa informująca o ukaraniu Leszka Moczulskiego przez kolegium za „nieobyczajność publiczną” (zbiory Krzysztofa Króla).

Leszek Moczulski

Od początku istnienia Konfederacji Polski Niepodległej jej przywódcą i ideologiem był warszawski historyk i dziennikarz Leszek Moczulski (ur. 1930). Od 1962 r. był związany z nurtem niepodległościowym. W latach 1962–1970 stał na czele Akcji Historycznej, był członkiem tzw. konwentu przygotowującego jawną działalność niepodległościową, w latach 1976–1978 zasiadał w ścisłym kierownictwie Nurtu Niepodległościowego tzw. Rombie. W 1977 r. był jednym z założycieli Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Autor wielu prac z zakresu geopolityki i historii (m.in. głośnej książki *Wojna Polska*, 1972)

Opublikowany w czerwcu 1979 r. przez Moczulskiego esej *Rewolucja bez rewolucji* stał się tekstem programowym nowego ruchu niepodległościowego. Na kartach *Rewolucji bez rewolucji* Moczulski dokonał krytycznej analizy ówczesnej sytuacji politycznej PRL i sformułował otwarcie postulat niepodległości, jako warunku uzdrowienia sytuacji w Polsce. Program niepodległościowy Moczulski rozwijał w późniejszych pracach m.in.: *Walka strajkowa w Polsce – rok 1980* (1980), *III Rzeczpospolita. Zarys ustroju politycznego* (1984), *Krajobraz przed bitwą* (1987).

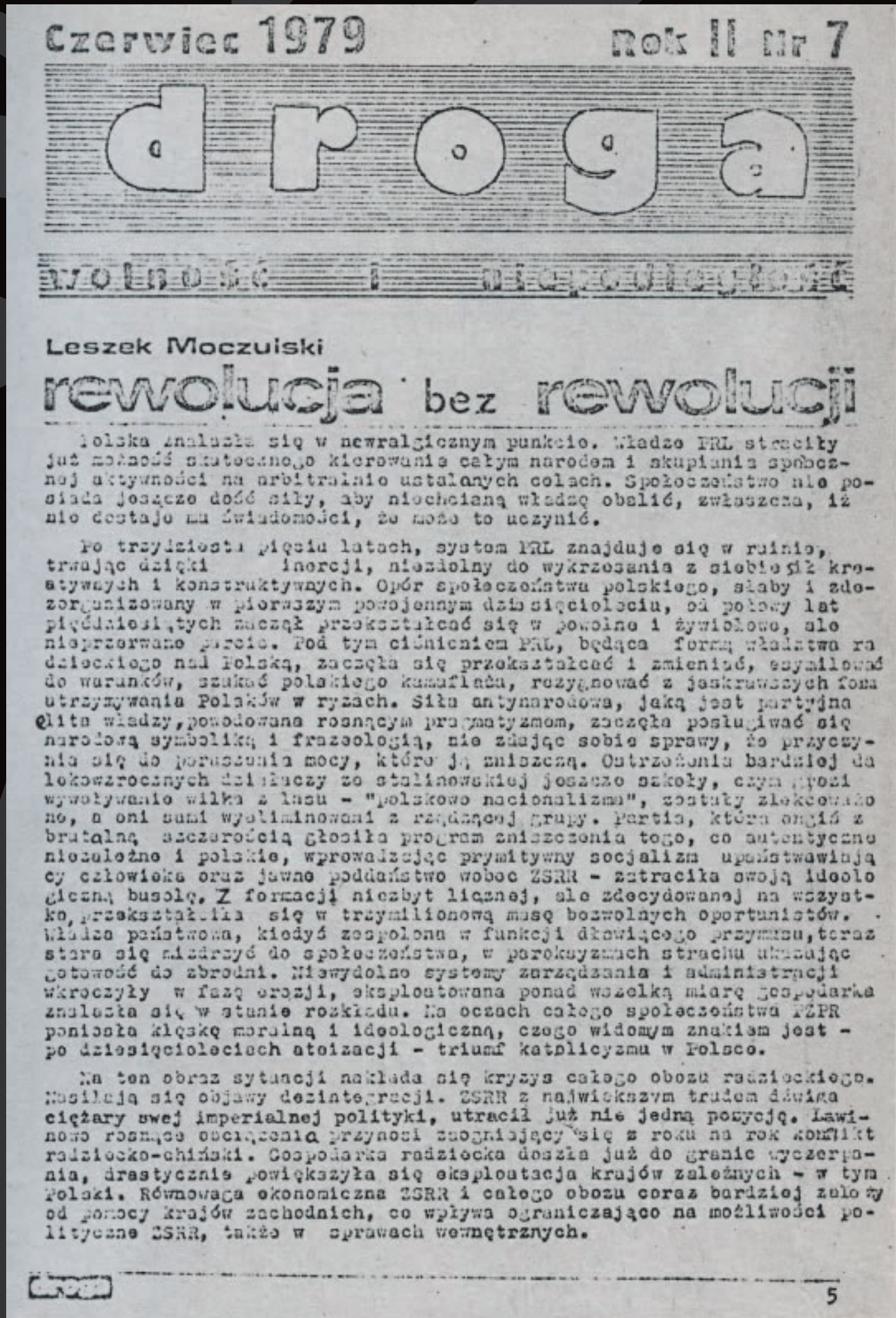
Wobec Leszka Moczulskiego władze PRL stosowały niezwykle surowe represje. Jako przywódca Konfederacji Polski Niepodległej był on wielokrotnie zatrzymywany i aresztowany, dwukrotnie zasiadał na ławie oskarżonych w procesach politycznych, w których zapadały wysokie wyroki więzienia (1982, 1986). W więzieniach i aresztach komunistycznych łącznie przebywał około 10 lat.

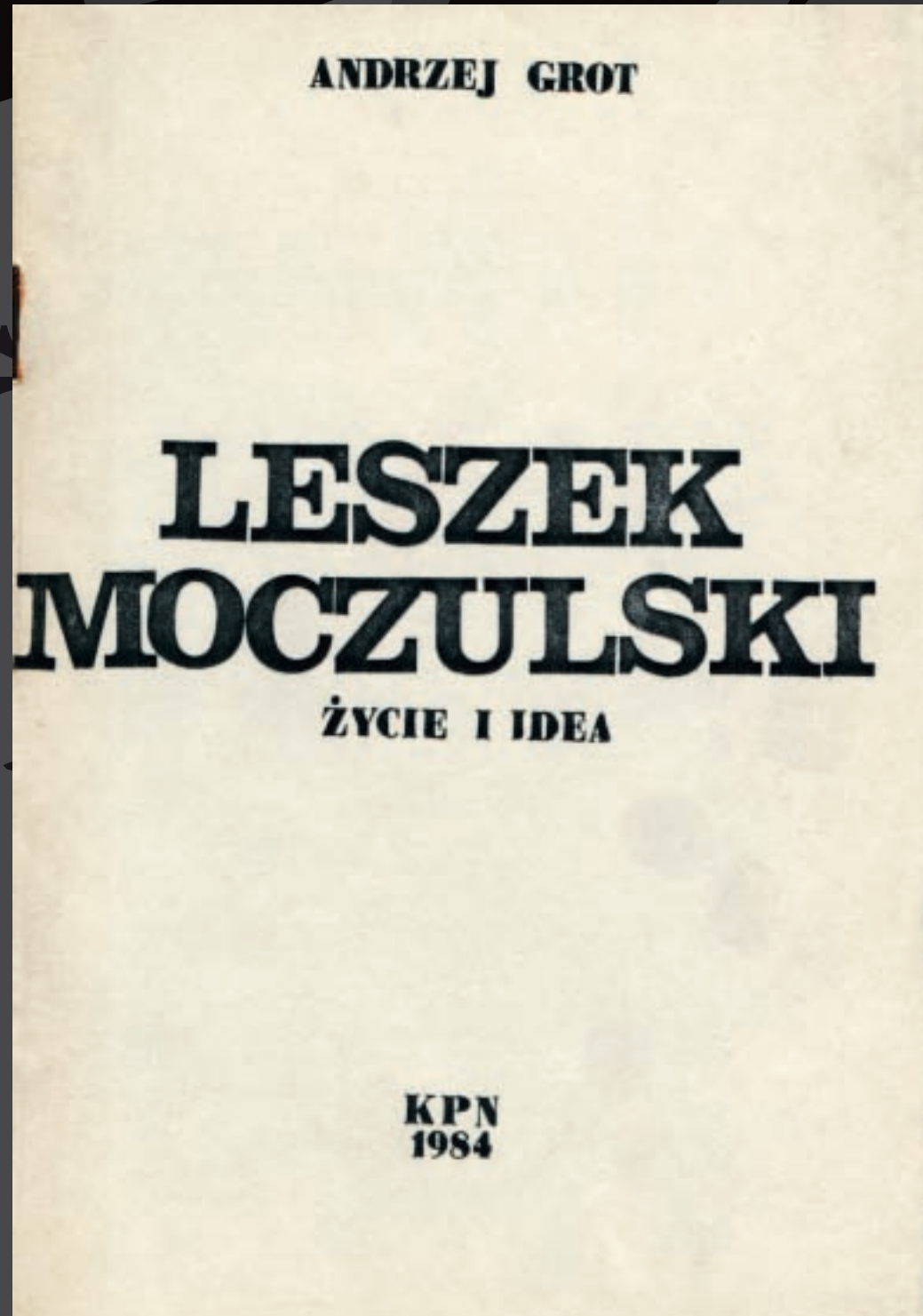
Leszek Moczulski podczas rozmowy z wiceprezydentem USA Georgem Bushem w Białym Domu, Waszyngton, 27 kwietnia 1987 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Leszek Moczulski podpisujący emigracyjne wydanie *Wojny Polskiej*, Londyn, wiosna 1987 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Okladka czerwcowego numeru pisma „Droga” z 1979 r., w którym po raz pierwszy ukazał się programowy tekst KPN *Rewolucja bez rewolucji* Leszka Moczulskiego.

...formacja niepodległościowa starać się będzie prowadzić rewolucję – radykalną zmianę struktur, bez rewolucji – pożerającej ludzi i dobra społeczne. Nasza rewolucja będzie miała charakter kreatywny. W jej toku tworzyć będziemy siłę wystarczającą dla wyzwolenia Polski – oraz w oparciu o tę siłę budować niepodległą Rzeczpospolitą (...). Doświadczeni o narodowe losy blisko dwustu lat – wiemy, że same apele nie wystarczą. Aby Polacy odważyli się zwyciężyć, muszą się wpierv zorganizować, słabość jednostek przekształcając w siłę wspólnoty. Trzeba więc odrzucić uboczne względy, pozostawić za sobą drobne zamiary i drobne ambicje, przestać trwonić siebie i swoją energię na to, co mniej ważne. Jest jeden cel – jemu trzeba poświęcić wszystkie siły. Jest jeden obowiązek – jemu trzeba wszystko podporządkować. Jest jedna konieczność – to ona wymaga zespolenia całej narodowej siły. POLACY, ODWAŻCIE SIĘ BYĆ SOBĄ!

Leszek Moczulski, *Rewolucja bez rewolucji*

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Pierwsze lata

W pierwszym okresie działalności Konfederacja Polski Niepodległej podjęła pracę nad umacnianiem i rozbudową swoich struktur oraz wielokierunkową aktywność polityczną. W styczniu 1980 r. konfederaci zdecydowali się uczestniczyć w zbliżających się wyborach do Sejmu PRL. Ogłoszono dokument programowy *Platforma wyborcza KPN* oraz podjęto próbę zgłoszenia ośmiu kandydatów. Po odmówieniu przez władzę rejestracji list, KPN ogłosiła bojkot wyborów pod hasłem: *Chcesz głodować, idź głosować*. Ważnym elementem działalności Konfederacji była aktywność na rzecz odkłamywania polskiej historii i nawiązywanie do polskiej tradycji niepodległościowej. Nie tylko publikowano książki i teksty niezależnych historyków. Takie dni, jak: 3 maja, 11 listopada regularnie były datami manifestacji konfederackich w całym kraju.

26 lipca 1980 r. odbył się I Kongres KPN w Łądku Zdroju. Obrady zostały przerwane przez SB, posiedzenie kontynuowano w areszcie pobliskiej komendy MO. Podczas Kongresu zdołano przyjąć rezolucję w sprawie stosunków polsko-sowieckich, w której pisano m.in. o konieczności odstąpienia ZSRS od polityki imperialnej jako warunku normalizacji wzajemnych relacji.

Istotnym aspektem działalności KPN było zaangażowanie w budowanie ruchu związkowego. Konfederaci inspirowali powstanie śląskiego Wolnego Związku Zawodowego (luty 1978). Na początku sierpnia 1980 r. kolportowano broszurę Leszka Moczulskiego *Walka strajkowa w Polsce*, w której podkreślano znaczenie ruchu robotniczego jako instrumentu dekompozycji komunistycznej dyktatury.

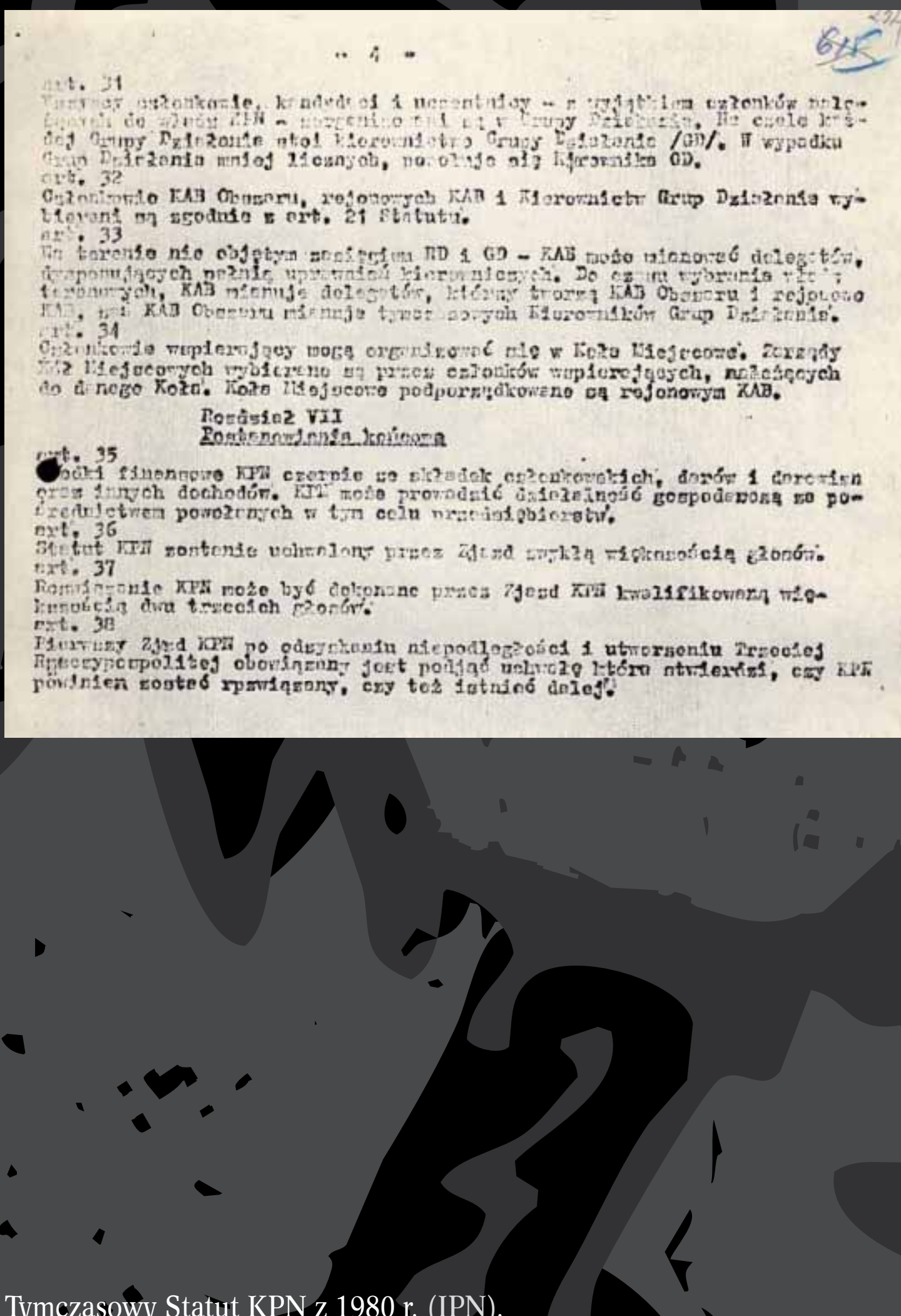
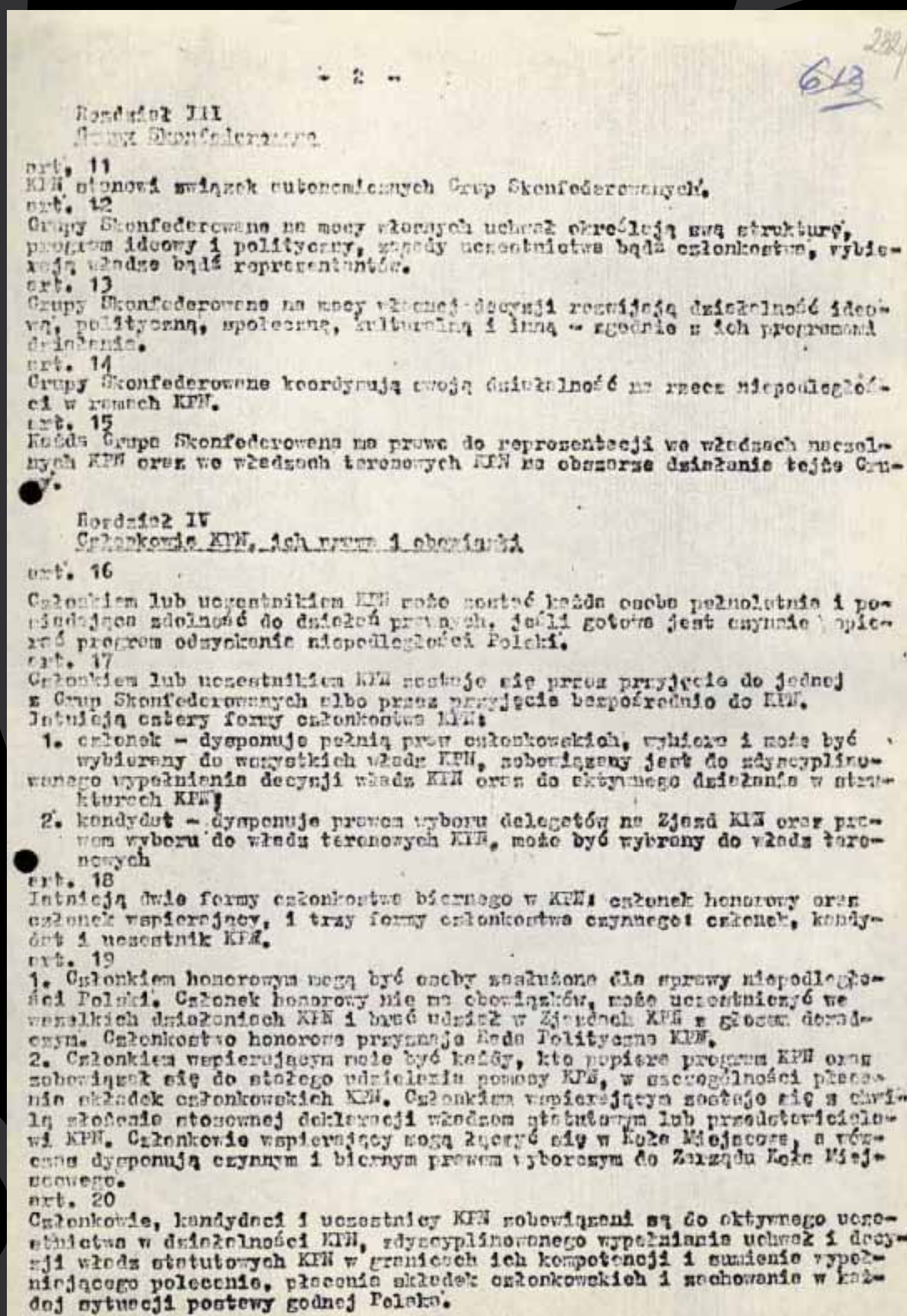
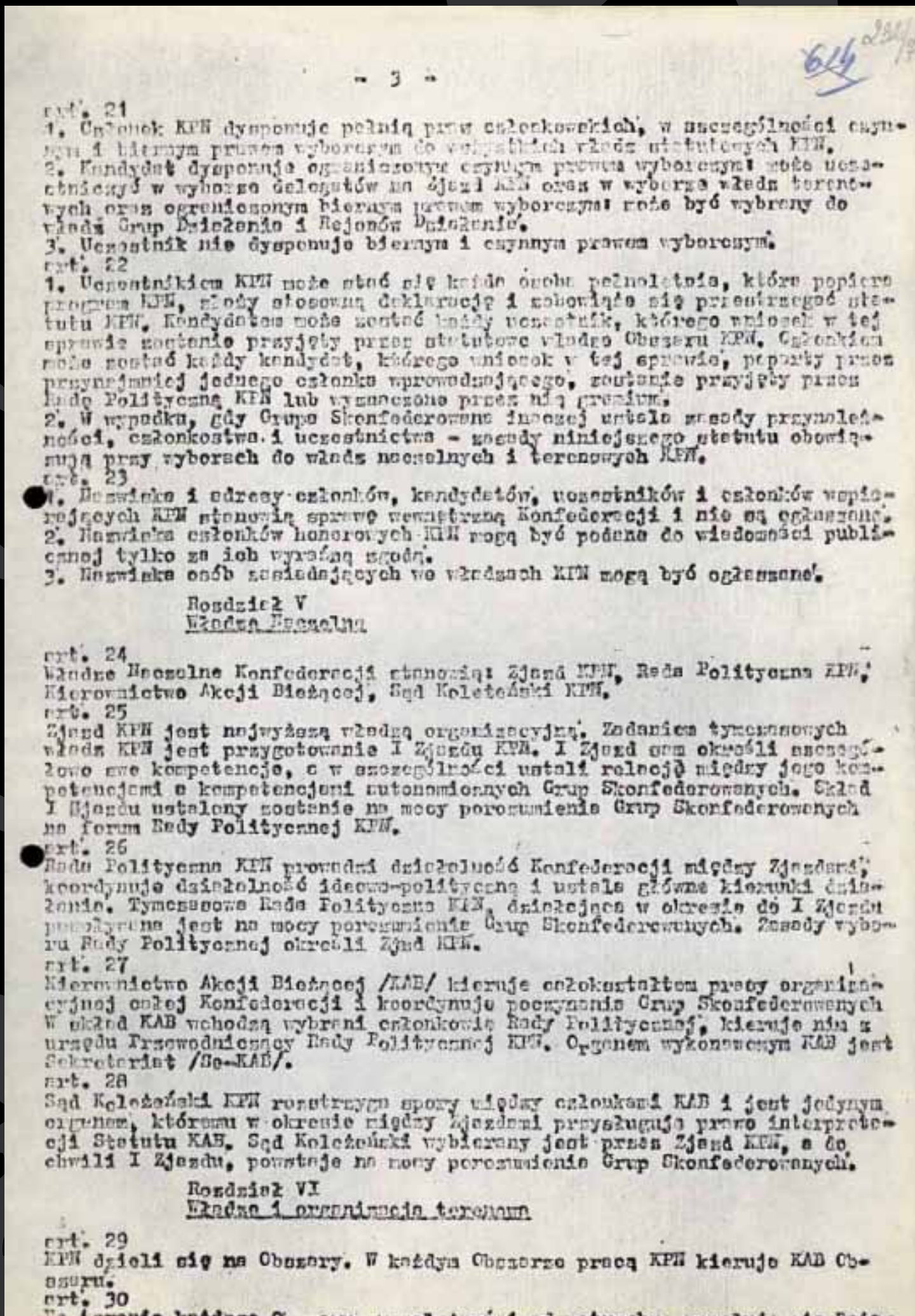
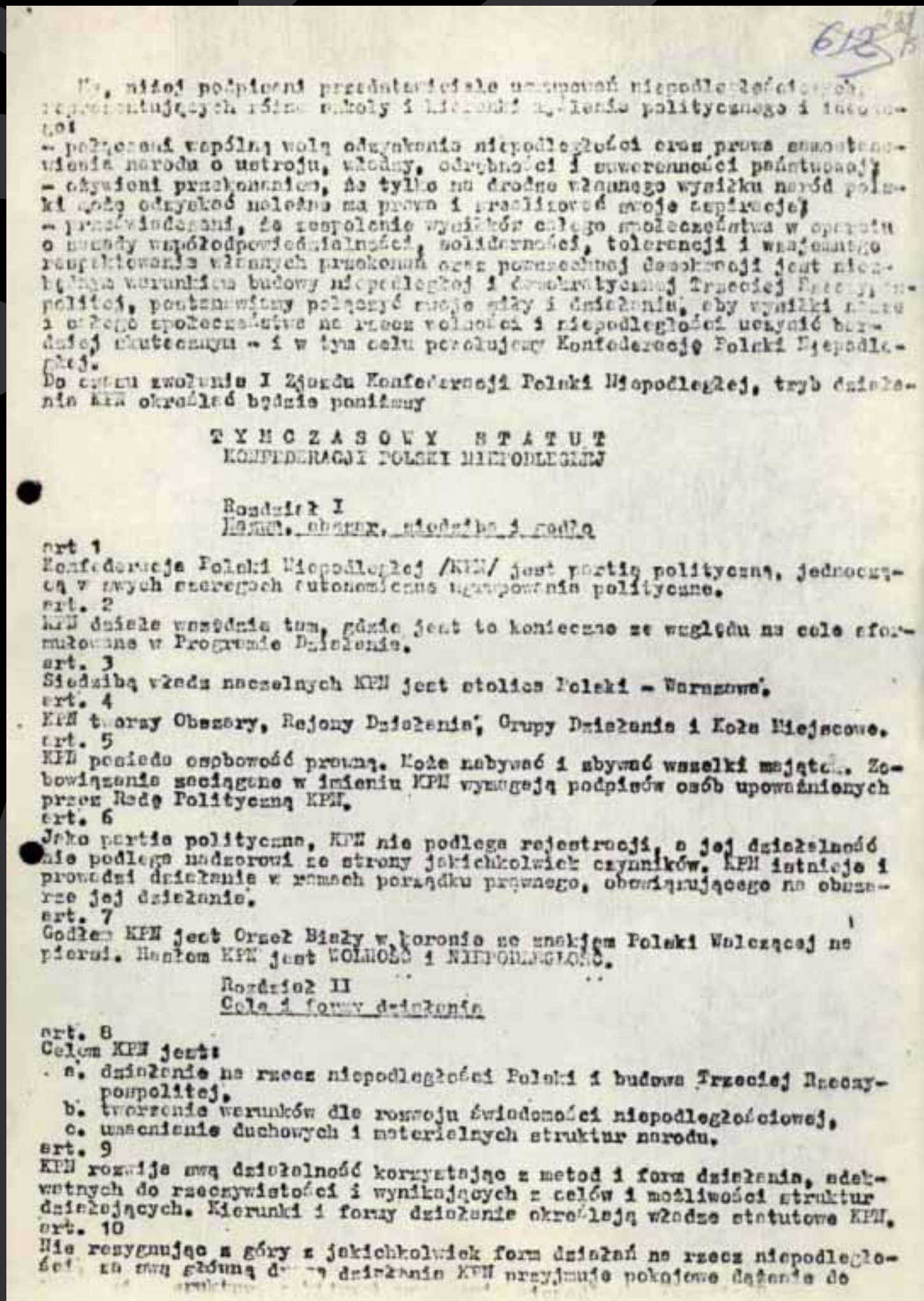
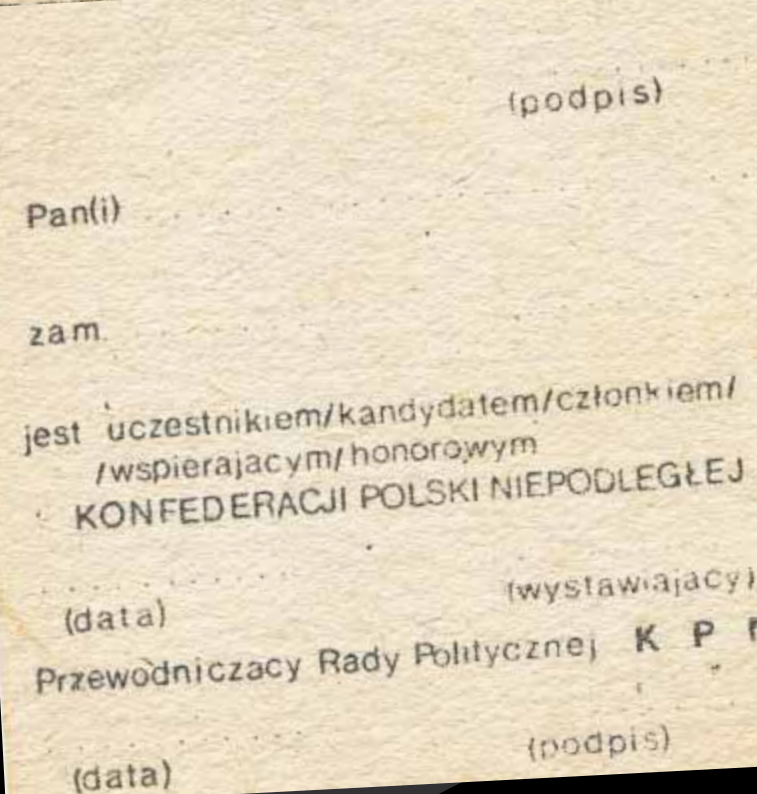
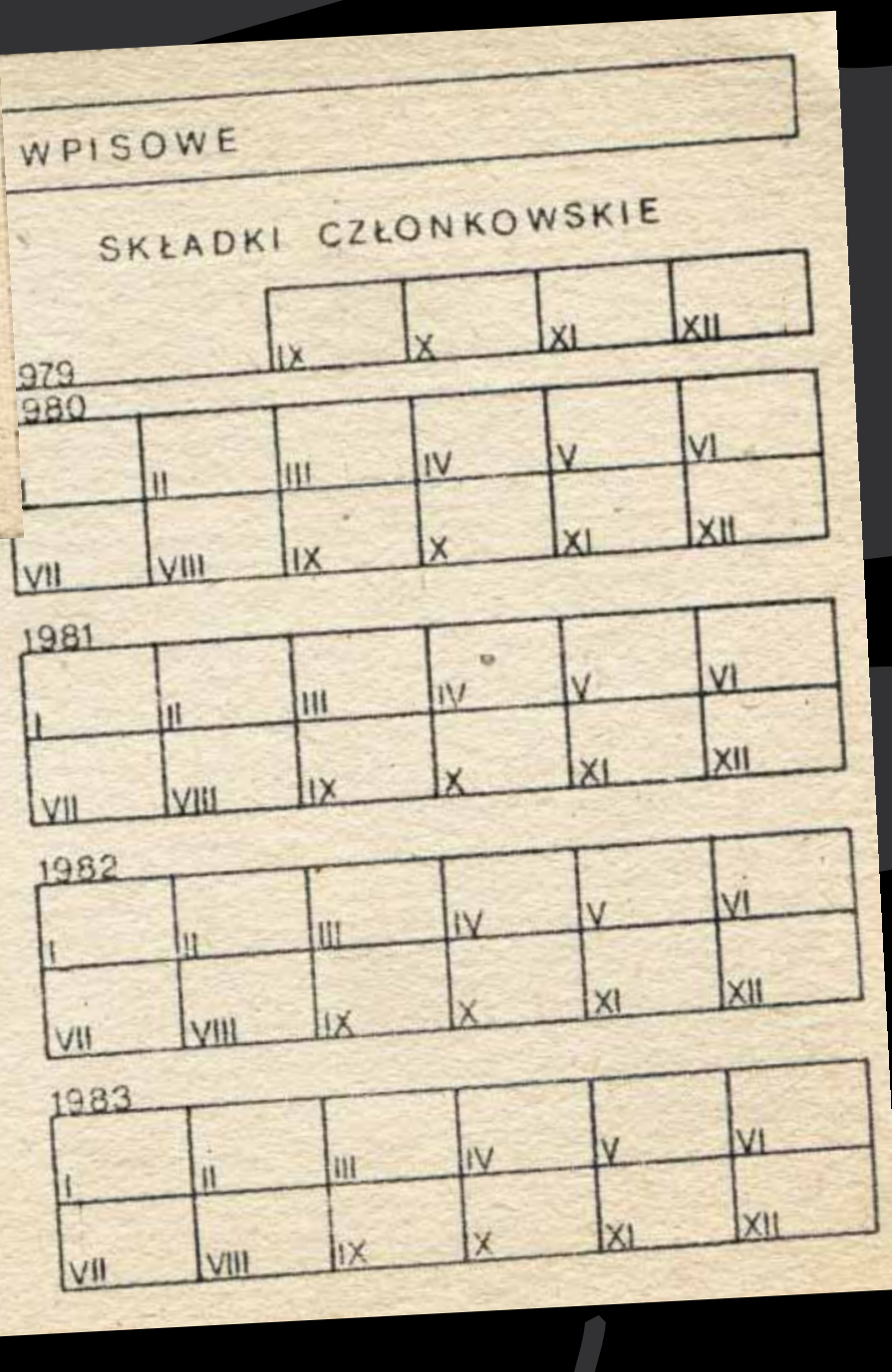
Spotkanie z Leszkiem Moczulskim w zajezdni MZK przy ul. Młynarskiej w Warszawie. Widoczni m.in.: Barbara Różycka-Orszulak (w środku), mecenasi: Jerzy Woźniak i Edward Wende, 1981 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Spotkanie z przywódcami Konfederacji, od lewej: Leszek Moczulski, Tadeusz Stański, Tadeusz Jandziszak, Zygmunt Goławski, 1981 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Wzór legitymacji KPN z 1981 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

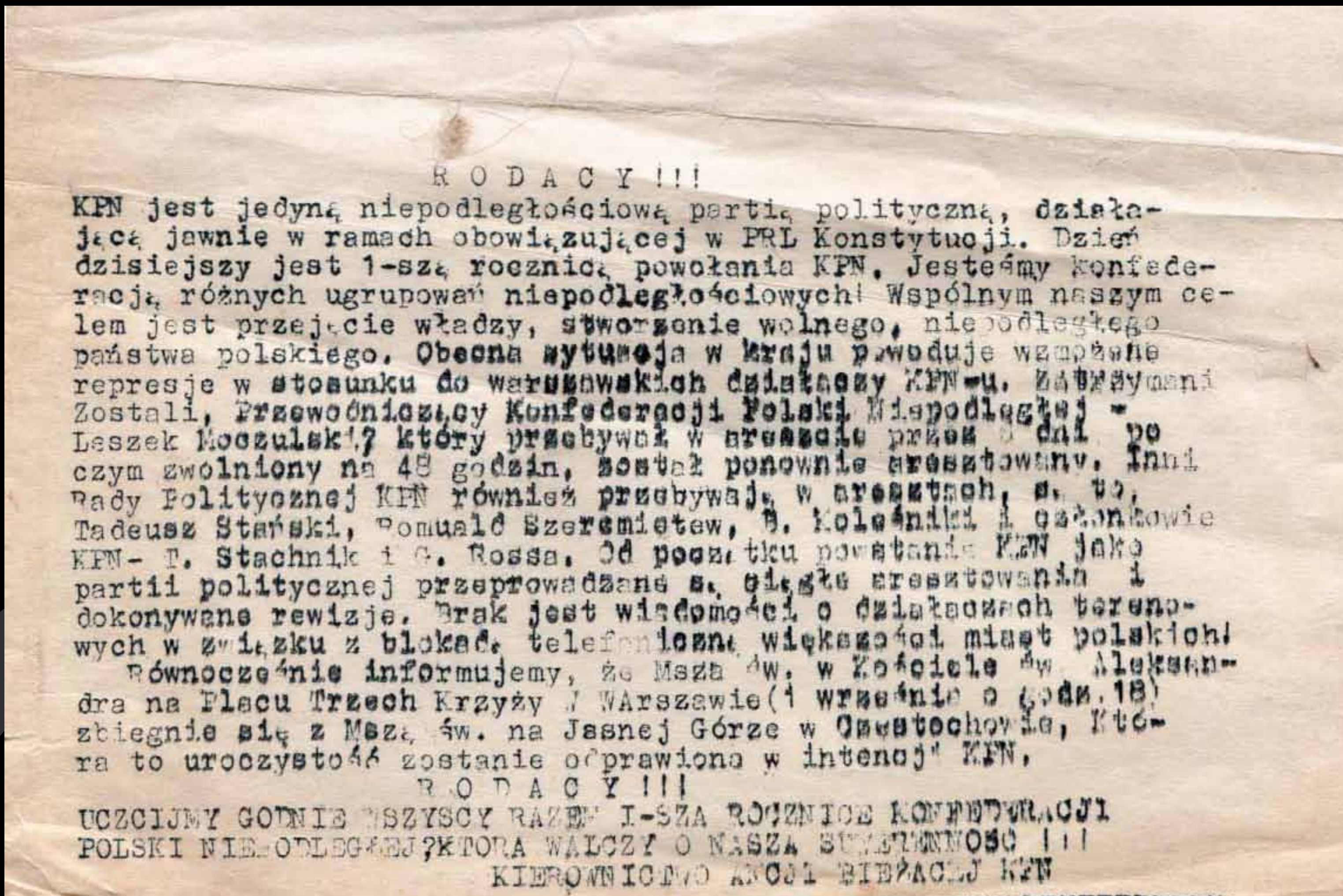

Tymczasowy Statut KPN z 1980 r. (IPN).

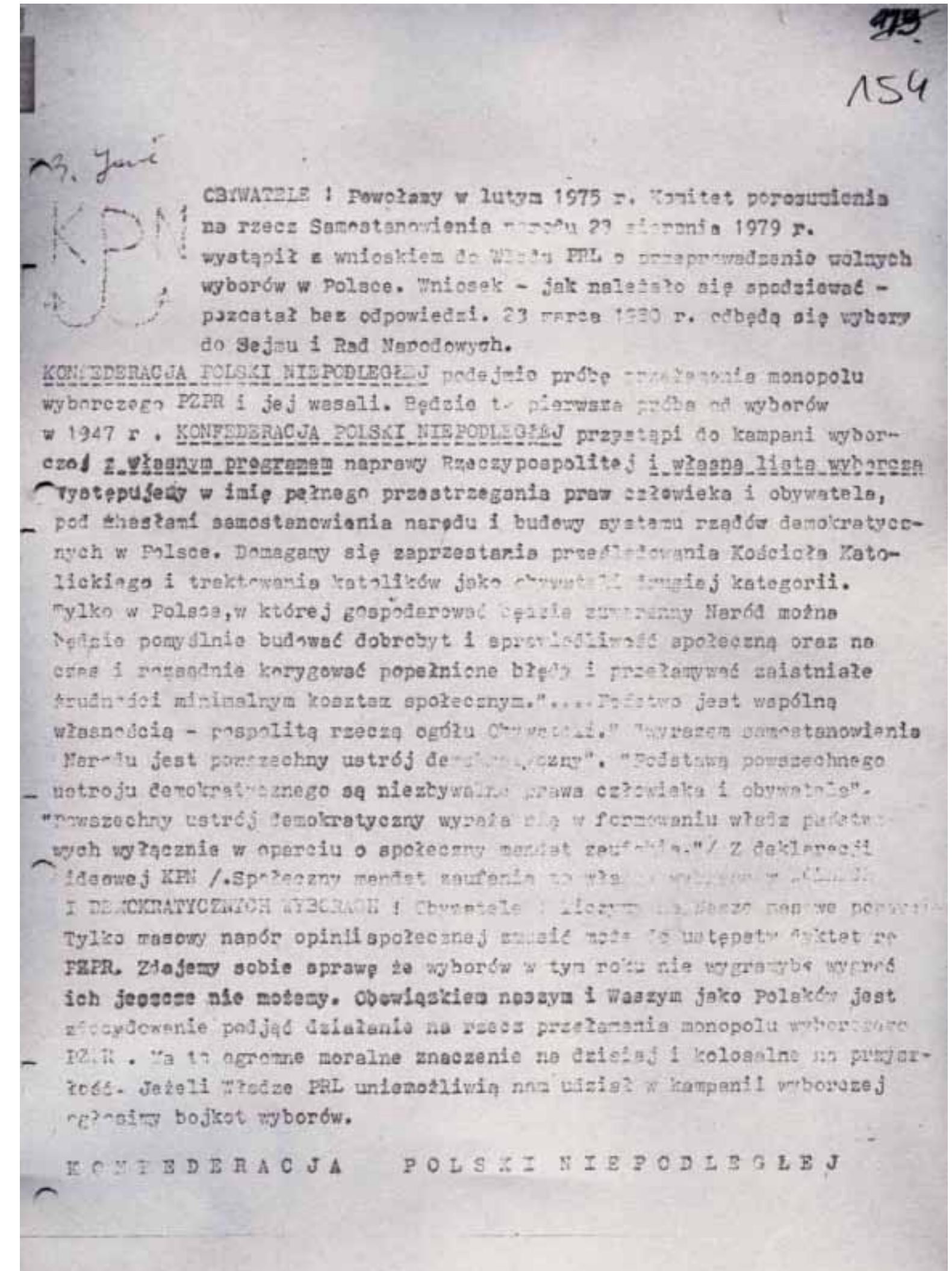

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Pierwsze lata

Ulotka konfederacka w pierwszą rocznicę powstania KPN (zbiory Krzysztofa Króla).

Komunikat KPN zapowiadający podjęcie próby zarejestrowania list w zbliżających się wyborach do Sejmu i Rad Narodowych, marzec 1980 r. (IPN).

1. Emilia Afenda-Dadał
2. Krzysztof Bzdyl
3. Bożena Huget

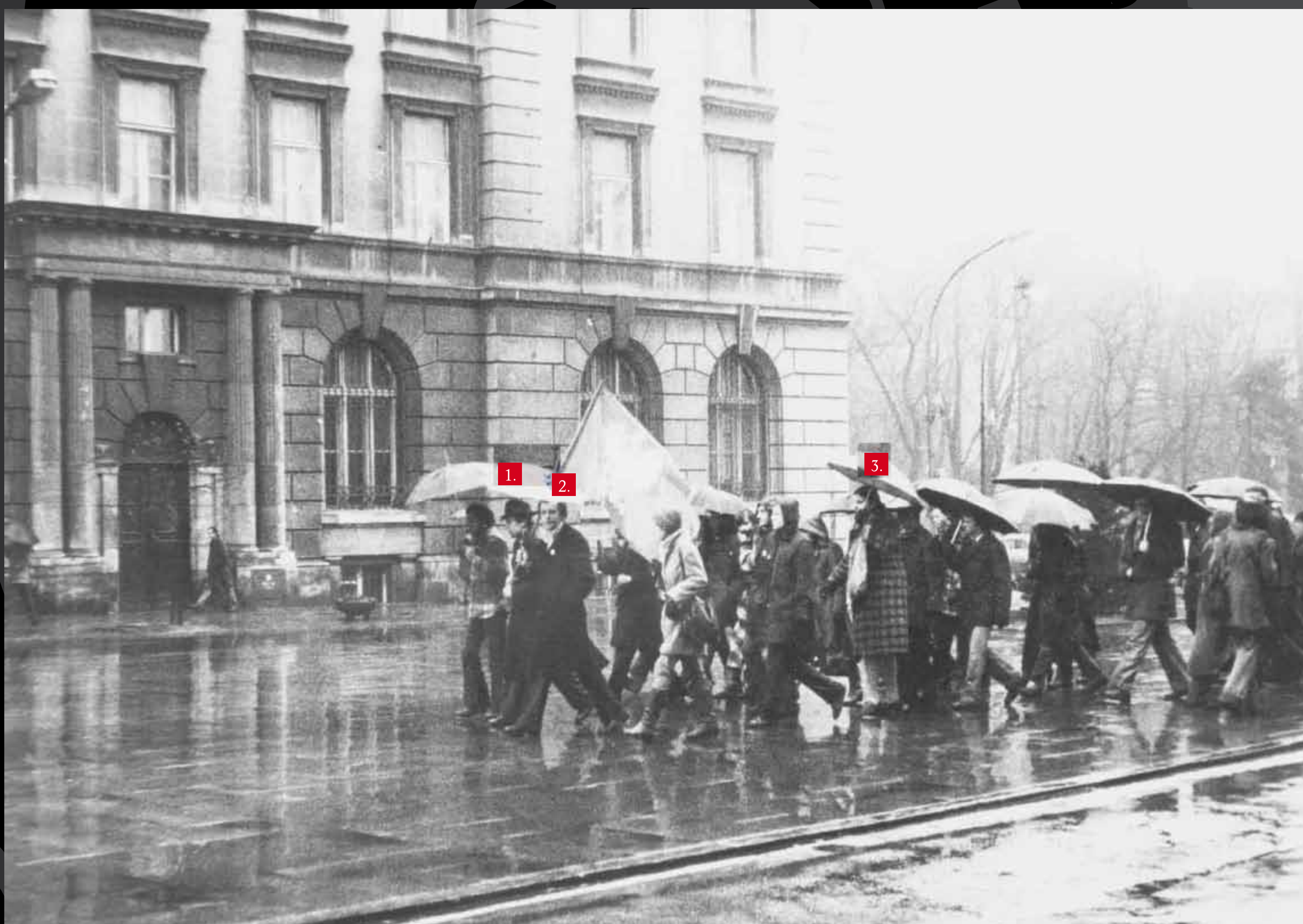

1. Krzysztof Bzdyl
2. Emilia Afenda-Dadał
3. Bożena Huget

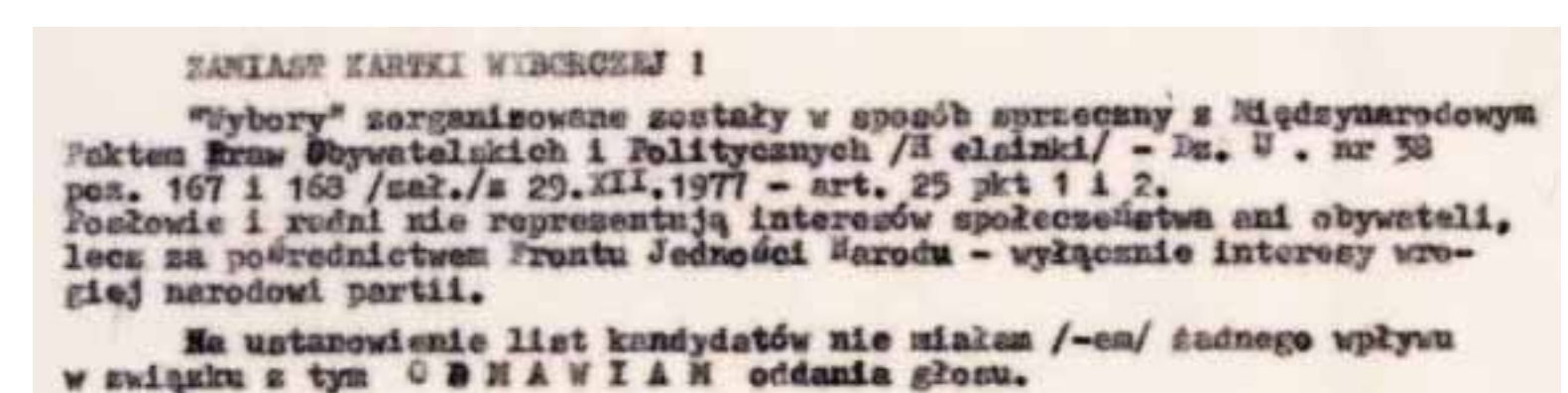
Rozbita przez SB manifestacja konfederatów przed Grobem Nieznanego Żołnierza, Plac Matejki w Krakowie, 11 listopada 1979 r. (IPN).

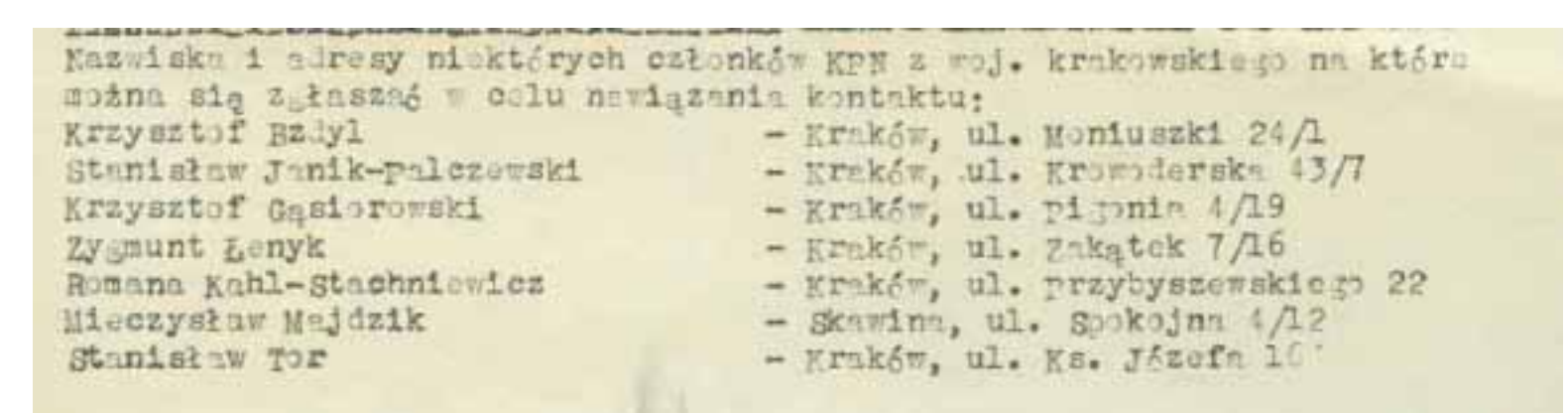
Ulotka wzywająca do bojkotu wyborów do Sejmu i Rad Narodowych z 23 marca 1980 r. (IPN).

1. Krzysztof Grygiel
2. Krzysztof Bzdyl
3. Bożena Huget

Wydrukowana przez KPN ulotka, którą wrzucano do urn wyborczych zamiast karty do głosowania w czasie wyborów z 23 marca 1980 r. (IPN).

Jednym z założeń działalności KPN była jawność, konfederaci ujawniali swoje adresy by nawiązywać kontakty z potencjalnymi działaczami i sympatykami partii.

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Pierwsze lata

Złożenie kwiatów na Grobie Nieznanego Żołnierza, w centrum Maria Moczulska, Częstochowa, 17 września 1981 r. (Ośrodek „Karta”, fot. Romana Kahl-Stachniewicz).

Łódzcy działacze KPN w kościele oo. Jezuitów w Łodzi. W centrum stoją Andrzej Ostoja-Owisany oraz Andrzej Terlecki, 15 listopada 1981 r. (IPN).

Ogólnopolska narada KPN, Częstochowa, 17 września 1981 r. (Ośrodek „Karta”, fot. Romana Kahl-Stachniewicz).

Wzniesienie na Powązkach Krzyża Katyńskiego zniszczonego dnia następnego przez SB, Warszawa, 31 lipca 1981 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Złożenie przez konfederatów kwiatów w tzw. dolince katyńskiej na cmentarzu Powązkowskim. Przemawia Andrzej Szomański, wieniec trzyma m.in. Stefan Melak, Warszawa, 1981 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Działacze KPN przed klasztorem jasnogórskim. Od lewej: Zygmunt Łenyk, Jerzy Krawczyk, Radosław Huget, Mikołaj Jaszczyński, Częstochowa, 17 września 1981 r. (Ośrodek „Karta”, fot. Romana Kahl-Stachniewicz).

Konfederaci na Jasnej Górze, Częstochowa, 17 września 1981 r. (Ośrodek „Karta”, fot. Romana Kahl-Stachniewicz).

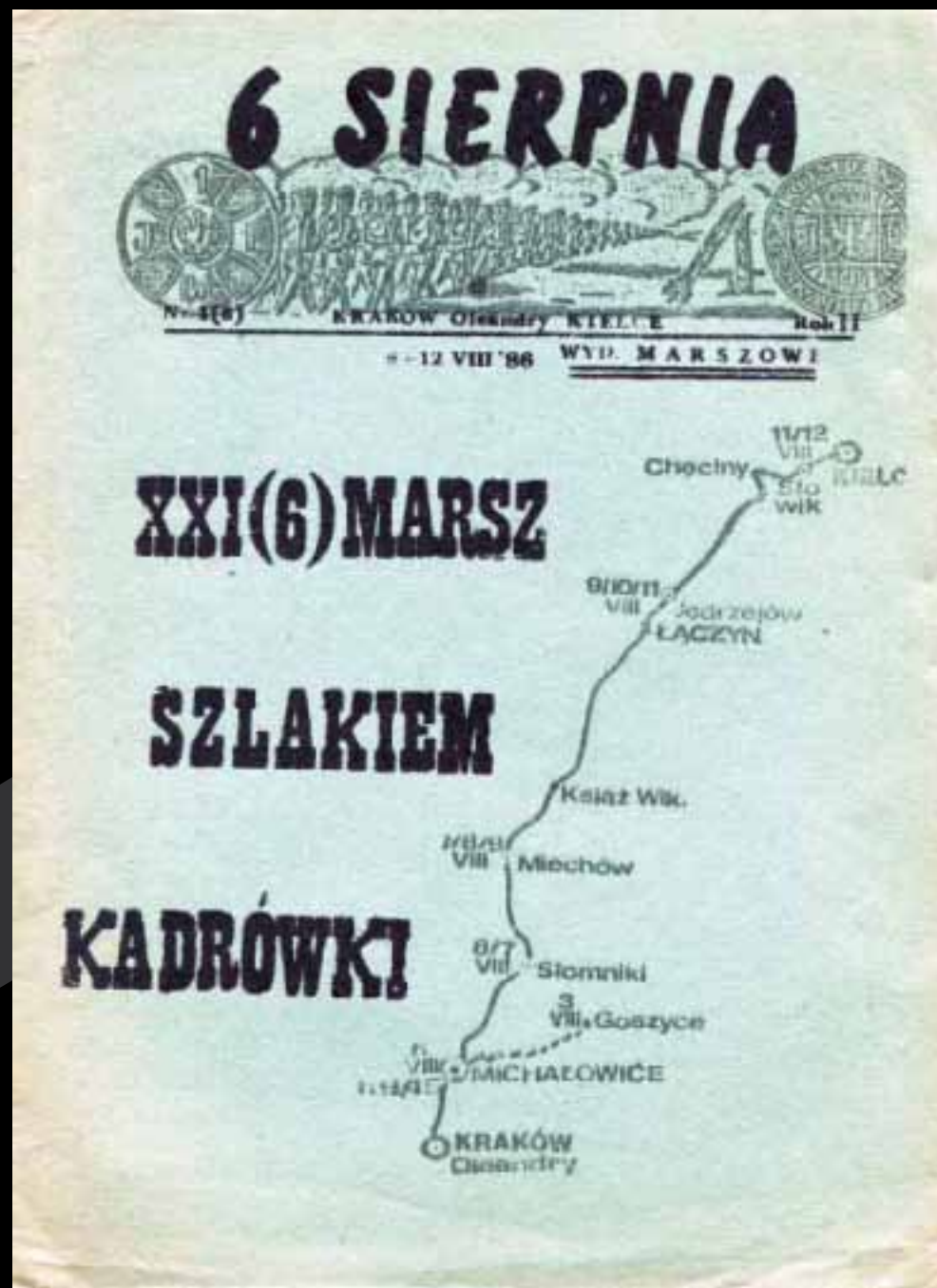
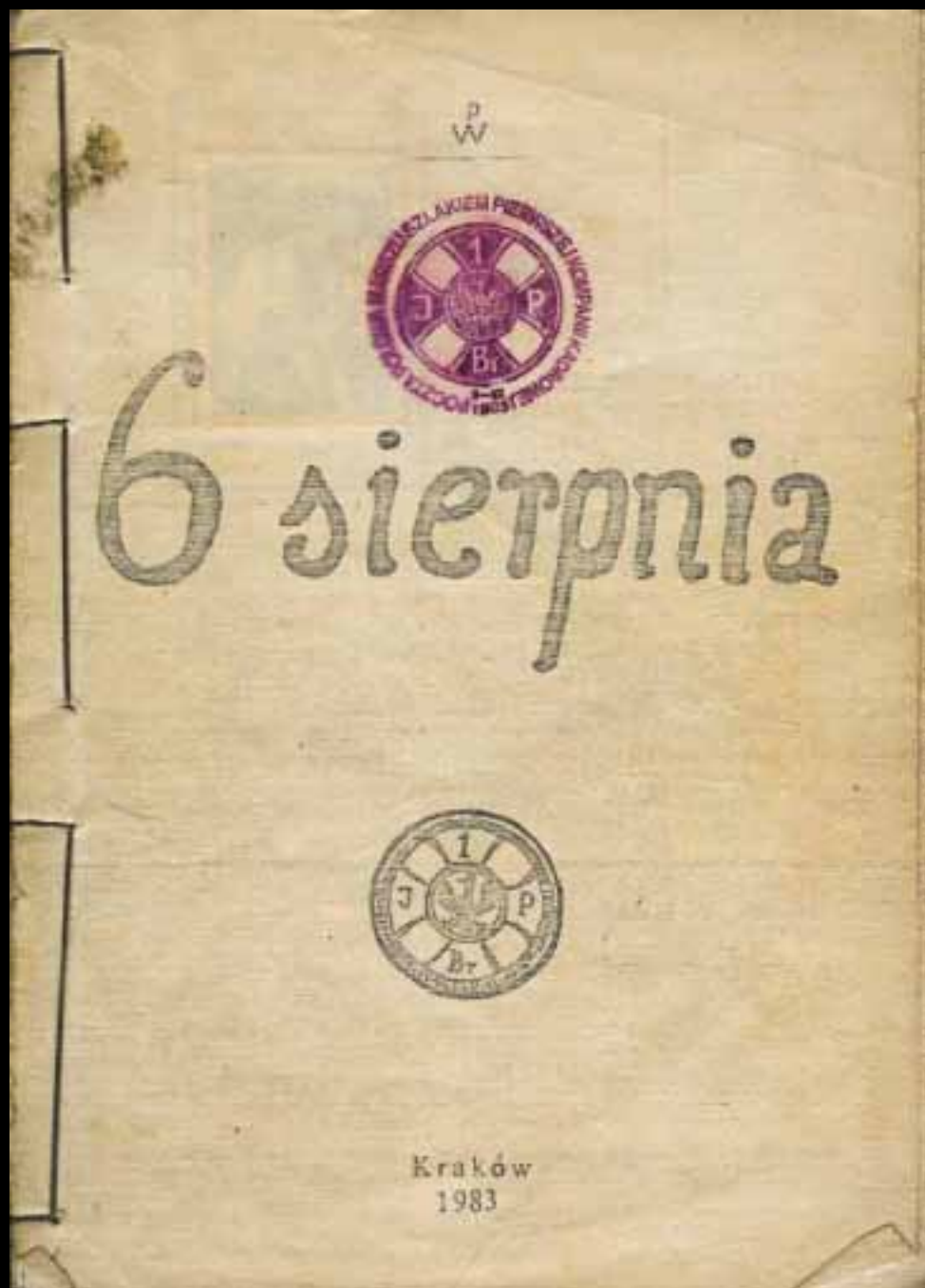

Złożenie kwiatów na Grobie Nieznanego Żołnierza, Częstochowa, 17 września 1981 r. (Ośrodek „Karta”, fot. Romana Kahl-Stachniewicz).

KPN Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Na szlaku „Kadrówki”

Materiały z marszów Szlakiem I Kompanii Kadrowej: okładki gazety marszowej „6 sierpnia” redagowanej przez Wojciecha Pęgiela oraz śpiewnik (zbiory Krzysztofa Króla oraz Wojciecha Frazika).

Jedną z najważniejszych akcji mających na celu ożywienie polskiej tradycji niepodległościowej, w której aktywnie uczestniczyli konfederaci, były marsze Szlakiem I Kompanii Kadrowej. Organizatorem marszów był formalnie Komitet Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego, w którym również działało wielu członków KPN.

Pierwszy powojenny marsz odbył się w dniach 6-12 sierpnia 1981 r. Spośród konfederatów wzięli w nim udział m.in.: Marek Bik, Andrzej Izdebski, Janusz Koza, Mieczysław Majdzik, Jerzy Mohl, Wojciech Pęgiel, Stanisław Tatała, Witold Tukałło, Jerzy Żebrowski.

Szlakiem „Kadrówki”. Od lewej: Wojciech Pęgiel, Marek Bik (w tle), Jerzy Żebrowski (ze sztandarem), Kielce, 12 sierpnia 1981 r. (Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego).

KPN szlakiem „Kadrówki”, Kraków-Kielce, 6-12 sierpnia 1981 r. (Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego).

Konfederaci podczas XVI (1) Marszu Szlakiem I Kompanii Kadrowej. W pierwszym szeregu widoczni m.in., od lewej: Andrzej Izdebski, NN, Marek Bik, Mieczysław Majdzik, Kielce, 12 sierpnia 1981 r. (Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego).

KPN Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Trzy tygodnie po porozumieniach sierpniowych...

UWOLNIĆ MOCZULSKIEGO!!!

Leszek Moczulski jest prawnikiem i historykiem, wybitnym znawcą dziejów najnowszych, specjalistą w zakresie problematyki młodzieży, autorem wielu książek i publikacji /w tym: "Wojna Polska"/. Jest jednym z czołowych działaczy polskiej opozycji demokratyczno-niepodległościowej, którego osobowość ma znaczący wpływ na tempo odrodzenia się i rozwoju niezależnego życia społeczno-politycznego w Polsce w ciągu ostatnich lat. W 1977 był inicjatorem Ruchu Obrony Praw Obywatelskich i Obywatelskiej w Polsce - aktualnie jest członkiem Rady Praw Obywatelskich w tym kraju.

Od dawna jest przywódcą niepodległościowych działań, które od 1.X.1979 r. ujęto on w jawny program jawnej partii - Konfederacji Polski Niepodległej. Leszek Moczulski pełnił głoszący przypominając narodowi polskiemu niepodległość jego prawa których podstawą jest prawo do niepodległego bytu państwowego i suwerenności narodu. Zaczynał od niezbędny proces rewindykacji narodowych. Leszka Moczulskiego aresztowano 23.IX. br. Represje wymierzone w niego są ciętą w nas wypychają. To nam - narodowi polskiemu zamyka się usta, gdy nie zgodzimy się z antypolską, antydemokratyczną i despotyczną polityką PZPR!!! Do nam zabrania się prawa do godziwego życia.

WYDAJ! Onego się boimy!!!! Przecież to a y mamy moralną przesłankę nad niepodległość i skomponować - bezprawnie "przewodnika" PZPR! To my mamy rację, a ci do samopowinowidła nam mają jedynie ciosy i represje - wylewana w najlepszych Słuchów Polski.

WYDAJ! Od naszej zdecydowanej postawy zależy udaremnienie powrotu do pokoju i terronu politycznego w PRL. Występując w obronie Leszka Moczulskiego - bawimy widzieć nam wszystkie! Pokój nasz bezprawnie i partydny samogadani! Łączymy się w protekcję przeciwko uwłaceniu Leszka Moczulskiego - Leszka Moczulskiego i przeciwko aresztowaniu jego postaci.

Leszek Moczulski musi być uwolniony natychmiast!!! To nasza wspólna Sprawa!

KPN - Konfederacja Polski Niepodległej -
Biuro KPN: Warszawa, tel. 26-26-39, Kraków-731-22-163,
Lublin-619-30, Wrocław, ul. Młocińska 118/13,
Szczecin -759-37, Gdańsk - 52-32-53.

Nazw: 2 2 2 2

Konfederacja Polski Niepodległej
Olsztyn, dnia 1.X.1980 r.

87/1

W dniu 23.IX.1980 r. został aresztowany Robert Leszek Moczulski, historyk i dziennikarz - Przewodniczący Konfederacji Polski Niepodległej, piewszemu od 30 lat niezależnej partii politycznej pod zarzutem popełnienia przestępstwa z art. 270 § 1 w związku z art. 275 § 1 KK, tj. za udziałem w wywiadzie z niemieckim tygodnikiem "Der Spiegel" w którym miał pokornie ponosić godność nacjonalnych organów władzy PRL.

Aresztowanie Leszka Moczulskiego pod fałszywym zarzutem jest jawnym pogwałceniem Porozumień z Międzyzakładowymi Komitetami Stażkowymi na Wybrzeżu w których totalitarna P.R. zobowiązała się do nieregulowania członków niezależnych ugrupowań demokratycznych.

Biłogost - 23.IX.1980 r.

1. Natychmiastowego uwolnienia Leszka Moczulskiego
2. Natychmiastowego i całkowitego zaprzestania prześladowań ludzi o odmiennych poglądach
3. Przestrzegania Praw Obywatelskich i Obywatela.

23.IX.1980 r. 23.IX.1980 r.

- Żądacie uwolnienia z więzienia Leszka Moczulskiego,
- Oczynicie sprzeciwiając się bezprawiu państwowemu w zmi,
- Proszycie powiększyć tolerancję do władz państwowych i partyjnych.

Konfederacja Polski Niepodległej
Olsztyn, dnia 1.X.1980 r.

(IPN)

(IPN)

WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ KONFEDERACJA POLSKI NIEPODLEGŁEJ Leszek Moczulski - aresztowany!

W DNIU 23 WRZEŚNIA 1980 R. ZOSTAŁ ARESZTOWANY PO RAZ 25 TY W BR. - RED. LESZEK MOCZULSKI, TWÓRCA I PRZYWÓDCA KONFEDERACJI POLSKI NIEPODLEGŁEJ, WYBITNY DZIENNIKARZ, HISTORYK, PRAWNIK I PUBLICYSTA, JEDEN Z ZAŁOŻYCIÓW RUCHU OBRONY PRAW OBYWATELA W POLSCE. OD 25 LAT NIEUBŁAGANIE WALCZY O WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI. USTAWICZNIE PRZEŚLADOWANY PRZEZ KOMUNISTYCZNY REŻIM W KRAJU.

- ŻĄDAMY NATYCHMIASTOWEGO ZWOLNIENIA LESZKA MOCZULSKIEGO Z ARESZTU!
- ŻĄDAMY POWOŁANIA TRYBUNAŁÓW NARODOWYCH DLA SĄDZENIA ZŁODZIEI, OSZUSTÓW I KŁAMCÓW Z PZPR!
- ŻĄDAMY PRZESTRZEGANIA ZOBOWIĄZAŃ HELSIŃSKICH PRZEZ RZĄD PRL!
- ŻĄDAMY NATYCHMIASTOWEGO ZAPRZESTANIA PRZEŚLADOWAŃ OPOZYCJI DEMOKRATYCZNEJ W KRAJU!
- ŻĄDAMY POINFORMOWANIA SPOŁECZEŃSTWA O CELACH WYDATKOWANIA DEWIZ Z 20-MIARDOWEJ POŻYCZKI ZAGRANICZNEJ!
- ŻĄDAMY DOKONANIA ZMIAN W POLITYCE GOSPODARCZEJ, W TYM ROLNEJ, W CELU USUNIĘCIA WIDMA GŁODU W POLSCE!

Niech żyje Wolność i Niepodległość Polski!!

KPN

Ulotka KPN z apelem o uwolnienie aresztowanego 23 września 1980 r. Leszka Moczulskiego (zbiory Krzysztofa Króla).

Der Spiegel z dnia 15.09.1980, str. 148/49

"Die Sowjets sollen abziehen" / "Związek Radziecki powinien się wycofać" /
wywiad SPIDGELA z politykiem opozycyjnym - Leszkiem Moczulskim

Nacjonalista L. Moczulski, 50, prawnik, historyk, publicysta, mieszka w Warszawie. Od początku tego roku 24 razy zatrzymany przez policję, jednak ani razu nie skazywany. W zeszłym tygodniu na skutek porozumienia gdańskiego - zwolniony. Określa liczbę swoich zwolenników na kilka tysięcy.

S: Panie Moczulski, jest Pan na czele opozycyjnej organizacji...
M: My nie jesteśmy organizacją, my określamy siebie jako partię polityczną.

S: Jakiej są Pańskie cele?
M: Naszym celem jest niezależna, suwerenna Polska, wolna od radzieckiego panowania i od totalitarnej dyktatury PZPR.

S: W jaki sposób ma się zakończyć radzieckie panowanie?
M: Niezależna Rzeczypospolita Polska oznacza, że obce wojska mogą stacjonować w kraju tylko w oparciu o wyraźną zgodę państwa polskiego.

S: Czy do Pana żądań należy także wystąpienie Polski z Paktu Warszawskiego?
M: Naszym zdaniem na dłuższą metę, jest, aby Polska uzyskała pełną swobodę zawierania sojuszy. Na najbliższą przyszłość nie mamy wątpliwości co do tego, że Polska poestanie w Bloku Warszawskim, jednakże pod pewnymi warunkami.

S: Pod jakimi?
M: Po pierwsze Pakt Warszawski musiałby się stać wyłącznie paktem obronnym.

S: Nie jest on takim?
M: Nie mówię tu o deklaracjach. My żądamy, aby napady wojskowe, jak inwazje na Czechosłowację albo w Afganistanie, prowadziły automatycznie do wycofania Polski z Paktu Warszawskiego. A jeśli chodzi o wycofanie wojsk radzieckich z Polski, to mogłoby to się odbyć etapami, musiałoby jednak doprowadzić do wycofania ostatniego batalionu.

S: Czy wierzy Pan poważnie, że Związek Radziecki byłby gotów spełnić takie żądania?
M: W 1956 żądanie węgierskiego premiera - Nagy, wystąpienia Węgier z Paktu Warszawskiego doprowadziło do natychmiastowego wycofania radzieckich czołgów i do krwawej rzezi. Czy nie obawia się Pan podobnej tragedii dla swego kraju, a tym samym dla Europy?

M: Jako historyk wiem dokładnie, jak wyglądała analogia historyczna. Pan mówi o czasie, w którym Związek Radziecki był mocarstwem imperialnym bez tych wszystkich trzęsk, które nagromadziły się w ciągu ostatnich 20 lat.

S: Nie twierdzi Pan chyba, że Związek Radziecki stał się w tym czasie ów mocarstwem?

M: Związek Radziecki ma dzisiaj na koncie wojnę w Afganistanie, niebezpieczeństwo porozumienia między USA i Chi nami i bardzo się stosunki z Japonią. Także strajki w Związku, i nie może bez zastanowienia, jakby to się działo za czasów Chruszczowa, zastosować karabin maszynowy przeciw strajkującym.

S: I Pan wierzy, że to dotknięte na zewnątrz i wewnątrz plagami mocarstwo przypatrywałoby się biernie, gdyby najważniejsze dotychczas Państwo Imperium, Polska Rzeczypospolita Ludowa, przez nas powiedziała "żegnaj"?
M: Chciałem powiedzieć, że sytuacja politycznej na świecie z 1980 nie można w żadnym wypadku porównać z tą z 1956 roku. Kiedy Pan się zastanowił dla młodych Polaków dnia dzisiejszego Budapest z 1956 roku jest tak odległym, jak dla mojej generacji rok 1849, kiedy to Paskiewicz wkroczył na Węgry.

S: Wróćmy do Polski w 1980 roku. Porozumienie między kierownictwem państwowym i Komitetem Strajkowym Wybrzeża ukazuje różnicę naj - większe ugrupowanie opozycyjne KOR. Jaki jest stosunek "Konfederacji Polski Niepodległej" do tej kwestii?

- 2 -

M: Gdy niedawno temu siedziałem z Adamem Michnikiem w jednej celi, w areszcie, powiedziałem mu, że mam wielki szacunek dla aktywności w areszcie KOR-u w sprawie, która chodzi o wywołanie przez Pana porozumienia, to czytał Pan zapewne oświadczenie nowego szefa partii, Kani "Należy zwrócić uwagę na to, żeby Związki Zawodowe nowe miały charakter socjalistyczny, żeby uznały kierowniczą rolę partii."

S: Tak napisano w porozumieniach. Żdać Pan sobie sprawę, że bez tych sformułowań nie doszłoby do porozumienia i że w ciągu kilku tygodni fala strajków przekształciłaby się w strajk generalny, który łatwo mógł się zakończyć narodową katastrofą?

M: Nie podziwiam Pana zdania. My, Konfederacja Polski Niepodległej, byliśmy właśnie za strajkiem generalnym i to zania jeszcze do wszystkiego się sa - czele.

S: Nawet grożące komentarze Prawdy i TASS-a nie naruszyły waszego zdecydowania?

M: Z radziecką interwencją wojskową należało się liczyć w dwu przypadkach: jeśliby kierownictwo polskie zupełnie zamierzało się odłączyć od Moskwy. To jest przecież Pana najważniejszym żądaniem...
M: To mój postulat dla Polski, nie zaś dla obecnego kierownictwa, Polski, którego nie można nazwać ani kierownictwem, ani też polskim.

S: Impono jednak w Polsce nie ma.

M: Jeśliby kierownictwo to zamierzało odłączyć się od Moskwy albo siły nie - podległościowe miałyby już teraz przejąć władzę w kraju, to wtedy należałoby się liczyć z radziecką interwencją. Tylko wtedy. Proszę pamiętać, że groźba niebezpieczeństwa radzieckiej interwencji jest podstawowym narzędziem, przy pomocy którego rządzi się tu, w tym kraju, od 36 lat.

S: Nie uważa Pan, że właśnie ta strasna wizja skłoniła robotników do zaakceptowania kierowniczej roli partii?

M: Obawiam się, że z tym warunkiem w przyszłości te wolne, niezależne i samorządne związki nie będą ani wolne, ani niezależne, ani samorządne.

S: Wy żądacie wolnych związków zawodowych, będących siłą rywalizującą z kra - ju z rządzącą partią, które zakończą dotychczasowy monopol komunistów na władzę?

M: My, Konfederacja Polski Niepodległej, jesteśmy właśnie za tym, aby w kraju powstały nowe partie polityczne, które w efekcie końcowym doprowadzą do osłabienia władzy Komunistów. Alternatywą, o której tu mówimy, jest albo dyktatura reprezentująca interesy Związku Radzieckiego, albo samostanowienie narodu polskiego. Na kolanać żyć - nigdy!

S: To parafraza znanego sformułowania przywódcy hiszpańskiej partii ko - munistycznej Dolores Ibarruri /"Lepiej umrzeć walcząc, niż żyć klęcząc"/ którą została później posłusnym narzędziem Stalina.

M: Nie chcemy walczyć, nawet stojąc. Ale jeszcze mniej chcemy, aby naród ginął klęcząc.

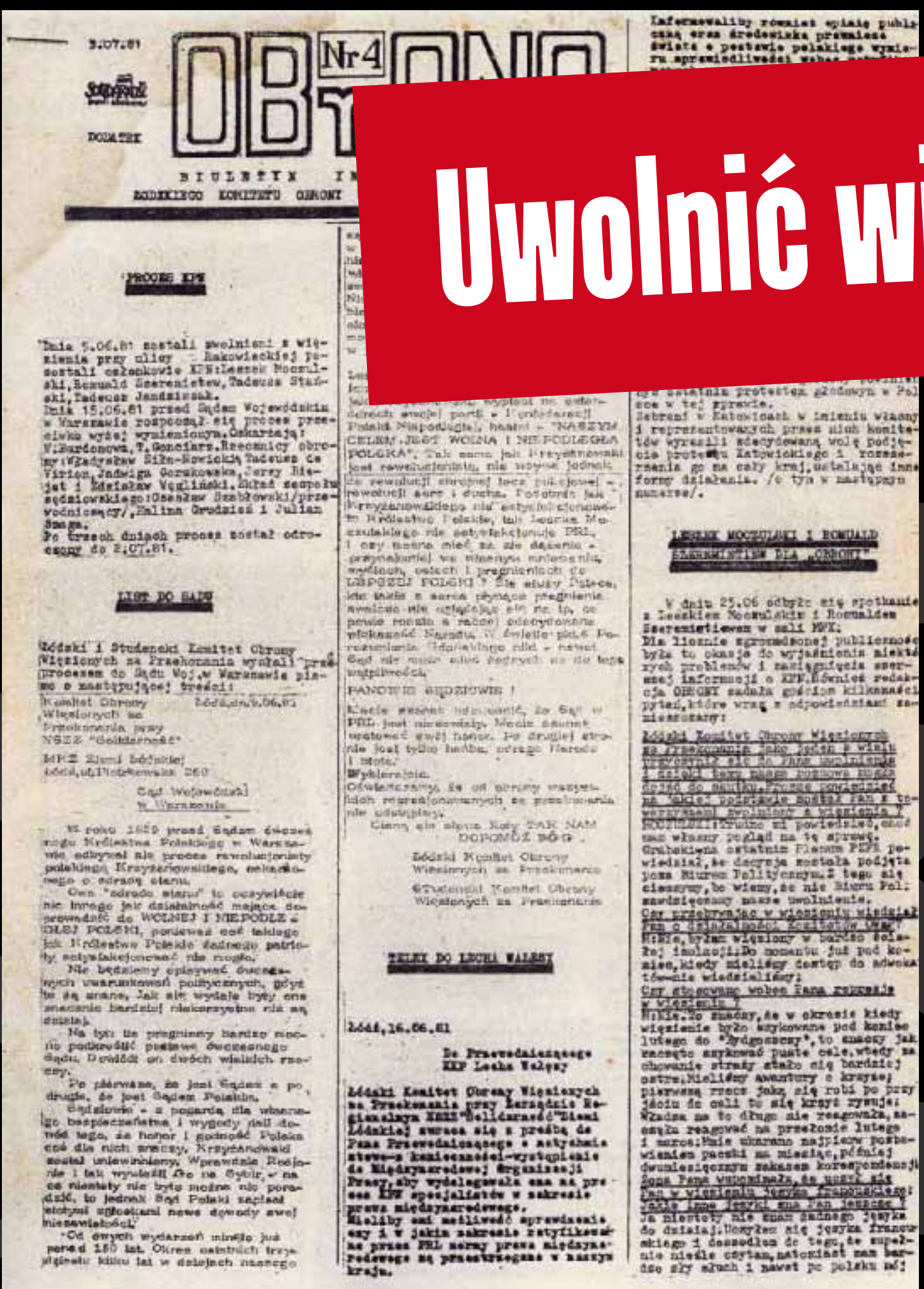
Uwagi tłumacza: W wywiadzie używa się najczęściej terminu "Sowjets". Używam odpowiednika polskiego "Rosjanie". Ze względu na możliwe nieporozumienia, a także fakt, że słowo "Sowjets" zniknęło po wojnie z użycia, w tekście używam jednolicie "Związek Radziecki" jako odpowiednika.

+/ Marzec polny Paskiewicz, dowódca rosyjskiej armii interwencyjnej zmusił powstanie węgierskie do kapitulacji / przyp. red./

Tekst wywiadu udzielonego przez Leszka Moczulskiego niemieckiemu pismu „Der Spiegel”, który stał się pretekstem do zatrzymania przewodniczącego KPN (IPN).

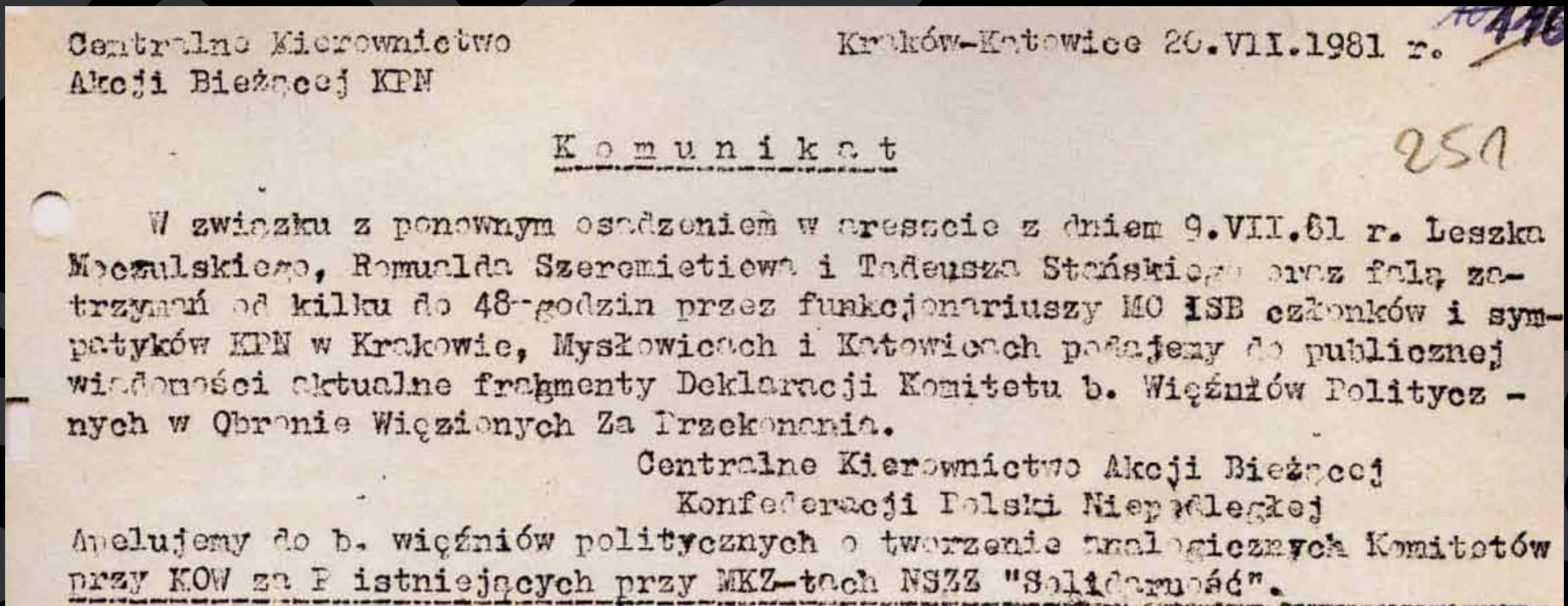
(zbiory Krzysztofa Króla)

Pierwsza strona pisma „Obrona” organu łódzkiego oddziału Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania (KOWZP). (IPN).

Uwolnić więźniów politycznych

10 grudnia 1980 r. gdańskie środowisko Ruchu Młodej Polski zainicjowało powstanie Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania (KO-WzP). Po I Zjeździe Komitetu w dniu 21 marca 1981 r. w Katowicach nastąpił szybki rozwój struktur w skali ogólnopolskiej. Uwolnienie przywódców KPN stało się najważniejszym postulatem Komitetu. Organizowano głodówki, drukowano liczne ulotki. 25 maja 1981 r. we współpracy ze środowiskami akademickimi w największych miastach odbyły się masowe manifestacje. Wielotysięczne demonstracje przemierzały ulice m.in.: Warszawy, Krakowa, Katowic, Łodzi, Gdańska, Poznania, Wrocławia z wypisanym na transparentach żądaniem uwolnienia Leszka Moczulskiego, Romualda Szeremietiewa, Tadeusza Stańskiego i Tadeusza Jandziszaka, a także braci Kowalczyków. Akcja odniosła skutek. 5 czerwca 1981 r. przywódcy KPN opuścili areszt. Jednak w miesiąc później cała czwórka została ponownie aresztowana.

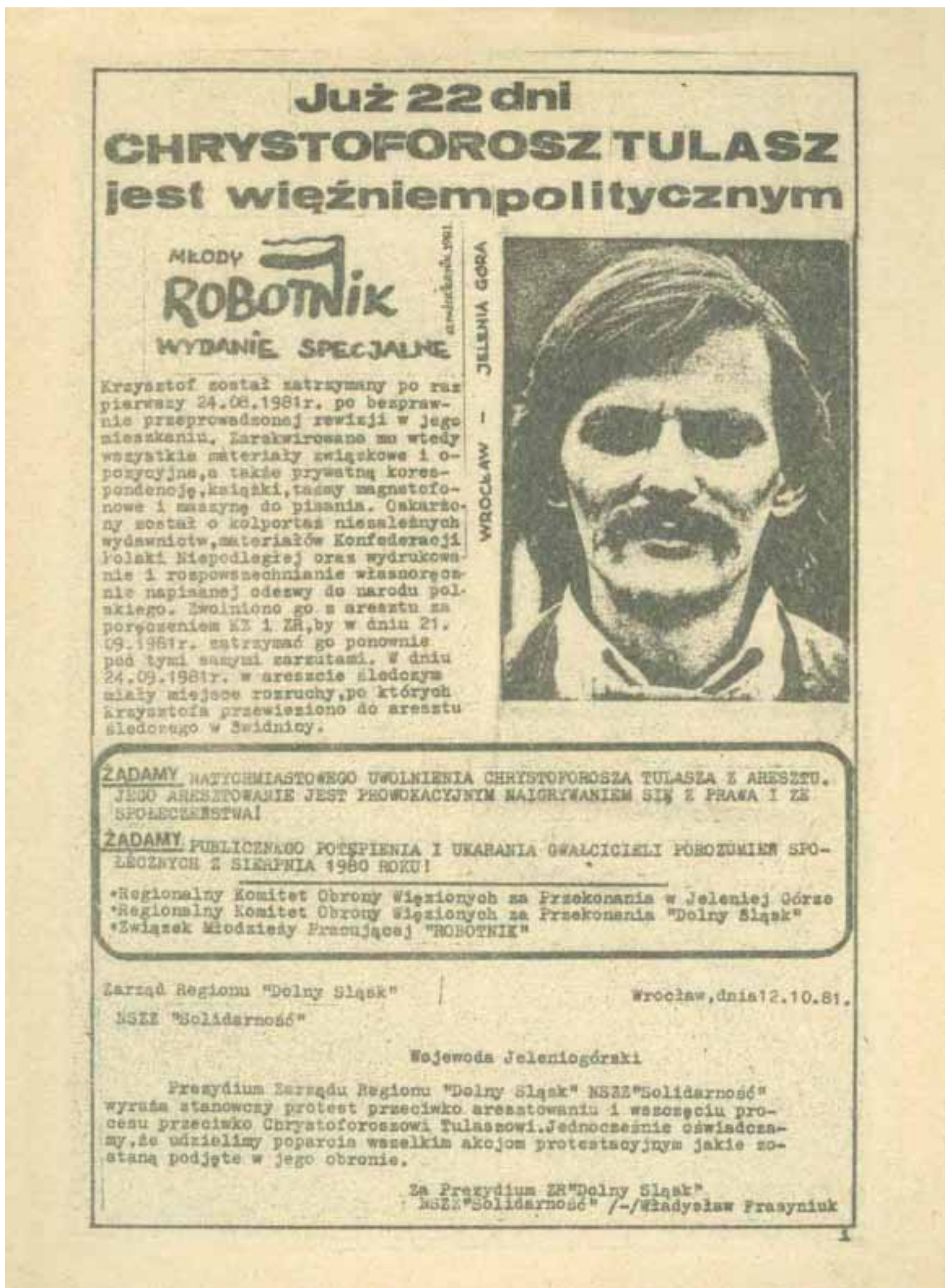
Komunikat Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej KPN o ponownym zatrzymaniu przywódców oraz innych działaczy Konfederacji w dniu 9 lipca 1981 r. (IPN).

Marsz w obronę więźniów politycznych, Kraków, 25 maja 1981 r. (Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego).

Warszawska manifestacja w obronę więźniów politycznych, 25 maja 1981 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Okladka pisma „Młody Robotnik” poświęconego Chrystoforoszowi Tulaszowi (zbiory Wojciecha Fłozika).

Krakowski marsz w obronę więźniów politycznych (m.in. znajdujących się w areszcie liderów KPN). W pierwszym szeregu widoczni są od lewej: żona Krzysztofa Bzdyla działacza krakowskiego KPN wraz z dzieckiem, NN, Maria Sierotwińska, Wojciech Pegiel, 25 maja 1981 r. (Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego).

Maria Moczulska podczas spotkania KOWZP, 1981 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

I proces KPN

15 czerwca 1981 r. przed Sądem Wojewódzkim w Warszawie rozpoczął się proces przeciwko przywódcom KPN: Leszkowi Moczulskiemu, Romualdowi Szeremietiewowi, Tadeuszowi Stańskiemu oraz Tadeuszowi Jandziszakowi. Oskarżonym zarzucano m.in. próbę obalenia przemocą ustroju PRL i nawoływanie do czynów wymierzonych w jedność sojuszniczą z państwem sprzymierzonym (ZSRS). Po wprowadzeniu stanu wojennego proces kontynuowano przed Sądem Warszawskiego Okręgu Wojskowego. Wyrok wydano 8 października 1982 r. po 169 dniach procesu. Sąd wojskowy skazał Leszka Moczulskiego na 7 lat więzienia, Romualda Szeremietiewa i Tadeusza Stańskiego na 5 lat oraz Tadeusza Jandziszaka na 2 lata.

Pierwszy proces przywódców KPN stał się okazją do zmasowanej kampanii propagandowej władz, która przedstawiała podsądnych jako politycznych awanturników. Sugerowano nawet zaburzenia psychiczne założycieli KPN oraz kontakty ze zbrodniażami hitlerowskimi.

Przywódcy KPN na ławie oskarżonych

Od lewej: Leszek Moczulski, Romuald Szeremietew, Tadeusz Stański, Tadeusz Jandziszak (zbiory Romualda Szeremietiewa).

Plakaty Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania, 1981 r. (zbiory Krzysztofa Króla i Wojciecha Frazika)).

Leszek Moczulski opuszczający budynek Sądu Wojewódzkiego w towarzystwie Barbary Orszulak-Różyckiej i Waldemara Dziuraka (zbiory Krzysztofa Króla).

KPN Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

I proces KPN

Romuald Szeremietiew zeznaje przed sądem (zbiory Romualda Szeremietiewa).

Od lewej: Leszek Moczulski, Romuald Szeremietiew na ławie oskarżonych (zbiory Romualda Szeremietiewa).

Romuald Szeremietiew oraz Tadeusz Stański podczas procesu przed Sądem Warszawskiego Okręgu Wojskowego. W pierwszym rządzie obrońca mec. Jerzy Woźniak (zbiory Romualda Szeremietiewa).

Szukać pola starcia, na którym nas przeciwnik pokonać nie może. Być silniejszym moralnie i być silniejszym dzięki prawu, które nasz przeciwnik ustanowił, a teraz musi je łamać, a więc zwyciężać jego moralnym i politycznym kosztem.

Natomiast w kategoriach moralnych – zwycięstwo już dawno osiągnęliśmy. Udowodniliśmy, co warta jest godność człowieka i poszanowanie własnych przekonań. Jesteśmy żywymi dowodami, że nie warto kłękać, że można działać, zgodnie ze swymi przekonaniem, w każdym okresie, nawet w czasie najbardziej dramatycznym.

I, proszę wysokiego Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego, przed Historią obroniliśmy już naszą wizję Polski. Oczywiście, z ogromnym poczuciem obecności Opatrzności, dziś mamy już znacznie większą pewność, niż w okresie objętym aktem oskarżenia, że ta wizja ziści się.

Kończę ten proces tak, jak go rozpocząłem w czerwcu 1981 roku. Mieczysław Rakowski zarzucił nam, że śni nam się wielka Polska. To prawda. Tak, jest prawdą, że walczymy z programem małej Polski. Śni nam się Polska Wolna, Niepodległa, Sprawiedliwa – a więc W i e l k a .

...
Tak, przyznaję się. Śni mi się Wielka Polska. Jeżeli prawo więcej nie przewiduje, to proszę o 10 lat więzienia.

(Ostanie słowo Leszka Moczulskiego, 8 października 1982 r.).

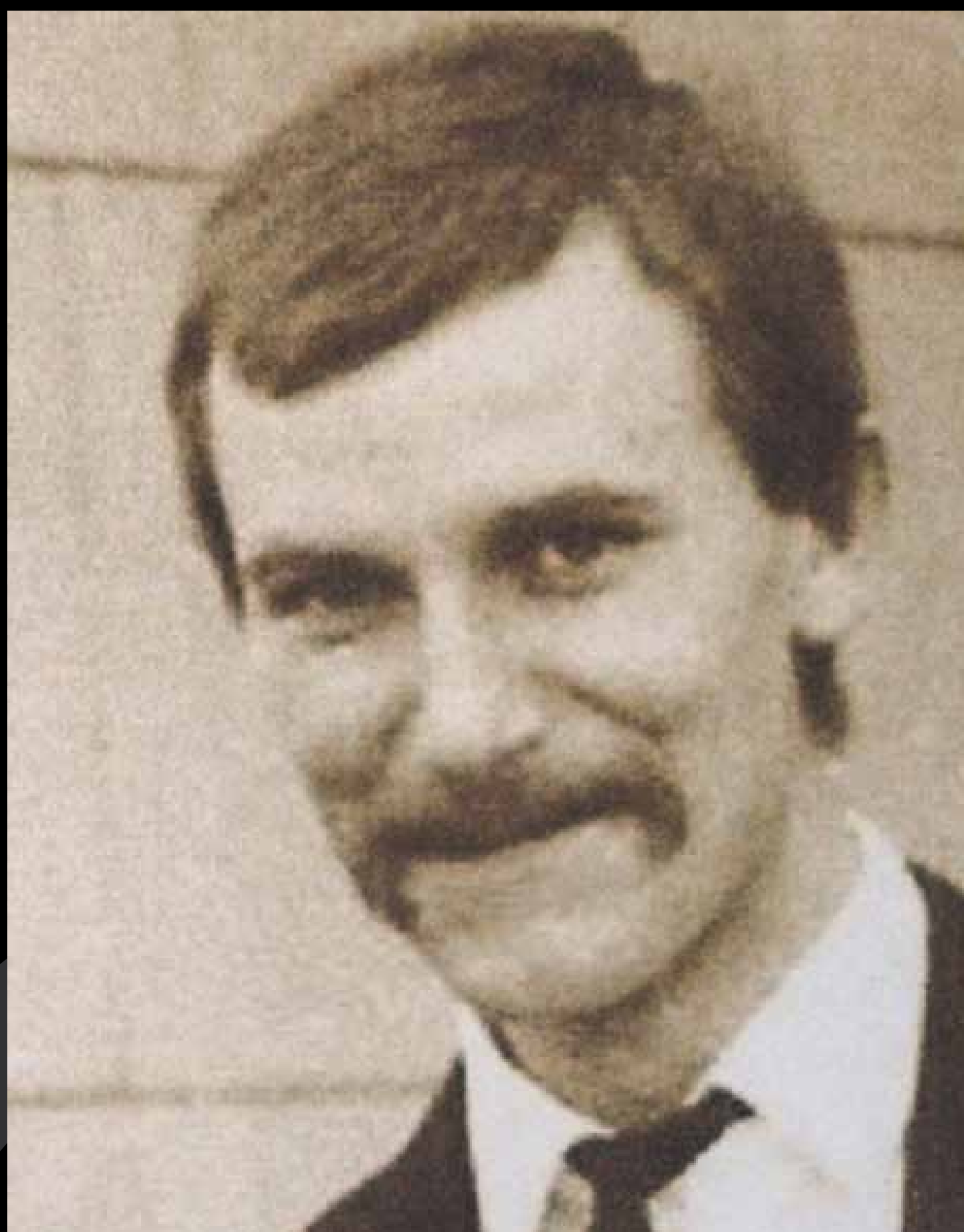

Wycinek prasowy informujący o wyroku na przywódców Konfederacji (zbiory Krzysztofa Króla).

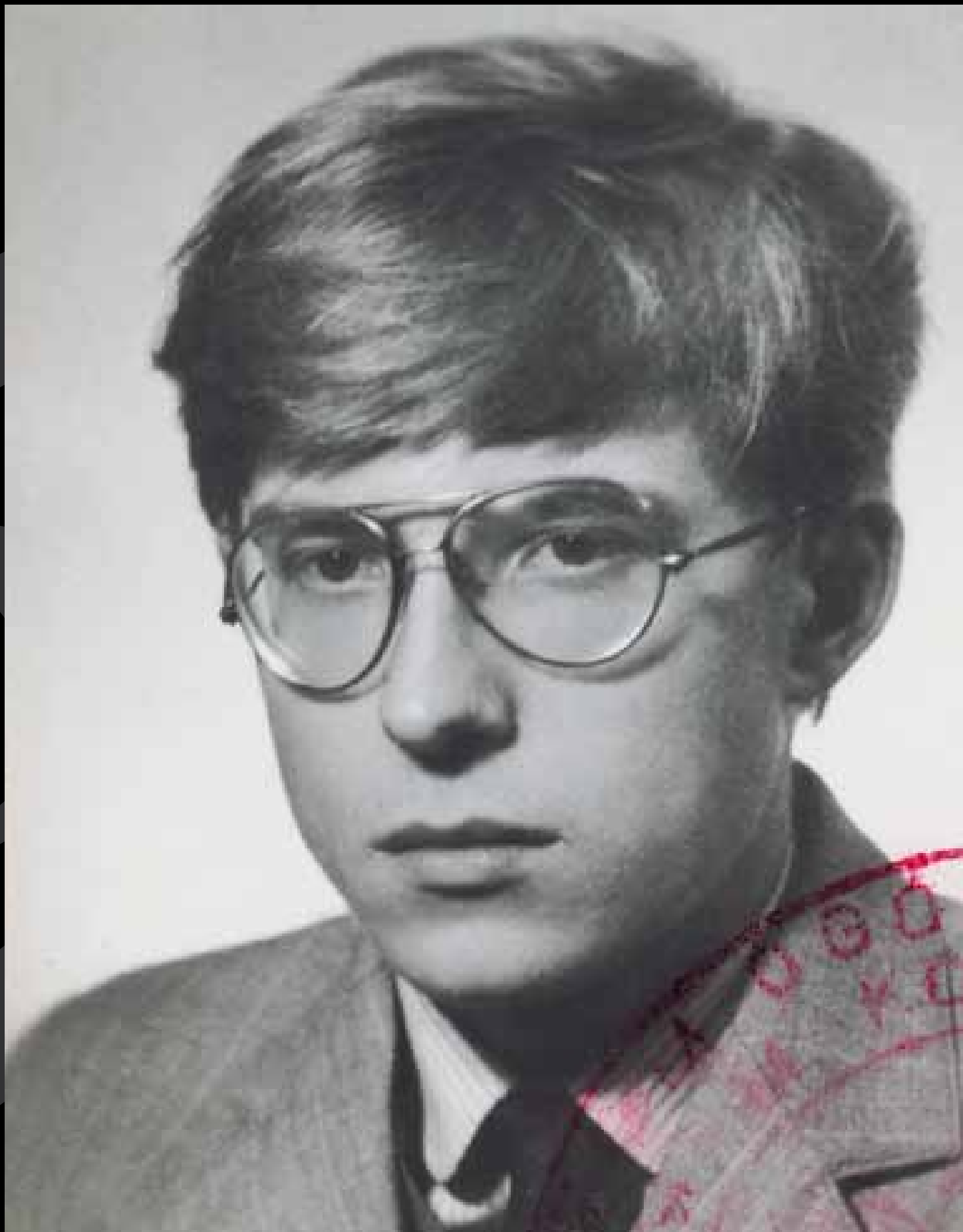

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

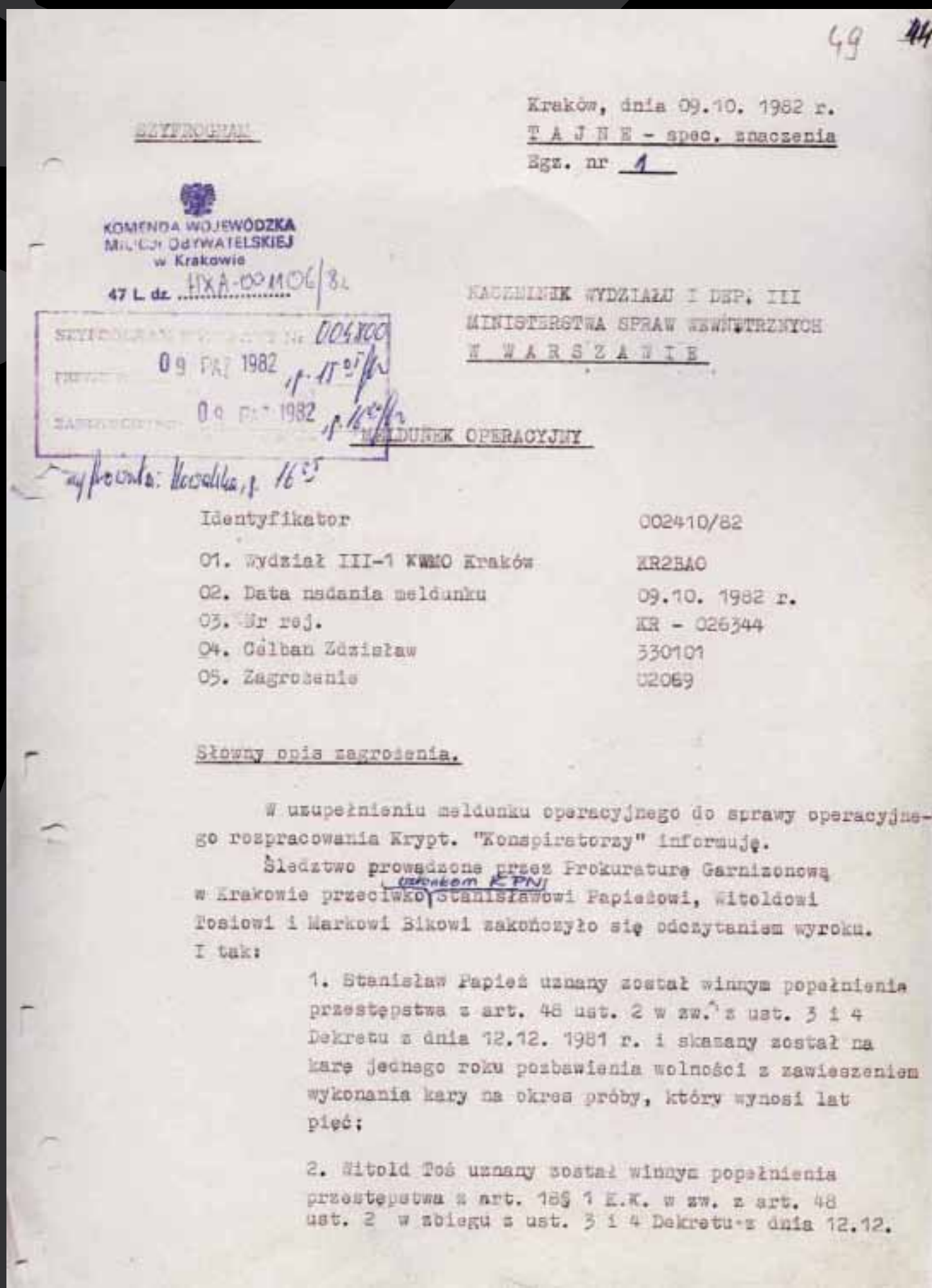
Krakowski proces KPN

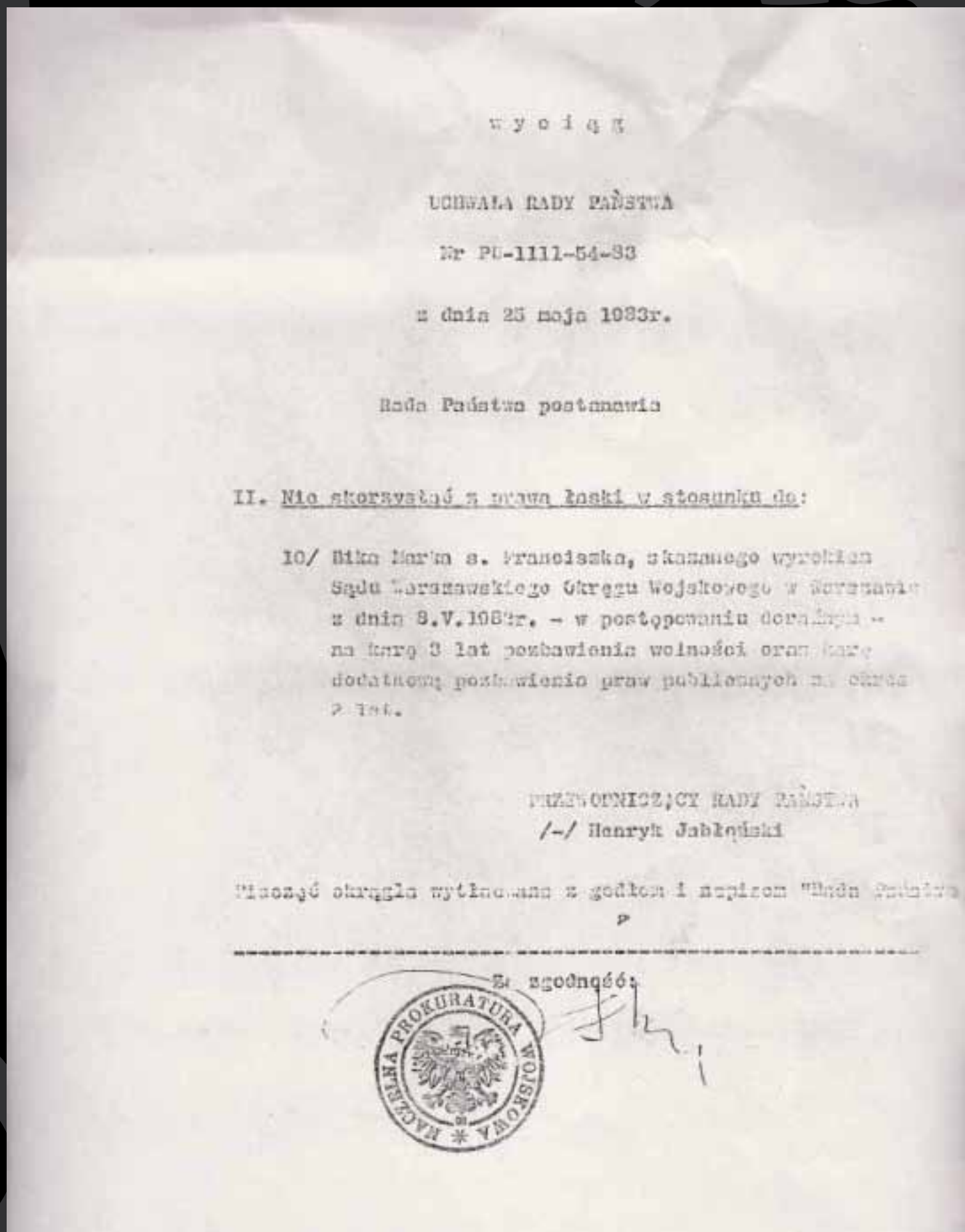
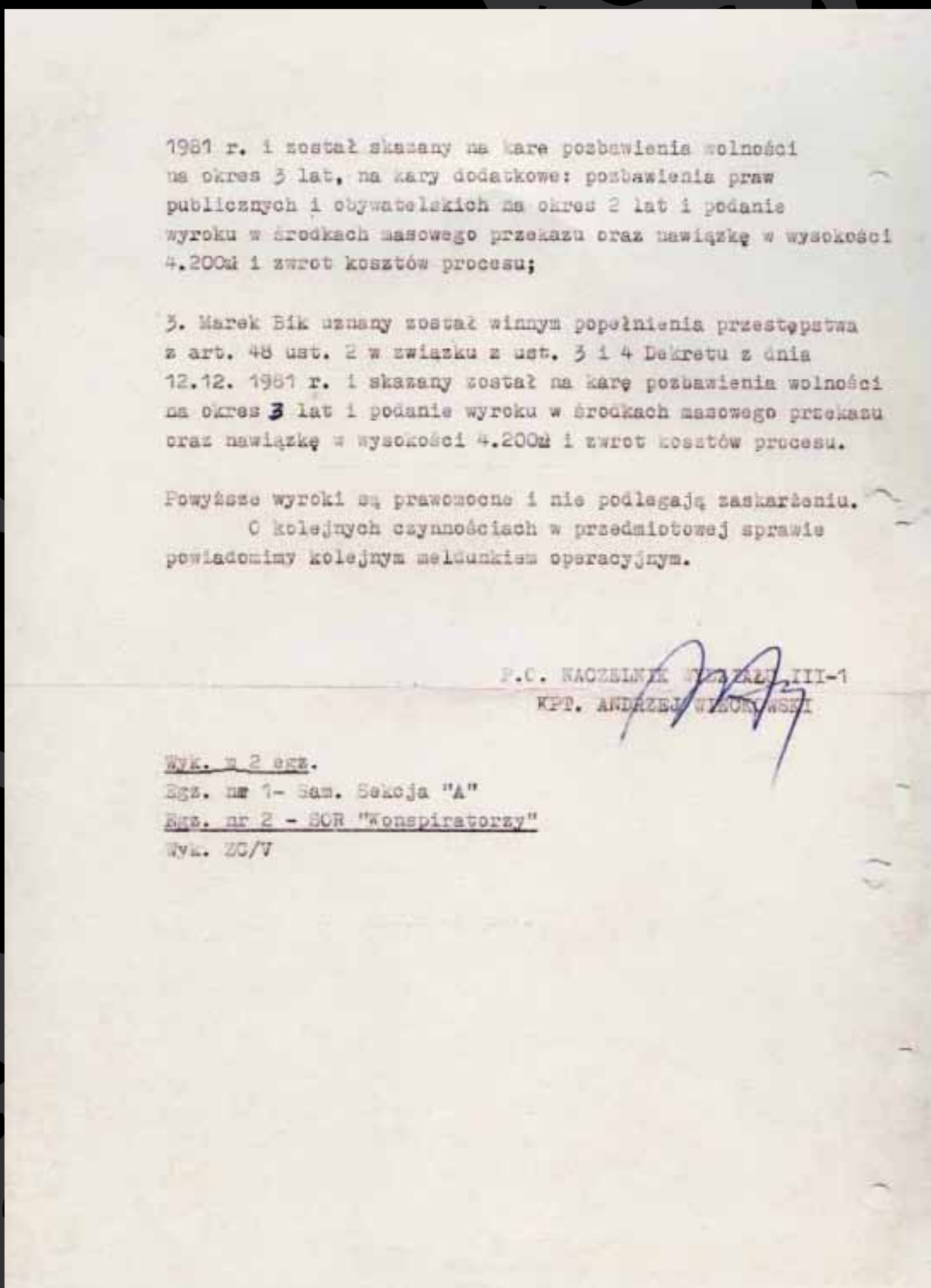
Witold Toś (zbiory rodziny Witolda Tosia).

Marek Bik, 1982 (zbiory Marka Bika).

Informacja o wyroku (IPN).

Decyzja Rady Państwa o nieskorzystaniu z prawa łaski wobec Marka Bika (zbiory Marka Bika).

Artykuł prasowy informujący o wydaniu wyroku ws. Marka Bika i Witolda Tosia (zbiory Marka Bika).

Przed sądami PRL sądzono wielu innych działaczy Konfederacji. Po wprowadzeniu stanu wojennego skazani zostali m.in.: Krzysztof Bzdyl, Zenon Szendo, Ludwik Juskiewicz, Julian de Fabritis, Zbigniew Rybarkiewicz, Ryszard Kostrzewa, Piotr Opozda, Brunon Ponikiewski, Christoforosz Tulasz, Jan Kóz.

W Krakowie po wpadce konspiracyjnej drukarni KPN przy ulicy Findera aresztowano i skazano na trzy lata pozbawienia wolności: Witolda Tosia i Marka Bika.

... Początkowo miałem zarzut z art. 128 w związku z art. 123 kk (kodeksu karnego), tj. przestępstwo usiłowania obalenia siłą ustroju PRL, zagrożony karą od 5 lat pozbawienia wolności do kary śmierci łącznie. Ostatecznie jednak sądzono nas z dekretu o stanie wojennym. Na ul. Mogińskiej siedziałem ze złodziejami. Po ok. tygodniu zostałem przewieziony do więzienia na Montelupich.

„Na Monte” umieścili mnie w celi, która znajdowała się w tzw. „getto”. Jest to „więzienie w więzieniu” – 12 cel odizolowanych od reszty więzienia. Bez widzeń i bez listów, bez jakiegokolwiek kontaktu ze światem. Cele znajdowały się po dwóch stronach korytarza: południowej i północnej, po sześć z każdej strony. W celach od strony północnej siedzieli skazani z wyrokami śmierci. Z nimi nie miałem kontaktu. W celach od strony południowej siedziały osoby rozpracowywane, w tym czasie m. in. ja i – jak się potem okazało – także Witek Toś i Marian Stach z „Solidarności”. Cele były trzyosobowe, ale siedziały w nich zwykle po dwie osoby: osoba rozpracowywana i konfident (tzw. „agent celny” – TWC w terminologii SB). Ja siedziałem najpierw z człowiekiem, który przedstawił mi się jako Tokarski. Potem okazało się, że on w dzień siedział z Witkiem Tosiem (przedstawił mu się innym nazwiskiem, ale zgadzał się jego wygląd), na noc mówił mu, że idzie do pracy w piekarni więziennej i trafiał do mojej celi, gdzie siedział więzaczem i w nocy. Rano mówił mi, że idzie do pracy w więziennej bibliotece, a trafiał do Witka. W międzyczasie pewnie spotykał się z esbekami, przekazywał im zdobyte informacje oraz grypsy i otrzymywał instrukcje. Później okazało się, że ten sam „Tokarski” rozpracowywał także Mariana Stacha, tylko, że jemu podał jeszcze inne nazwisko. Jego zadaniem było wyciąganie od nas informacji.

(Ze wspomnień Marka Bika).

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Stan wojenny

"KONFEDERACJA POLSKI NIEPODLEGŁEJ

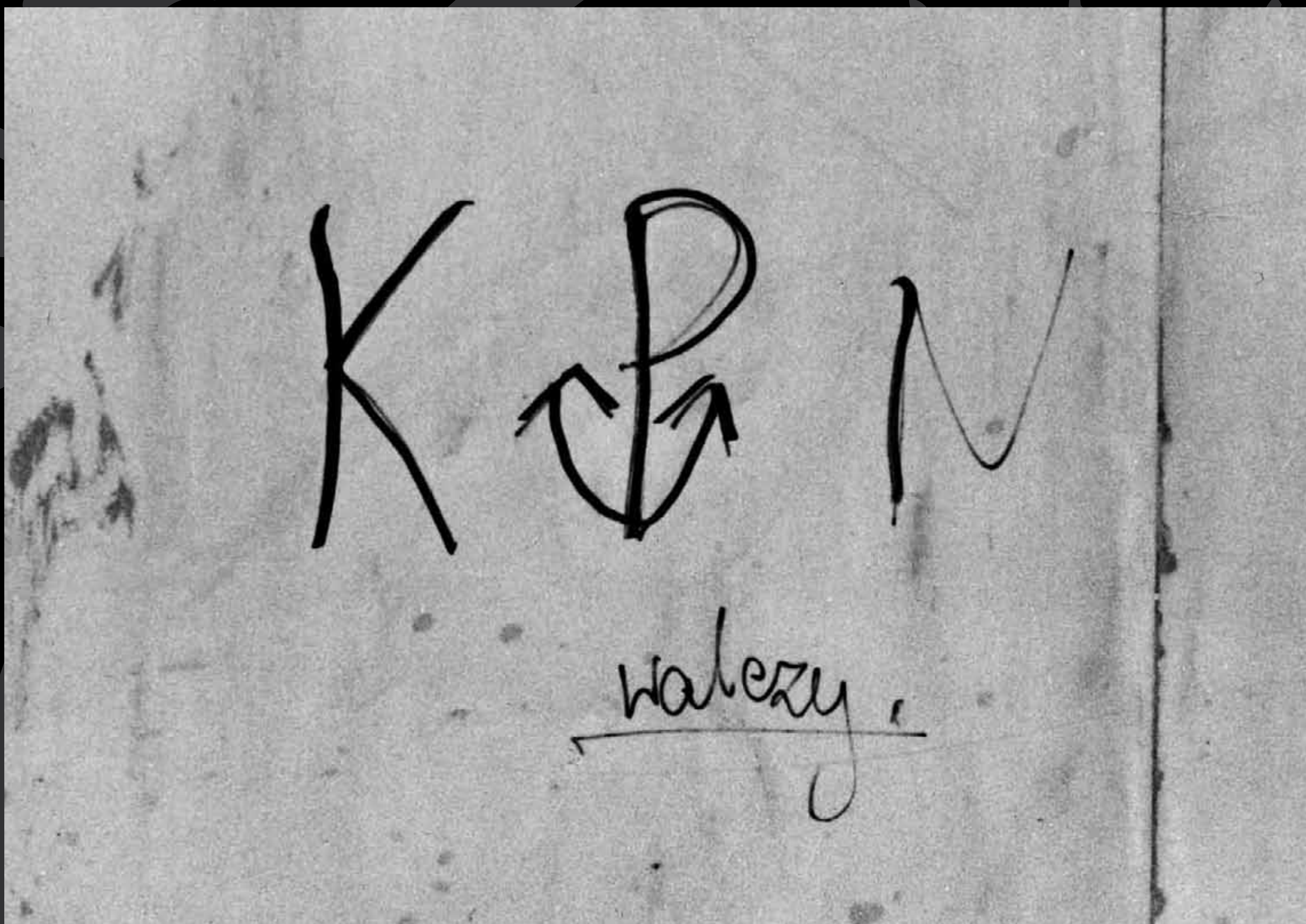
Rodacy !

Wprowadzenie stanu wojennego jest bezprawne. To jawna zdrada i hańba. System komunistyczny został ostatecznie skompromitowany. Nie jest tajemnicą, że to z inspiracji Powszechny Jaruzelski użył wojska przeciwko własnemu narodowi, zdeptał wszystkie porządki i swobody obywatelskie. Nie tak dawno odsłaniano pomniki ku czci pomordowanych robotników. Jaruzelski zapewniał społeczeństwo, że nigdy polski żołnierz nie użyje broni przeciwko swym rodakom. Stało się jednak inaczej. Nie wiemy jeszcze ile ludzi zginęło od momentu wprowadzenia stanu wojennego. Z napływających informacji wynika, że wielu działaczy "Solidarności", NSZZ-u i innych organizacji i partii politycznych, a także wielu wybitnych intelektualistów i twórców zostało bezprawnie internowanych. Jedno jest pewne. Wszyscy ci, którzy wystąpili przeciwko własnemu narodowi i pożarowaniu ludzkiej godności oraz wszyscy winni obecnej tragedii zostaną ukarani, wszystkie ich zbrodnie zostaną osądzone. A tym, którzy swe życie, czyny i myśli oddali w obronę podstawowych ludzkich praw zostaną wnieśli najtrwalszy pomnik. Będzie nim NIEPODLEGŁA I SWAWOLNA POLSKA ! POLACY! Jesteście Polakami nie zgęźcie póki my żyjemy. Wzywamy wszystkich tych, którym nieobojętne są losy ojczyzny

- 2 -

do studium zdecydowanego oporu krwawej juncie Jaruzelskiego.
Do oporu wobec komunistycznego reżimu!
Tajne Tymczasowe Kierownictwo Akcji Bieżącej
Konfederacji Polski Niepodległej

Apel Tajnego Tymczasowego Kierownictwa Akcji Bieżącej KPN (IPN).

Konfederacki „mały sabotaż”, Warszawa, 1981–1984 (Ośrodek „Karta”, fot. Krzysztof Wojciechowski).

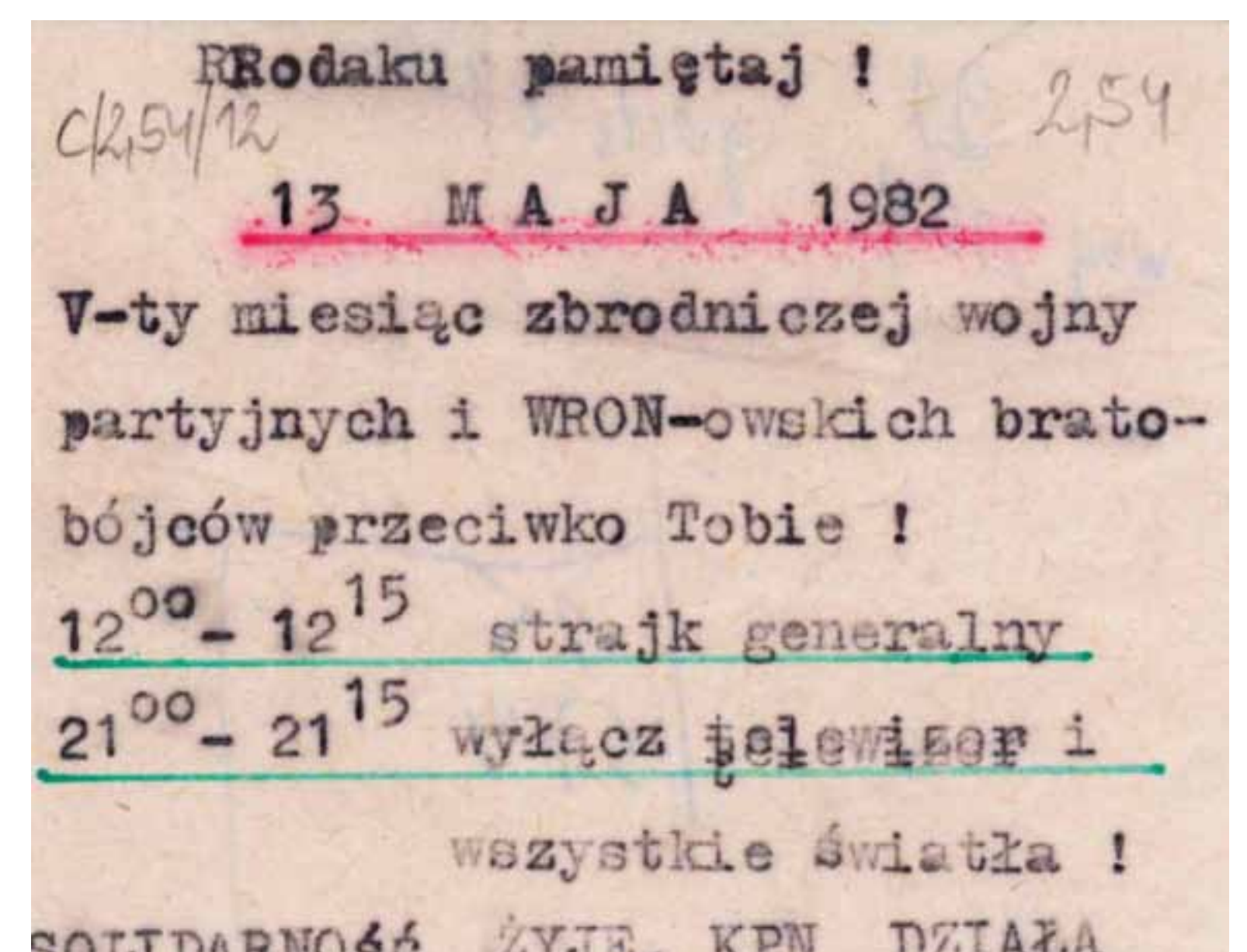
Wprowadzenie stanu wojennego 13 grudnia 1981 r. spotęgowało falę represji wobec działaczy KPN. Internowanie, brutalne pobicia, więzienia i inne szikany stały się stałym instrumentem władzy w zwalczaniu opozycji politycznej.

W styczniu 1982 r. Rada Polityczna KPN wydała oświadczenie, w którym stwierdzono: ... *Niech każdy na swoim terenie działa w miarę możliwości*. Podjęto decyzję o zachowaniu jawnej Rady Politycznej (przebywającej w więzieniu) oraz utajnieniu struktur terenowych. Konfederaci aktywnie uczestniczyli w konspiracji. Druk i kolportaż niezależnych wydawnictw, organizacja oraz udział w strajkach były głównymi obszarami działań. Jednocześnie pracowano nad upowszechnieniem postulatów niepodległości w społeczeństwie.

Wśród konfederackich ofiar stanu wojennego wyjątkowe miejsce zajmuje postać Antoniego Jacka Jerza, lidera radomskiej Konfederacji, członka kierownictwa Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania oraz delegata na I Zjazd NSZZ „Solidarność”. Aresztowany w nocy z 12 na 13 grudnia 1981 r. był jednym z najdłużej internowanych działaczy opozycyjnych. W więzieniach: Kielcach, Radomiu, Bydgoszczy, Gębarzewie oraz Kwidzynie spędził łącznie 12 miesięcy. Zmarł nagle, kilka tygodni po opuszczeniu więzienia, 31 stycznia 1983 r. Przyczyny zgonu nie zostały wyjaśnione.

Internowani konfederaci w obozie w Hrubieszowie (zbiory Krzysztofa Króla).

Ulotka KPN wydana w piątym miesiącu stanu wojennego (IPN).

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

TAJNE!

Dyrektiva polityczno-organizacyjna dla wszystkich obywateli, okręgów, rejonów samodzielnich grup działania Konfederacji Polski Niepodległej.

267

Stanowisko KPN w wstępnym kwestiach, dot. spraw polskich po wprowadzeniu stanu wojennego i rozpętaniu się terrorkomunistycznego określone zostało jasno i jednoznacznie w kolejnych odczynach podziemnego kierownictwa naszej partii. Ostatnia z nich datowana 1 czerwca 1982 r. apelowała do Polaków w kraju, na świecie o wzmożenie i poparcie twardej, nieustępliwej walki na rzecz przywrócenia dwóch najcenniejszych dla nas wartości: wolności narodu i suwerenności Rzeczypospolitej. W walce tej nie wolno nam cofać się wobec ryzyka poświęceń osobistych i ofiar unikając zbędnego marnowania sił ludzkich i wciągania się w działania marginesowe, leżące niejako na uboczu głównych frontów. A więc musimy być odważni i rozważni zarazem, bezkompromisowi pod względem ideowym, ale elastyczni w działaniu.

Pomni doświadczeń naszych poprzedników w długim łańcuchu pokoleń wiernych Tej co nie zginęła i nigdy nie zginie - będziemy kamieniami nie na szaniec maczeńskiej chwały, lecz na szaniec zwycięstwa, starając się być skutecznymi w działaniu i.

Konfederacja Polski Niepodległej przechodzi do całkowitej, ściśle zorganizowanej na wypróbowanych wzorach Polski Walczącej w latach 1939 - 1948, ale uwzględniającej obecnie zmienione realia wewnętrzne i międzynarodowe konspiracji. W związku z tym ocuiali z pogromu członkowie Rady Politycznej podjęli decyzję o uchyleniu mocy obowiązującej Tymczasowego Statutu jako podstawowego dokumentu organizacyjnego ze względu na nieprzydatność szeregu jego postanowień na obecnym stanie działalności.

W związku z powyższym Centralne Kierownictwo Akcji Bieżącej, które występować będzie odtąd pod kryptonimem "KOMENT" / w dokumentach wewnętrznych/ postanawia co następuje z mocą bezwzględnie obowiązującą od momentu otrzymania Dyrektywy przez poszczególne komórki organizacyjne i jednostki:

1. Zawiesza się dotychczasowy podział na członków, kandydatów i uczestników jak również wydawanie legitymacji bądź jakichkolwiek tymczasowych zaświadczeń przynależności do KPN. Posiadacze legitymacji winni je starannie ukryć a w przypadku konieczności zniszczenia /rewizja, zatrzymanie/ zapamiętać dokładnie numer i datę wystawienia. Każdy składa przysięgę wg formuły stanowiącej załącznik do Dyrektywy,

2

przyjmują obowiązujący w systemie łączności wewnętrznej - zarówno w pionie jak i w poziomie - pseudonim. Dopuszczalne są wyłącznie pseudonimy imienne lub nazwiskowe.

2. Osoby nowoprzyjmowane w szeregi KPN winny rekrutować się spośród ludzi dorosłych, w pełni zdających sobie sprawę z celów i zasad naszej działalności, znających i w pełni aprobujących treść Deklaracji Ideowej z 1 września 1979 r. Złożenie przysięgi winny poprzedzić rzeczowe i wyczerpujące rozmowy, a także /poza przypadkami bardzo dobrej, osobistej znajomości/ dyskretne ale rzetelne rozpoznanie danej osoby, poprzez jej środowisko rodzinne czy zawodowe. Wyklucza się możliwość zaprzysięgania osób nie zrównoważonych psychicznie, o skłonnościach do alkoholizmu lub awanturnictwa. Podkreślić należy, że zwłaszcza w okresie od czerwca do grudnia 1981 r. osoby tego typu chociaż były to przypadki sporadyczne - przyniosły znaczne szkody naszej sprawie.

3. Ewidencja członkowska winna być prowadzona od szczebla najniższego tj grup działania przez jedną wytypowaną osobę w postaci całkowicie zasyfrowanej, wg dowolnego ale trudnego do "złamania" klucza. Nie jest w obecnej sytuacji ściąganie zaległych od ub. roku składek. Istniejące w niektórych przypadkach ewentualne niewielkie zasoby gotówki winny zasilić fundusz okręgu, przeznaczone na działalność bieżącą o której będzie mowa w dalszej części Dyrektywy.

4. Przechodząc do pełnej konspiracji pozostajemy nadal partią polityczną. Stwierdzenie to ma charakter fundamentalny, gdyż wyklucza możliwość przekształcenia się konfederacji w organizację paramilitarną, charakteryzującą się działaniami bojówkarskimi, czy też - używając oficjalnej nomenklatury - terrorystycznymi. Byłoby to swoistym prezentem dla reżimowej propagandy i aparatu represji, narażałoby - zwłaszcza młodzież - na zbędne prześladowania i więzienie, marnowało polską krew, serca i umysły tak potrzebne w decydującej fazie walki o niepodległość, a później w pracy dla odrodzonej Rzeczypospolitej. Z przebiegu wydarzeń 3 i 4 maj oraz 13 czerwca, a także z doświadczeń całego półrocza stanu wojennego wynika niezbicie, że młodzież polska ożywiona wspaniałą legendą Szarych Szeregów i pokolenia Polski Walczącej pragnie w znacznym stopniu jak by powtórki z historii. Ale historia się nie powtarza i prawdę tą należy wbijać do zapalonych głów. Z naszych

Stan wojenny

3

dziesięć walk o niepodległość zwłaszcza z lat II wojny światowej należy czepać wzory postaw ideowości, odwagi, poświęcenia dla sprawy, dyscypliny wewnętrznej nie zaś kopiować działania w swerze dywersji.

Musimy ponadto pamiętać, że tendencje paramilitarne na obecnym etapie naszej działalności mogły by mieć niebezpieczny wpływ na zaostrzenie wyroku w procesie przywódców Konfederacji. Już w śledztwie, a więc na przełomie lat 1980/1981 usiłowane ich bezskutecznie "wrobić" przypisując takie tendencje. Czołowy rzecznik reżimowej propagandy w sprawie KPN - Julian SOKOŁ - wypisywał z uporem maniakalnym bzdurne zarzuty na temat ten w cyklu pt.: "Na tropach KPN", publikowanym na łamach "Żołnierza Wolności" już po 13 grudnia ub. roku.

Wszystko co stwierdzone zostało powyżej w pkt. 4 nie kwestionuje w najmniejszym stopniu konieczności kształcenia odpowiednich umiejętności fizycznych i technicznych przez młodszych członków Konfederacji, w celu samoobrony własnej i narodowej, ze szczególnym uwzględnieniem takiego wariantu rozwoju wydarzeń, kiedy nastąpiło by zagrożenie biologiczne naszego bytu narodowego i tożsamości Polski. Zostało to bez niedomówień stwierdzone przez naszego przywódcę Leszka Moczulskiego w pracy "Rwólucja bez rewolucji", mającej fundamentalne znaczenie dla współczesnej myśli niepodległościowej w Polsce /"Droga" nr 7 - lipiec - sierpień 1979 r. i następnie odrębnie, wielokrotnie wydania/.

5. Podstawową komórką jest grupa działania /GD/. Składa się ona z 3 do 5 osób. Kierownikiem grupy jest jej organizator, wyznaczony przez kierownictwo wyższego szczebla. On też dokonuje zaprzysiężenia pozostałych członków grupy. Łączność i koordynacja w pionie, a także ewentualnie w poziomie tj. z inną GD utrzymywana jest przez niego lub przez stale wyznaczonego przezeń innego członka GD. W danej miejscowości GD tworzy się na zasadzie więzi osobistych, zakładu pracy, wspólnej działalności w ramach "Solidarności" itp.

6. Sprawa o podstawowym znaczeniu jest system łączności wewnętrznej. Każda GD, rejon, okręg muszą opracować go we własnym zakresie. Przestrzegać przy tym należy bezwzględnie następujących zasad:

4

nie wolno w przekazach pisemnych lub telefonicznych używać tzw. otwartego tekstu. Klucz szyfrowy do podstawowych pojęć i określeń sytuacyjnych musi być opracowany wewnętrznie, nauczony bezbłędnie przez wszystkich zainteresowanych nie później jak w ciągu 2,3 dni, wypróbowany testowo i odtąd obowiązujący w użyciu. Każda komórka organizacyjna winna w możliwie najkrótszym czasie uruchomić tzw. awaryjną skrzynkę kontaktową. Zaleca się aby był to w miarę możliwości lokal zamieszkały przez osobę przebywającą często w domu /np. emeryt/ obdarzoną pełnym zaufaniem /choć niekoniecznie zaprzysiężoną/, poprzez którą w sytuacjach awaryjnych lub alarmowych można przekazać wiadomość na miejscu.

Widmo Jałty

Po zniesieniu stanu wojennego jedną z głośniejszych akcji KPN było wręczenie ambasadorom państw sygnatariuszy konferencji jałtańskiej z lutego 1945 r. „Memorandum”, w którym wskazywano m.in. niezrealizowanie postanowienia o przeprowadzeniu wolnych wyborów w Polsce.

M E M O R A N D U M

Przed czterdziestu laty, w Jałcie, przywódcy trzech wielkich mocarstw, panowie Churchill, F.D. Roosevelt i J. Stalin, wbrew Kartie Atlantyckiej oraz jeśli chodzi o Wielką Brytanię z pogwałceniem układu polsko-brytyjskiego z 25.VIII 1939 roku, zaś jeśli chodzi o Związek Radziecki z pogwałceniem układów polsko-radzieckich z 25.VII 1932 i 5.V 1934 roku - zawarli porozumienie przesadzające losie Polski, a w szczególności narzucające Polsce rząd.

Porozumienie jałtańskie jest interpretowane jako ograniczające suwerenność państwa polskiego i jako oddanie jej do radzieckiej strefy wpływów w Europie przy czym zarówno istnienie tej strefy, jak fakt znajdowania się w niej polski jest niezaprzeczalnym faktem. Wprowadził natomiast oficjalnie osobistość trzech wielkich mocarstw - a w szczególności R. Reagan w dniu 17.VIII 1984 - zaprzeczył, że w Jałcie zawarto porozumienie w sprawie jakichkolwiek stref wpływów i zaliczania do nich jakichkolwiek państw, ale w ślad za deklaracjami nie nastąpiły działania.

Porozumienie Jałtańskie, jako zawarte bez polski i wbrew jej woli - do niego polski nie zobowiązuje. Wynikają natomiast poważne zobowiązania moralne, polityczne i prawne trzech mocarstw razem i każdego z nich z osobna. W szczególności mocarstwa zobowiązały się w Jałcie do przeprowadzenia w Polsce wolnych i nieskrępowanych wyborów w celu wyłonienia Sejmu, który powoła autentyczny rząd polski oraz rozstrzygnie o jej ustroju.

Wyborów takich w Polsce dotychczas nie przeprowadzono. Zamiast nich przeprowadzono kilkakrotnie głosowania, w trakcie których obywatele pod przymusem politycznym, a często i administracyjnym mogli oddawać głosy wyłącznie na kandydatów akceptowanych przez władze. Gdy podczas ostatniego głosowania w 1980 roku Konfederacja polski niepodległej zgłosiła własnych kandydatów, nie umieszczono ich na listach wyborczych, a w zamian za to poddano represjom a następnie więziono. Przygotowywane obecnie wybory najpewniej zaów nie będą ani wolne, ani nieskrępowane - a ich wyniki nie będą odzwierciedlać woli całego narodu.

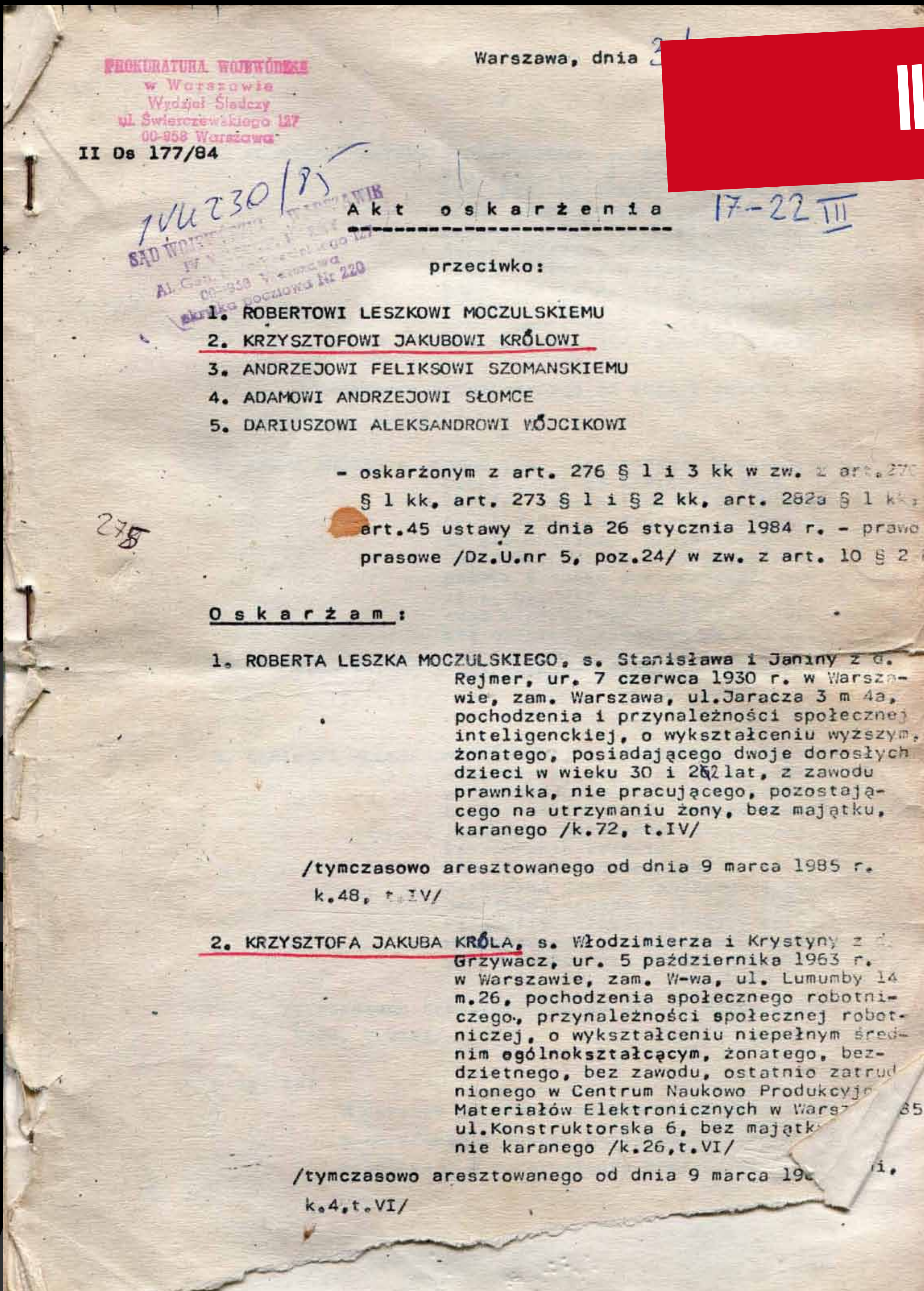
W tej sytuacji konieczne jest, aby rządy trzech mocarstw wspólnie, bądź te rządy z nich z osobna, słowem i czynem zademonstrowały taką interpretację porozumienia jałtańskiego, która wyłącza Polskę z radzieckiej strefy wpływów i oraz podjęły skuteczne środki zmierzające do tego, aby planowane w PRL na drugie półrocze 1985 wybory były rzeczywiście wolne i nieskrępowane, oraz mogły wyłonić Sejm reprezentujący cały naród. Będzie to rzetelne wykonanie zobowiązań podjętych w Jałcie wobec polski.

Nowocześnie uważa się, że czas najwyższy najwyższy by w pełni i całkowicie zmniejszyć sytuację w Europie i przewyciężyć powojenny podział naszego kontynentu.

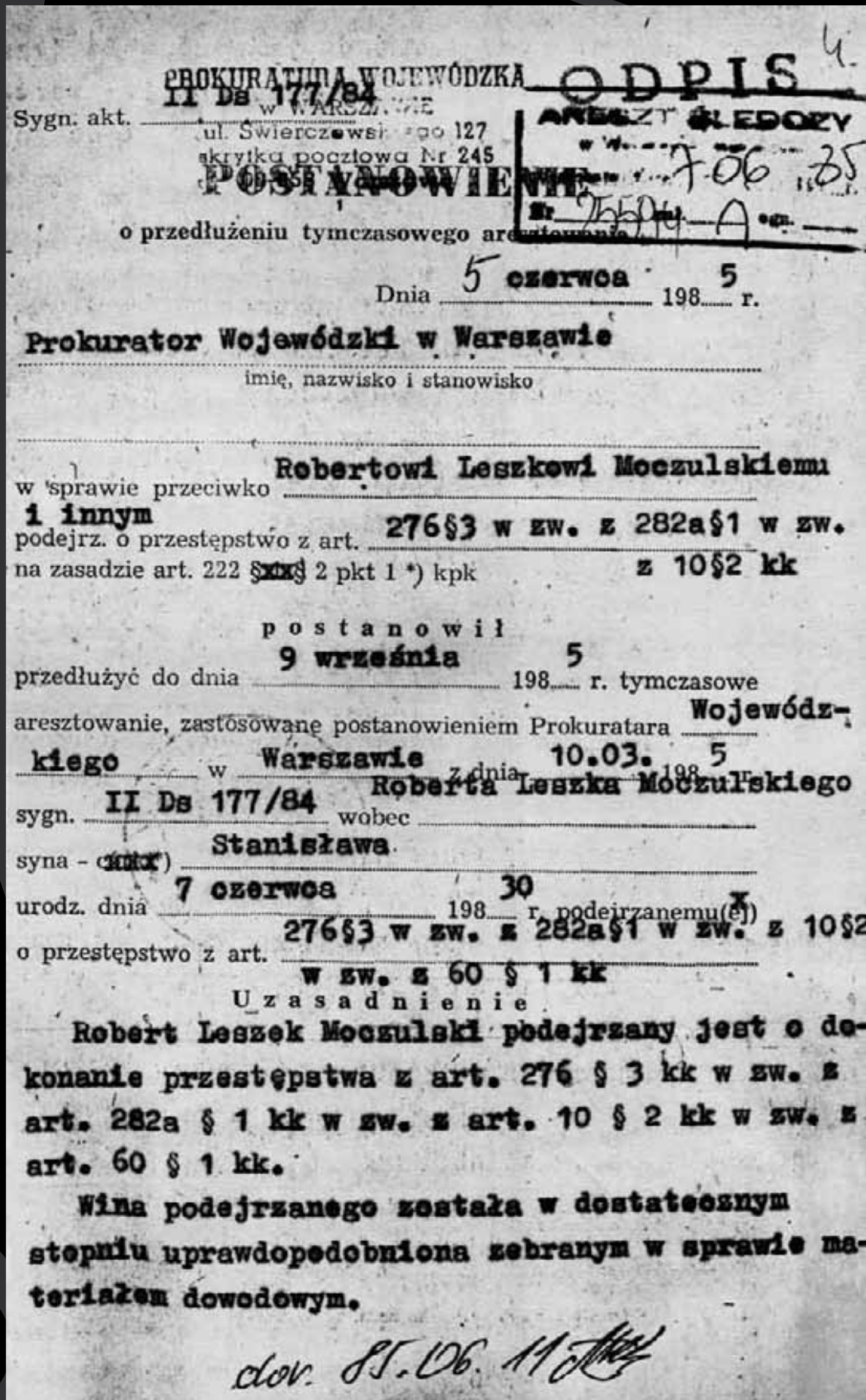
Owocnym krokiem w tym kierunku była konferencja w Helsinkach w 1975 roku. Czas najwyższy zrobić krok następny. Nowe porozumienia - o ile mają być wiarygodne, można jednak zawierać tylko na bazie dotrzymania starych. Otóż zobowiązania trzech mocarstw dotyczące wolnych wyborów w Polsce dotychczas nie zostały wypełnione. Trudno przypuszczać, że bez odzyskania przez Polaków samostanowienia możliwe będzie osiągnięcie jakiegokolwiek trwałego rozwiązania europejskiego.

Warszawa, styczeń 1985 r.

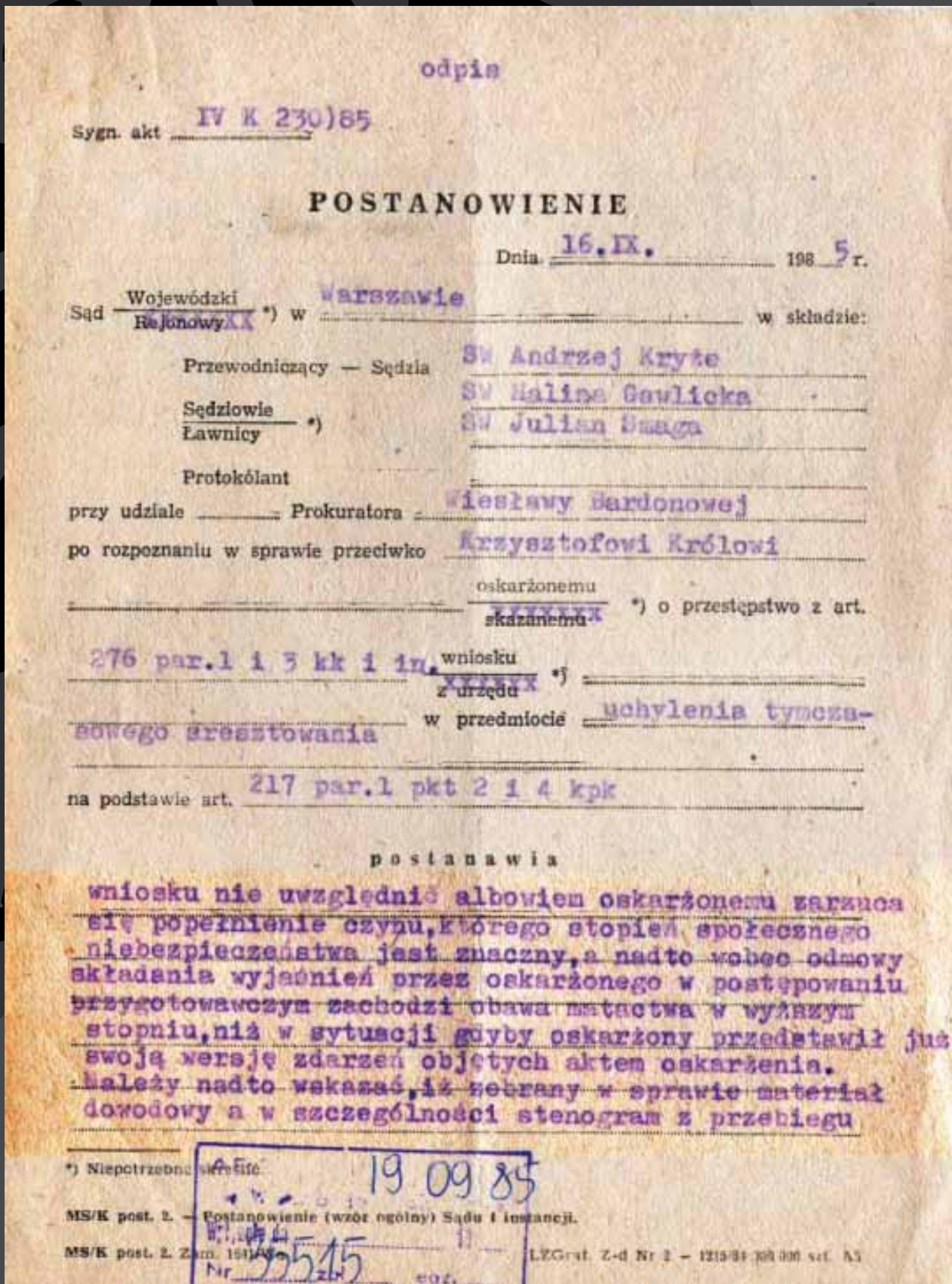
Rada Polityczna KPN

Pierwsza strona aktu oskarżenia przywódców KPN (zbiory Krzysztofa Króla).

Postanowienie o przedłużeniu tymczasowego aresztowania wobec Leszka Moczulskiego, Warszawa, 5 czerwca 1985 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

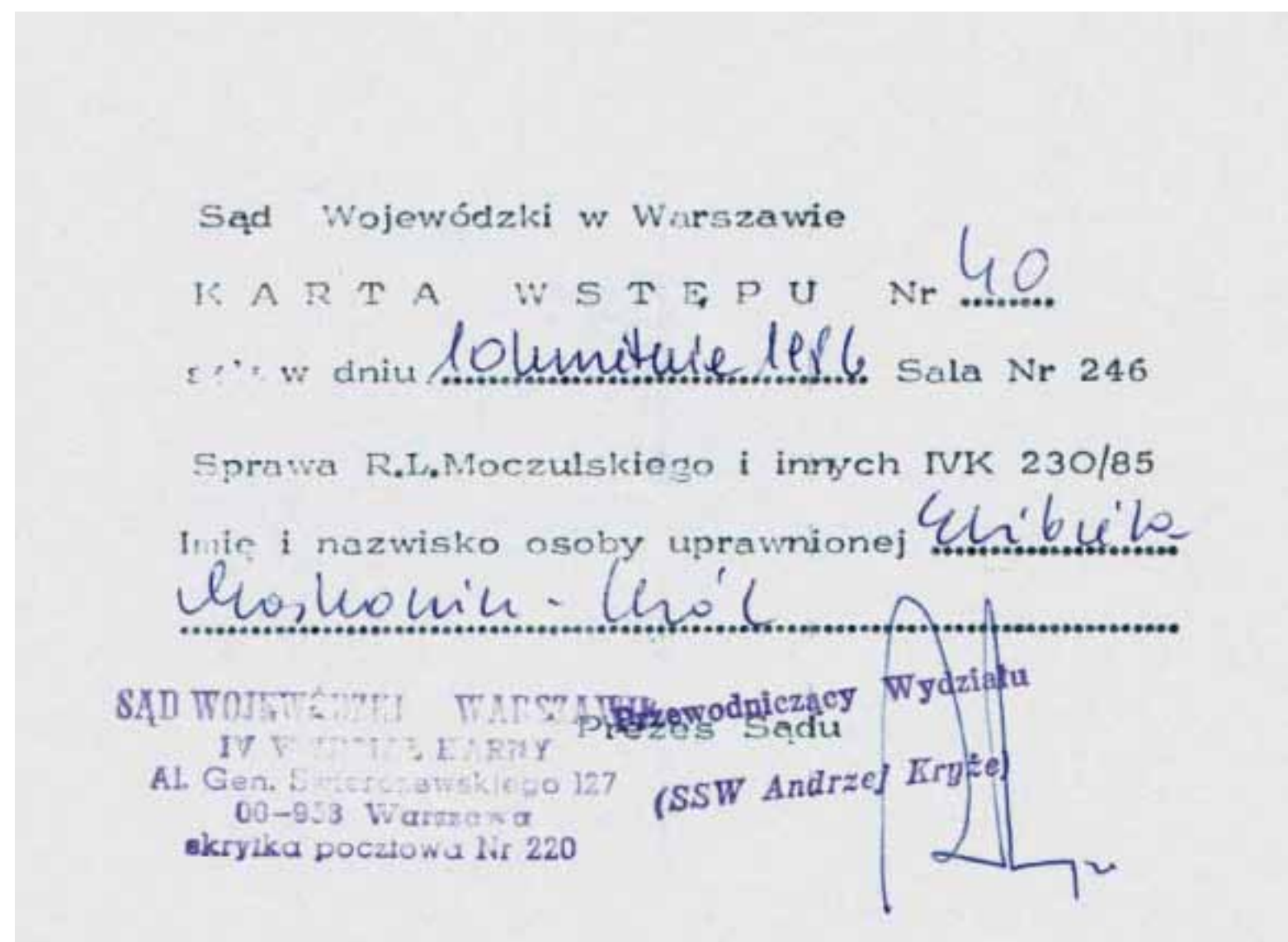

Odmowa uchylenia decyzji o tymczasowym aresztowaniu wobec Krzysztofa Króla, Warszawa, 16 września 1985 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

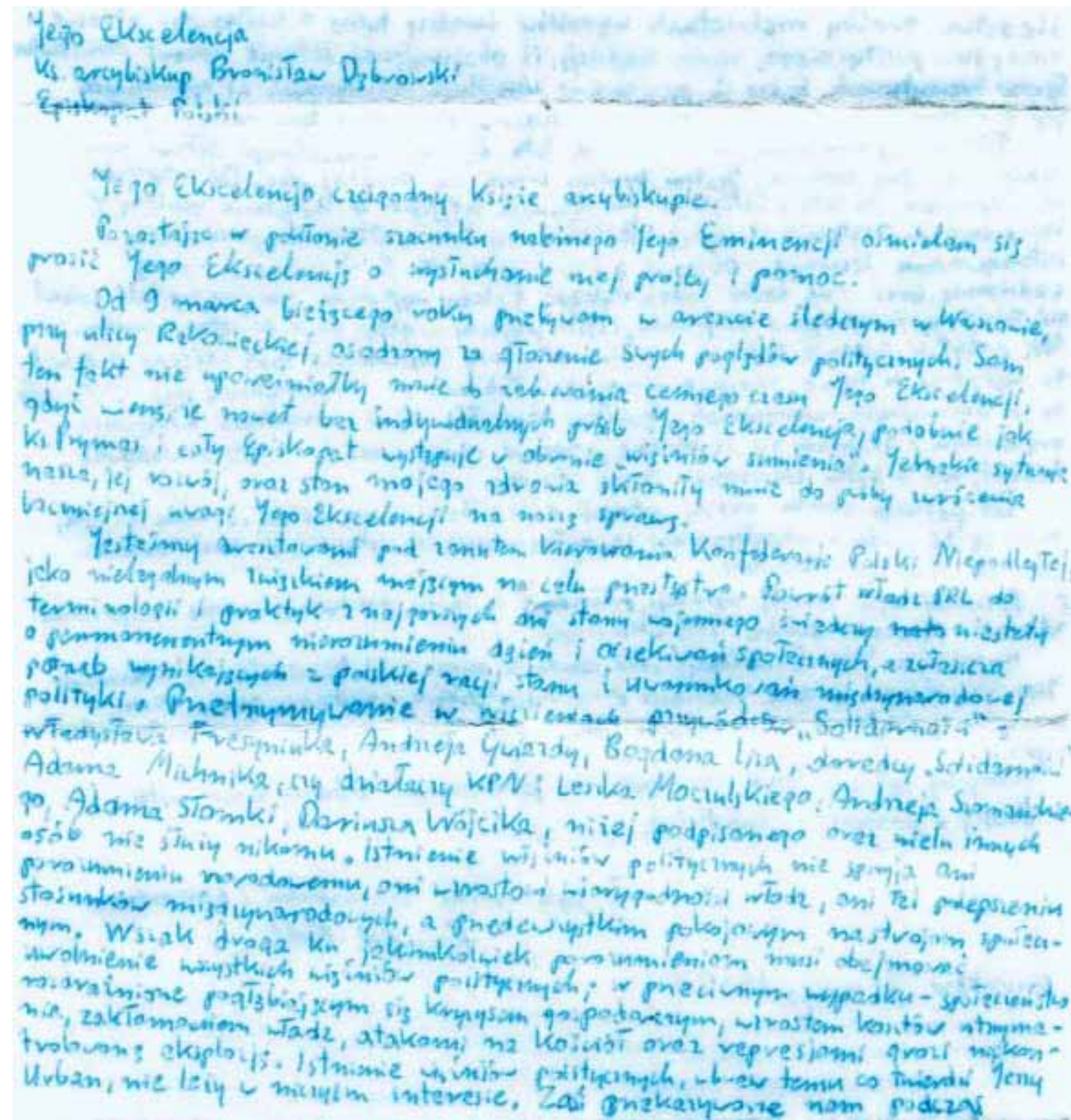
II proces KPN

9 marca 1985 r. grupa antyterrorystyczna prze-rwała obrady Rady Politycznej KPN. Aresztowano: Leszka Moczulskiego, Krzysztofa Króla, Andrzeja Szomańskiego, Dariusza Wójcika i Adama Słomkę. Po rocznym pobycie w areszcie, 3 marca 1986 r. kierownictwo Konfederacji zasiadło na ławie oskarżonych. 22 kwietnia 1986 r. wydano wyrok: Leszek Moczulski, jako recydywista, został skazany na 4 lata pozbawiania wolności, Krzysztof Król i Adam Słomka otrzymali wyroki 2,5 roku więzienia, a Andrzej Szomański i Dariusz Wójcik skazani zostali na 2 lata więzienia.

Po dojściu do władzy Michaiła Gorbaczowa i ociepleniu stosunków na linii Kreml – Waszyngton, komunistyczne władze w Polsce złagodziły reżim, m.in. ogłoszono amnestię dla więźniów politycznych. Po 18 miesiącach pobytu w areszcie i więzieniu liderzy KPN wyszli na wolność.

Karta wstępu na salę rozpraw (zbiory Krzysztofa Króla).

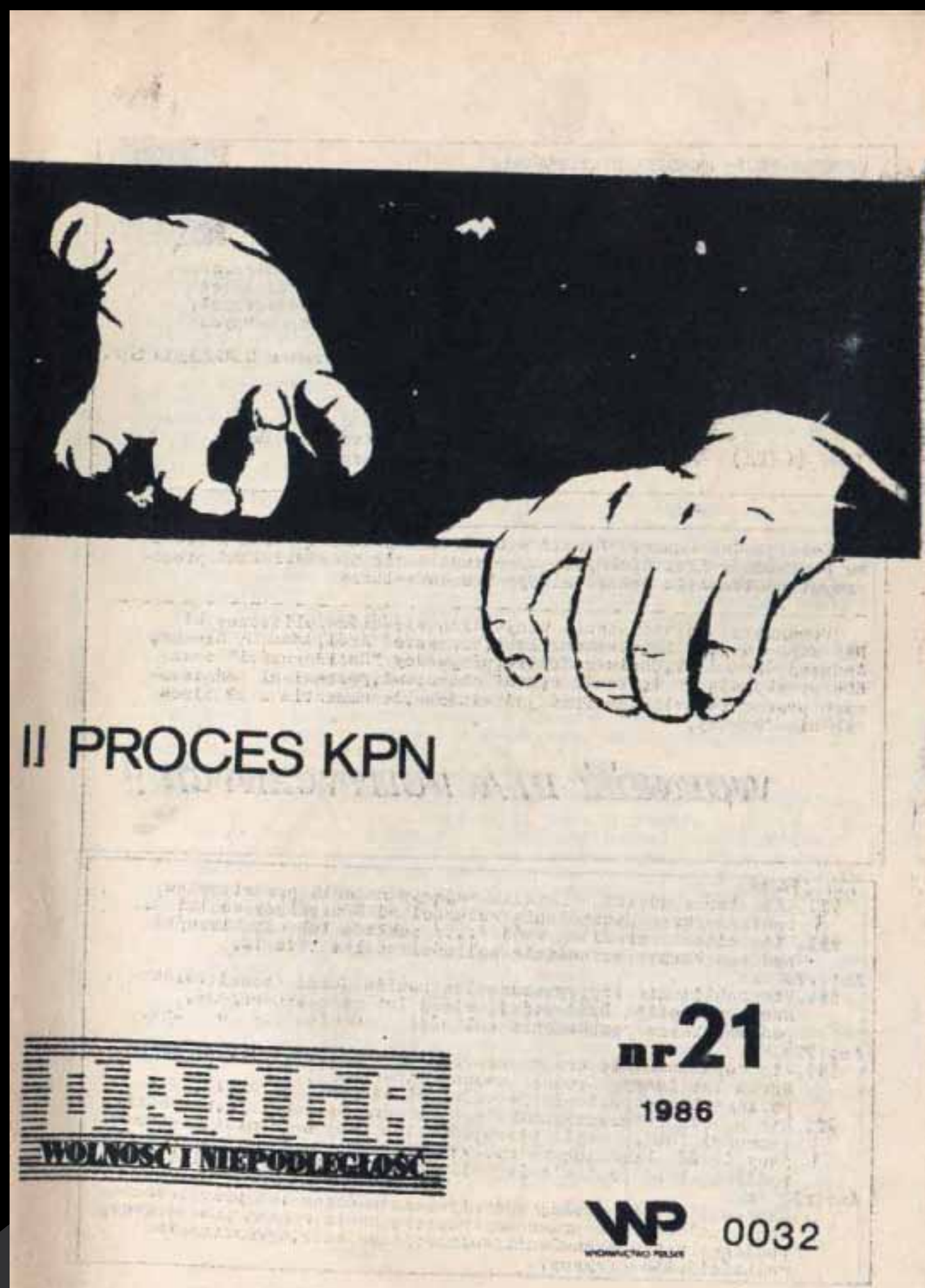

Gryps Krzysztofa Króla z więzienia (zbiory Krzysztofa Króla).

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

II proces KPN

Okładki pisma „Droga” poświęconego procesowi przywódców Konfederacji (zbiory Krzysztofa Króla).

Wizerunki skazanych konfederatów w formie znaczków pocztowych (zbiory Krzysztofa Króla).

Prawo do niepodległości jest obowiązkiem. Obowiązek ten narzuca konieczność działania. Nie nasza wina, że urodziliśmy się Polakami. Są kraje, w których mówi się, iż wystarczy być uczciwym człowiekiem, w których nie trzeba być patriotą. W Polsce jest to niemożliwe. Poczucie obywatelskiego obowiązku łączy się ściśle z poczuciem patriotyzmu, bo taka jest i była historia Polski, bieg jej dziejów. Wszystko co się robi, bez względu na zawód, winno robić się tak, aby istniała harmonia pomiędzy pracą, a dobrem Rzeczypospolitej.

(Ostatnie słowo Andrzeja Szomańskiego, 18 kwietnia 1986 r.).

Artykuły prasowe informujące o II procesie KPN (zbiory Krzysztofa Króla).

Krajobraz przed bitwą

Transparent KPN nawołujący do bojkotu wyborów, Warszawa, 1988 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Spotkanie łódzkich konfederatów w mieszkaniu Andrzeja Ostoi-Owsianego, druga połowa lat 80. (IPN).

Toruńscy działacze KPN, przed transparentem Marta Wagner, 1987 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Pogrzeb Andrzeja Szomańskiego, członka Rady Politycznej KPN, 1987 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Toruńscy konfederaci podczas manifestacji, 1987 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Transparent KPN z napisem: *Uczynimy wszystko aby nasz 11 XI był już jutro*. KPN, Warszawa, 10 listopada 1987 r. (Ośrodek „Karta”, fot. Krzysztof Frydrych).

Andrzej Ostoi-Owsiany przemawiający przed kościołem św. Krzyża w Łodzi, obok Grzegorz Palka, druga połowa lat 80. (IPN).

We wrześniu 1986 r., po opuszczeniu więzienia przez przywódców, wznowiono jawną działalność Konfederacji. Zgodnie z programem przyjętym na II Kongresie, jako bezpośredni cel działań uznano restytucję pluralizmu związkowego, tj. legalizację „Solidarności”. Nie rezygnowano jednak z naczelnego celu politycznego KPN, tj. niepodległego państwa. Leszek Moczulski w głośnym tekście *Krajobraz przed bitwą* pisał: *Naszym głównym celem jest niepodległość, a droga do niej prowadzi przez odbudowę NSZZ „Solidarność”*.

Z biegiem czasu Konfederacja rozbudowywała – często jeszcze zakonspirowane – struktury i podejmowała akcje polityczne na coraz szerszą skalę. Masowo organizowano uroczystości patriotyczne, zwykle rozbijane przez ZOMO, uruchomiono własną drukarnię offsetową. Rozpoczęto również współpracę z innymi ugrupowaniami opozycyjnymi, w szczególności z „Solidarnością Walczącą” oraz z odradzającym się Niezależnym Zrzeszeniem Studentów.

Jesienią 1987 r. KPN po raz kolejny wezwała do bojkotu fasadowych instytucji demokratycznych PRL, tym razem w postaci referendum. Konfederaci aktywnie uczestniczyli w organizacji strajków w maju 1988 r., a w szczególności w strajkach sierpniowych na Śląsku. Wbrew stanowisku KPN, która proponowała kontynuowanie strajków aż do spełnienia postulatu legalizacji „Solidarności”, strajki wygaszano po uzyskaniu od władz obietnicy podjęcia rozmów.

Transparent KPN na ulicy Marszałkowskiej róg Świętokrzyskiej w Warszawie z napisem *Reagan, Gorbaczow, pamiętajcie! Bez Polski niepodległej nie będzie pokoju w Europie!* KPN, 25 maja 1988 r. (Ośrodek „Karta”, fot. Krzysztof Frydrych).

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Krajobraz przed bitwą

Leszek Moczulski i Dariusz Wójcik podczas spotkania ze studentami, 1988 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Ulotka płockiej KPN wzywająca do bojkotu wyborów samorządowych w 1988 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

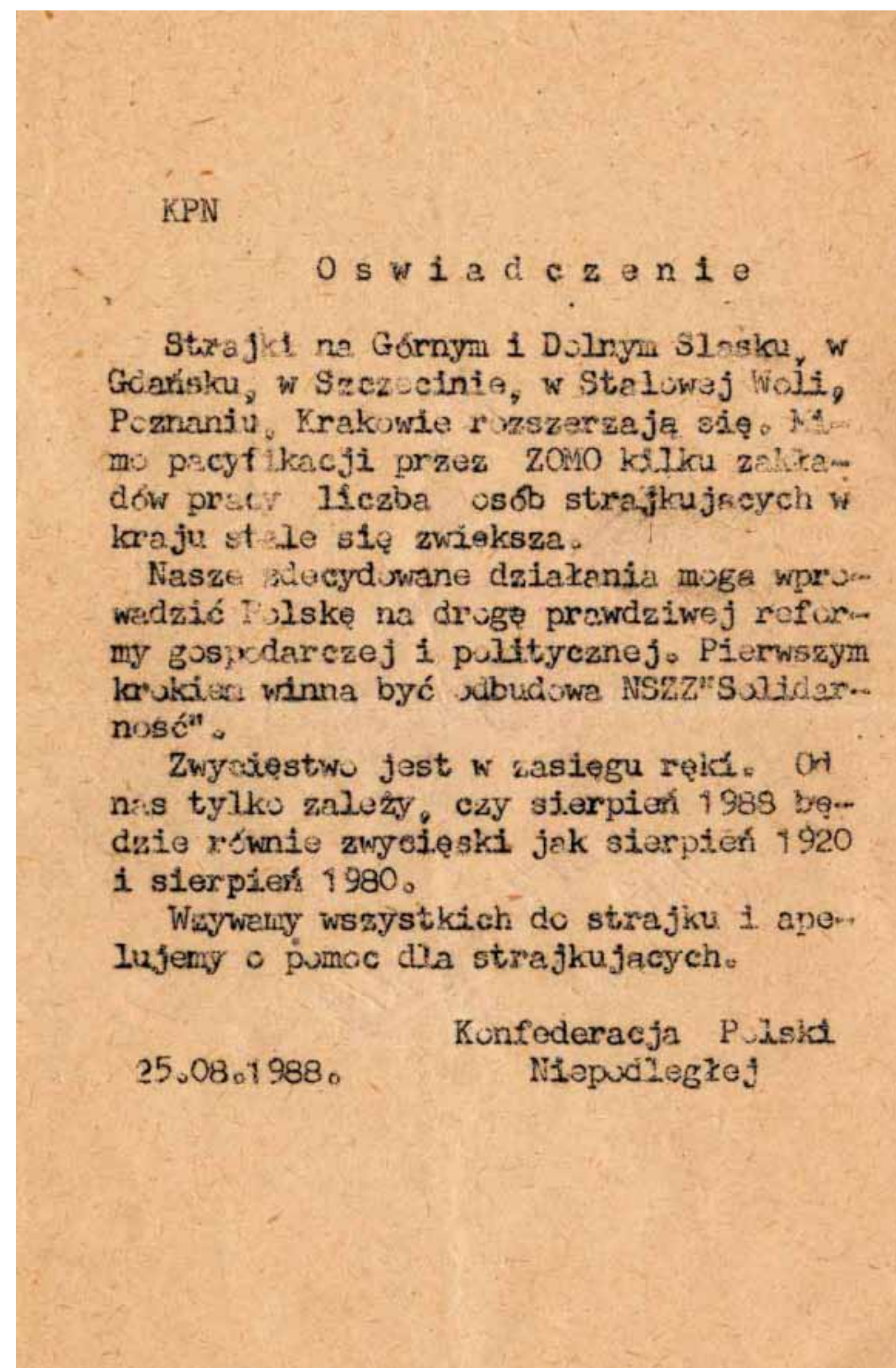
Ogólnopolska narada KPN. Od lewej stoją: Krzysztof Zalewski, Wojciech Gawkowski, Juszczyn, 1988 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

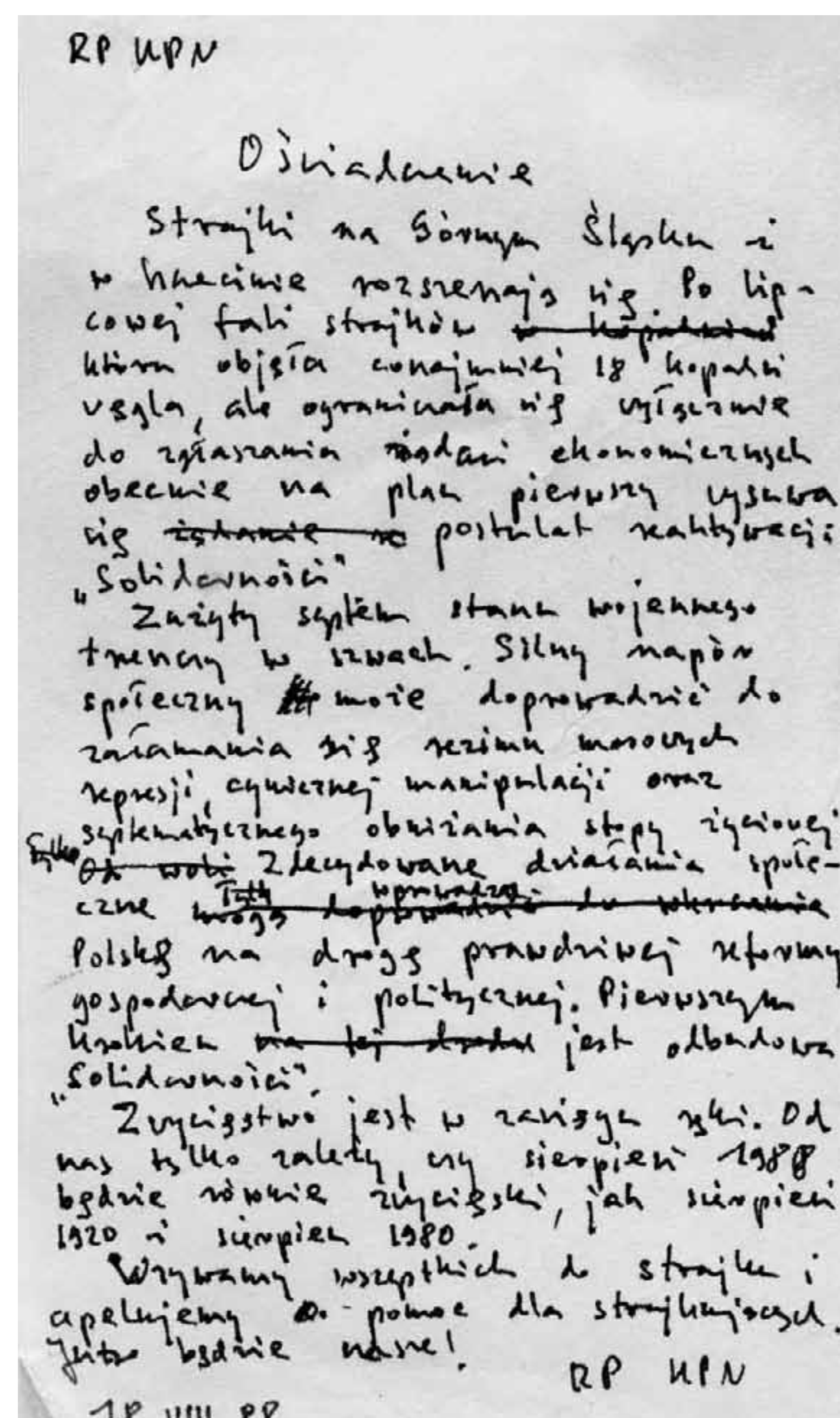
Ogólnopolska narada KPN. Od lewej stoją: NN, NN, Paweł Sabuda, Barbara Czyż, NN, Dariusz Sońta, Juszczyn, 1988 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

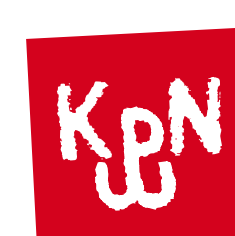
Msza za Ojczyznę, Warszawa, 1988 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Komunikat KPN w sprawie strajków sierpniowych, 25 sierpnia 1988 r. (zbiory Teodora Gąsiorowskiego).

Oświadczenie KPN sporządzone odręcznie przez Leszka Moczulskiego w sprawie strajków na Śląsku, 18 sierpnia 1988 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Działalność KPN za granicą

Leszek Moczulski na czele parady w Stanach Zjednoczonych, za nim transparent KPN, kwiecień 1987 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

W zeszłym tygodniu otrzymałem z naszej ambasady w Warszawie telegram, który dotyczył procesu członków Konfederacji Polski Niepodległej. Walczą oni o lepszy standard życiowy, o wolny przepływ idei. Ich działania nie opierają się na przemocy.

Ich przywódca - Leszek MOCZULSKI, został skazany na 4 lata więzienia. Nie złamano jednak jego ducha. Telegram przytacza jego oświadczenie na zakończenie procesu. "WYROKI NIE SĄ WAŻNE" - powiedział. "MY STĄD WYCHODZIMY WOŁNI, Z PODNIESIONYMI CZOŁAMI, Z POCHUCIEM SPEŁNIONEGO OBOWIĄZKU. MAMY COŚ, CZEGO NAM NIKT NIE ZABIERZE, ŻADNA KRATA, ŻADEN STRAŻNIK"

Kiedy później jego zwolennicy otoczyli jego żonę, powiedziała ona: "NIE MÓWIE, ŻE WAM JEST PRZYKRO. CZTERY LATA WIEZIENIA NIE STANOWI ZBYT WYSOKIEJ CENY, JEŻELI OJCZYŻNA TEGO ŻĄDA".

Trudno nie być zainspirowanym takimi słowami.

GEORGE BUSH

Fragment przemówienia wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych Georga Busha odnoszący się do II procesu KPN (zbiory Krzysztofa Króla).

Przed manifestacją, dziecko trzyma tabliczkę z napisem: *Moczulski musi być wolny*, Stany Zjednoczone, 1986 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Komitet Poparcia
KONFEDERACJI
POLSKI
NIEPODLEGŁEJ

SYDNEY, 22 maja 1989

Adres:
G.P.O. Box 134
Sydney, 2001, NSW.

ZAANGAŻOWANIE POLITYCZNE DOTYCZY
WSZYSTKICH I SŁUŻY WSZYSTKIM
FRAGMENT POSYŁADALNEJ ADRESOWAŁ JANA PAWŁA II
"CHRISTIFIDES LAICI" OICA ŚWIĘTEGO

ARKA
de informaciones

Solidarność
LEA LO QUE OTROS IGNORAN...

Año IV No. 87

To. al 15 de Junio de 1987

Cuota de recuperación sin porte
México \$25.00, Extranjero \$0.40 Dols.

EL PAPA EN POLONIA

Deseamos Toda Clase de Exitos para el Bien de la Iglesia, Respeto a los Derechos Humanos y Libertad e Independencia para Polonia.

Kronika Rzymaka No. 53-54

Dirigente del Partido Político Clandestino (KPN) Leszek Moczulski en Inglaterra

SNS: El disidente polonés encarcelado en muchas ocasiones, Leszek Moczulski, líder a los 50 años de edad, de la "Confederación de Polonia Independiente" (KPN), ha obtenido permiso para su salida de Polonia, para someterse al tratamiento médico en el extranjero.

Moczulski llegó al aeropuerto de Heathrow (en Londres, Inglaterra) el 30 de diciembre de 1986, en compañía de su esposa Maria.

Miembros del grupo "Solidaridad con 'SOLIDARIDAD'" prepararon una recepción ruidosa, si bien ruidosa, los meses antes, como se podía recordar, organizaron una demostración en Londres, bajo el lema "LIBEREN A LESZEK MOCZULSKI". El principal programa noticioso de la BBC televisión de Londres, llevó a cabo un reportaje muy en forma el día de la llegada de Moczulski.

Los reportajes de la Radio también estaban presentes en el aeropuerto de Heathrow, para la salida de Moczulski.

La visita de Moczulski en Inglaterra es un gesto característico de la nueva fase de las relaciones Este-Oeste. Es un mensaje para los líderes Occidentales de que los líderes comunistas están buscando la negociación.

Moczulski dijo: "Mi liberación en este momento constituye un gesto conciliador por parte del régimen del general Jaruzelski."

Hay dos razones principales para esto, como también las hay para la actual corriente "liberal" de la política polaca.

Primera, es la dramática situación económica de Polonia, la cual se está deteriorando rápidamente. Yo espero que el más próximo gobierno Polaco estará pidiendo créditos Occidentales del orden de entre 1.5 y 2 mil millones de dólares.

Sin esos créditos, Polonia tendría que enfrentar una catástrofe económica, y el general Jaruzelski está plenamente consciente de esto y de que no podrá sobrevivir otra explosión de descontento en Polonia.

La segunda razón es la presión de los Soviéticos sobre Jaruzelski. La crisis en Polonia sigue en la 2.

Leszek Moczulski

UTILICE Y REPRODUZCA MATERIALES DE "ARKA", ENVIENOS SUS COPIAS

Artículo o KPN en la prensa mexicana (zbiory Krzysztofa Króla).

CONFEDERACY OF INDEPENDENT POLAND

KONFEDERACJA POLSKI NIEPODLEGŁEJ

Plakietka amerykańskiego oddziału KPN (zbiory Krzysztofa Króla).

KPN w miarę możliwości tworzyła swoje struktury wśród Polaków mieszkających na obczyźnie. Podstawowym zadaniem za granicą była organizacja wsparcia materialnego dla KPN w kraju. Informowano również zachodnią opinię publiczną o sytuacji w Polsce. Oprócz tego organizowano liczne manifestacje antykomunistyczne, kupowano sprzęt poligraficzny.

Za granicą biura KPN tworzyli i działali w nich m.in.: Władysław Gauza (Oslo), Paweł Wielechowski (Karlstadt), Tomasz Strzyżewski (Sztokholm), Jerzy Brzeziński (Oslo), Barbara Billik (Chicago), Marek Ruszczyński (Nowy Jork).

Wiosną 1987 r. Leszek Moczulski odbył podróż po krajach Europy Zachodniej i Stanach Zjednoczonych. Dzięki interwencji brytyjskich parlamentarzystów władze komunistyczne wydały liderowi KPN paszport. Leszek Moczulski odwiedził Wielką Brytanię, Francję, Kanadę oraz Stany Zjednoczone. Oprócz wielu spotkań z Polonią Moczulski rozmawiał z politykami brytyjskimi i amerykańskimi, w tym z wiceprezydentem Stanów Zjednoczonych Georgem Bushem.

PW

biura KPN za granicą:

34 Hillside Ave. Apt. 2AA
NEW YORK N.Y. 10 040 U.S.A.
tel. / 212 / 567 60 89
Kier. P. Marek Ruszczyński

1060 W. Hollywood Apt. 314
Chicago Ill. 60 660 U.S.A.
Kier. P. Barbara Billik
tel. / 312 / 878 49 46

KPN, Box 7004, 650 07 Karlstad
Postgiro: 46094 0-7 SZWECJA
tel: / 054 / 11 61 88
Kier. Paweł Wielechowski

ZAKŁ. GRAF. OKRĘGU „WOLNOŚĆ” KPN

Lista zagranicznych biur KPN (IPN).

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Wiosna 1989

Manifestacja krakowskiej KPN na Rynku Głównym. Od lewej: Jerzy Jajte-Pachota, Maciej Gawlikowski, Jacek Bogusz, Krzysztof Błażejczyk (Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, fot. Andrzej Stawiarski).

KPN uczestnicząca w obchodach rocznicy zabójstwa Stanisława Pyjasa, Kraków, 7 maja 1989 r. (Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, fot. Andrzej Stawiarski).

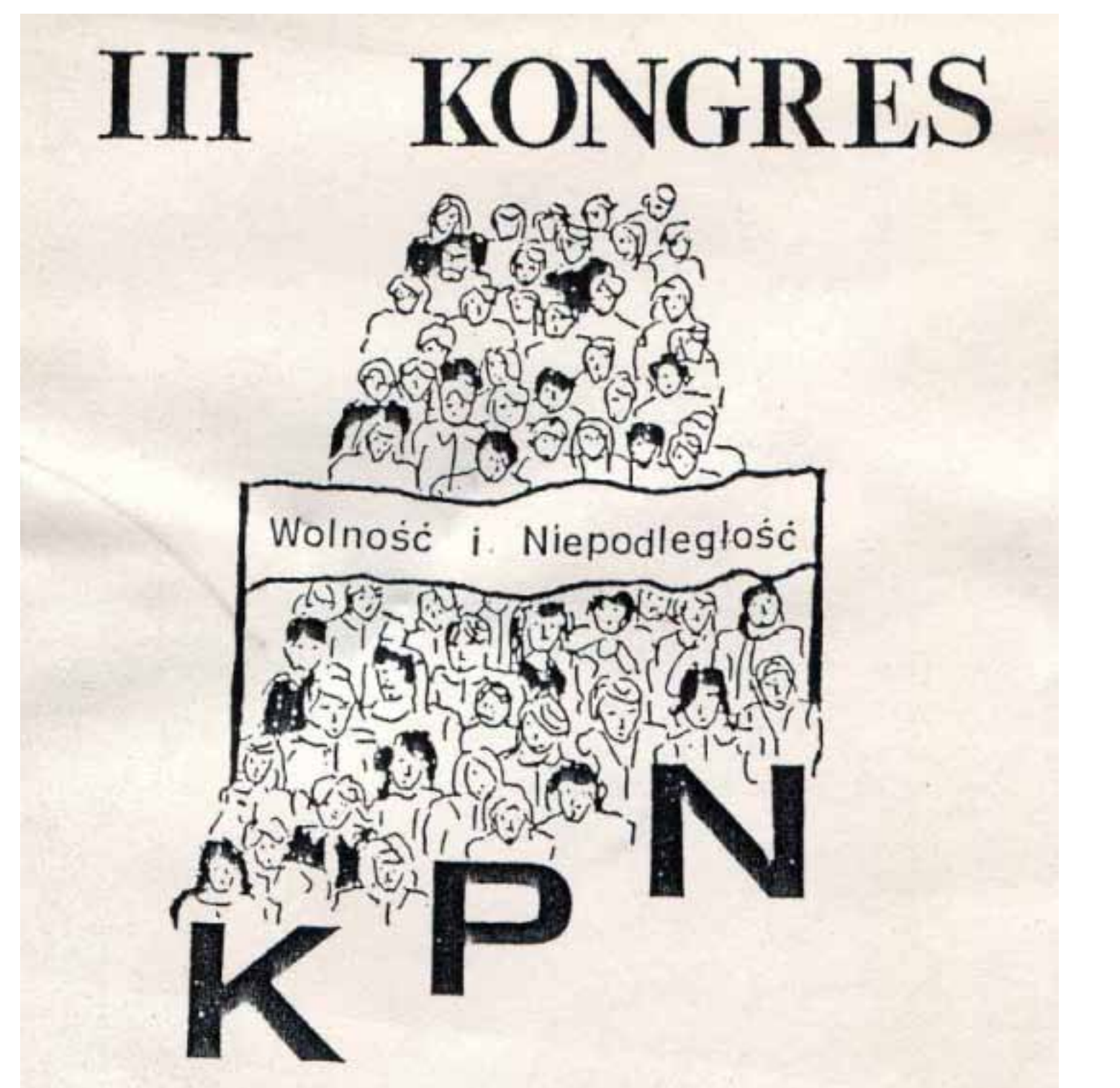
W Warszawie toczą się rozmowy, w Krakowie toczą się kamienie... (Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, fot. Andrzej Stawiarski).

Uwolnić Havla – demonstracja konfederatów. Wyżej stoją od lewej: Artur Then (z flagą czeskosłowacką), NN, NN, Jacek Bogusz, Ryszard Kowalski. U dołu od lewej: Krzysztof Brożek, Piotr Jarek, Marek Chrapkowski, Jacek Smagowicz, Piotr Hertig (z mikrofonem), Przemysław Markiewicz, Maciej Gawlikowski (Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, fot. Andrzej Stawiarski).

W przededniu rozpoczęcia rozmów przy „okrągłym stole” w Warszawie zwołano III Kongres KPN, który jednak został przerwany przez siły MO i SB. Obrady wznowiono miesiąc później, 4 marca 1989 r. w Krakowie. Wobec toczących się w Warszawie negocjacji zajęto umiarkowane stanowisko. Nie odrzucano dialogu, jako metody walki o niepodległość, uwzględniano również możliwość uczestnictwa w ewentualnych wolnych lub częściowo wolnych wyborach. Podkreślano jednak przy tym, iż: *Udział w takich wyborach będzie formą walki politycznej z narzuconym Polsce systemem i satelickimi władzami PRL.*

Umiarkowane stanowisko strony solidarnościowej w rozmowach „okrągłego stołu” nie było podzielane przez młodsze pokolenie. W Krakowie okres pomiędzy lutym a majem upłynął pod znakiem niezwykle gwałtownych zamieszek z milicją i ZOMO. Młodzież z Niezależnego Zrzeszenia Studentów, Konfederacji Polski Niepodległej, Federacji Młodzieży Walczącej oraz ruchu Wolność i Pokój (tzw. „grupa krakowska”) wyszła na ulicę. Na krakowskich ulicach wznoszono symboliczny okrzyk: *Chcemy zrobić rewolucję!*

Plakat III Kongresu KPN (zbiory Krzysztofa Króla).

Pierwsza strona „Gazety Polskiej” z informacją o postanowieniach II tury III Kongresu KPN, 12 marca 1989 r. (IPN).

Wybory czerwcowe

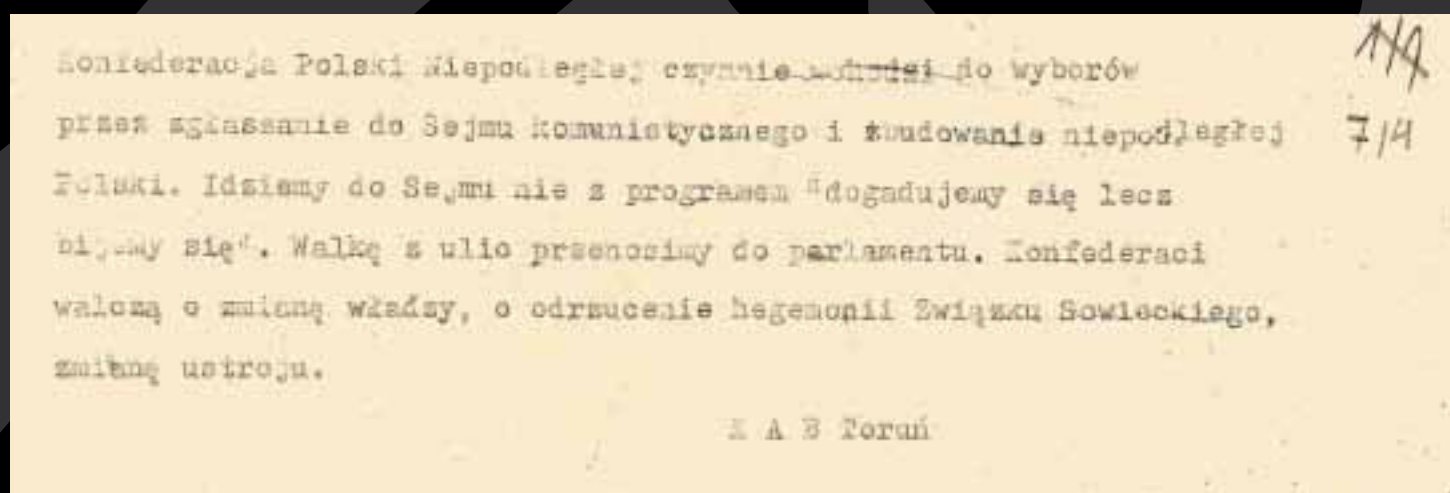
Wiec wyborczy KPN na Rynku Głównym w Krakowie. W centrum stoją od lewej: Zygmunt Łenyk i Leszek Moczulski, maj 1989 r. (Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, fot. Andrzej Stawiarski).

Konfederaci rozwieszający informację o wiecu wyborczym, Kraków, maj 1989 r. (Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, fot. Andrzej Stawiarski).

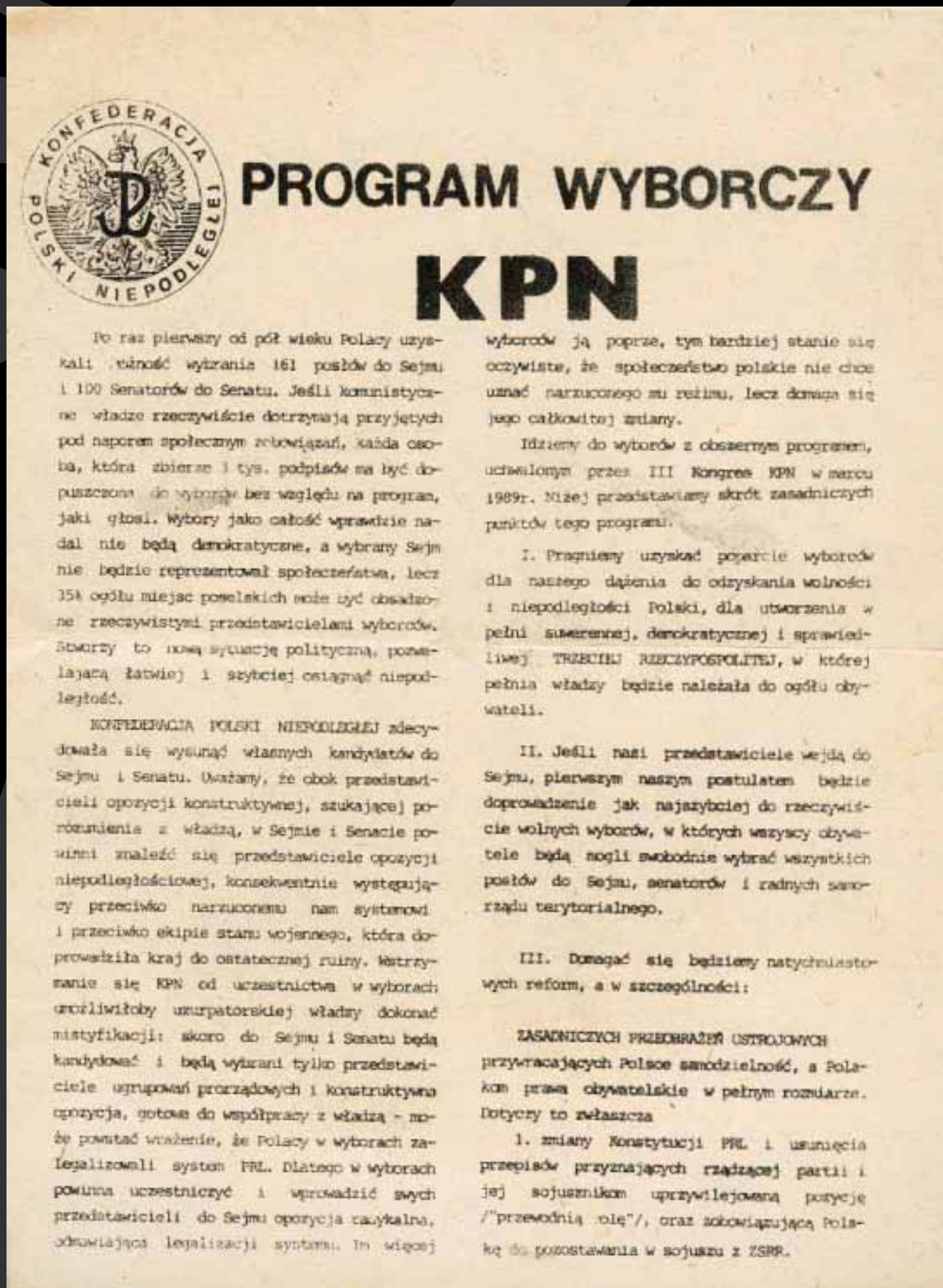
Wiec KPN i NZS na Placu Wolności w Kielcach, 30 maja 1989 r. (zbiory Marka Sierdziana).

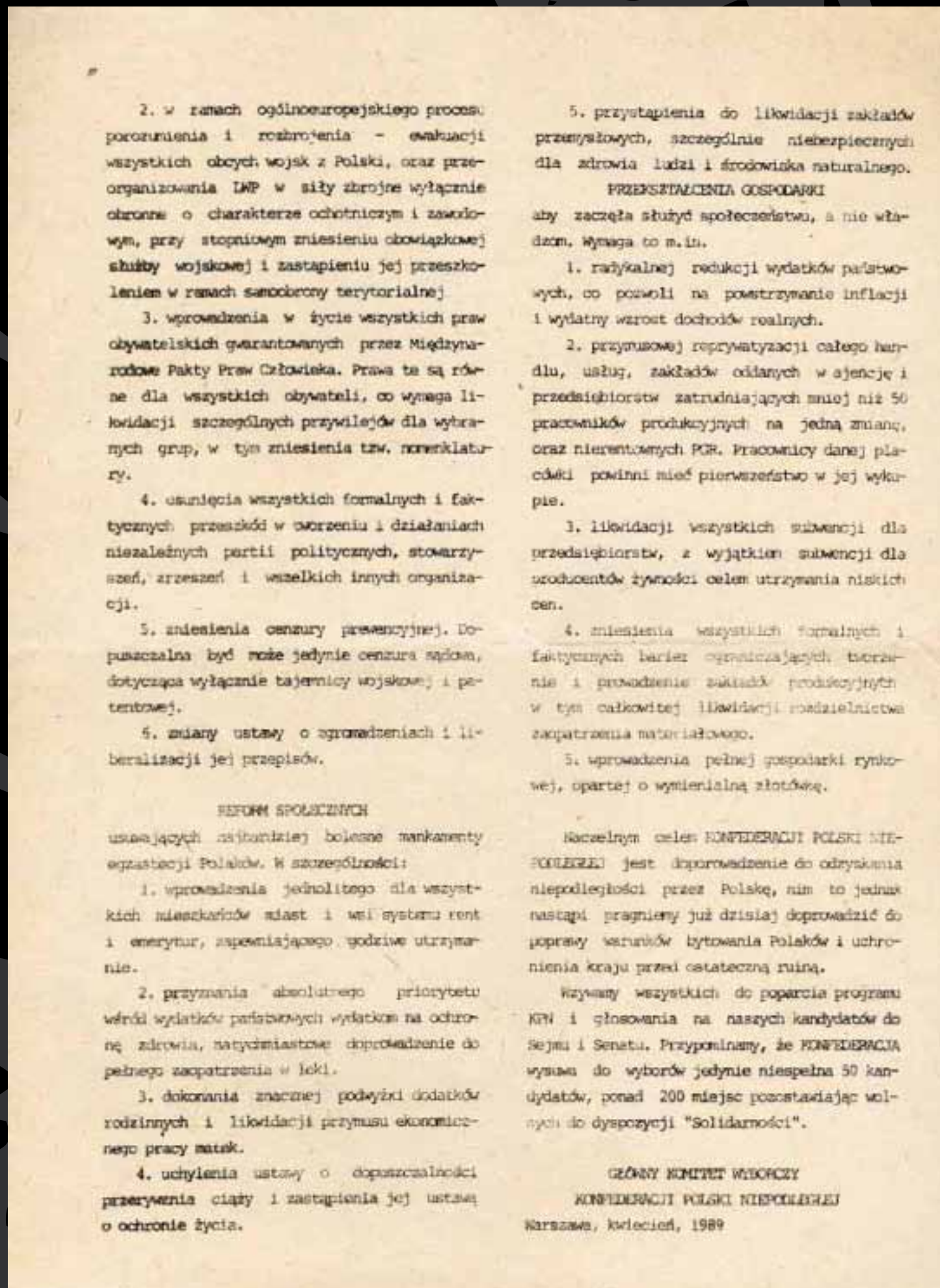
Plakat wyborczy łódzkiej KPN (IPN).

Ulotka toruńskiego Kierownictwa Akcji Bieżącej KPN, maj-czerwiec 1989 r. (IPN).

Program wyborczy KPN (zbiory Macieja Korkucia).

Program wyborczy KPN (zbiory Macieja Korkucia).

Mimo sceptycyzmu co do ustaleń „okrągłego stołu”, Konfederacja postanowiła stanąć do wyborów. KPN jako jedynej organizacji opozycyjnej niezwiązanej z Komitetami Obywatelskimi „Solidarności”, udało się samodzielnie zebrać wymaganą liczbę podpisów i zarejestrować kandydatów w ważniejszych okręgach.

Mimo braku zaplecza organizacyjnego i utrudnień ze strony władz (np. brutalne interwencje SB na wiecach wyborczych), konfederaci prowadzili dynamiczną kampanię wyborczą. Poprzez liczne wiece, kolportowanie gazet i innych materiałów wyborczych umacniano w społeczeństwie przekonanie o możliwości szybkiego odzyskania niepodległości.

Ze względu na plebiscytny charakter wyborów czerwcowych przytłaczająca większość wyborców zagłosowała na listy największej inicjatywy opozycyjnej – Komitetów Obywatelskich „Solidarności”. Sama Konfederacja nie zdołała uzyskać żadnego mandatu.

Akcja wyborcza KPN przy ulicy Sienkiewicza w Kielcach, 30 maja 1989 r. (zbiory Marka Sierdziana).

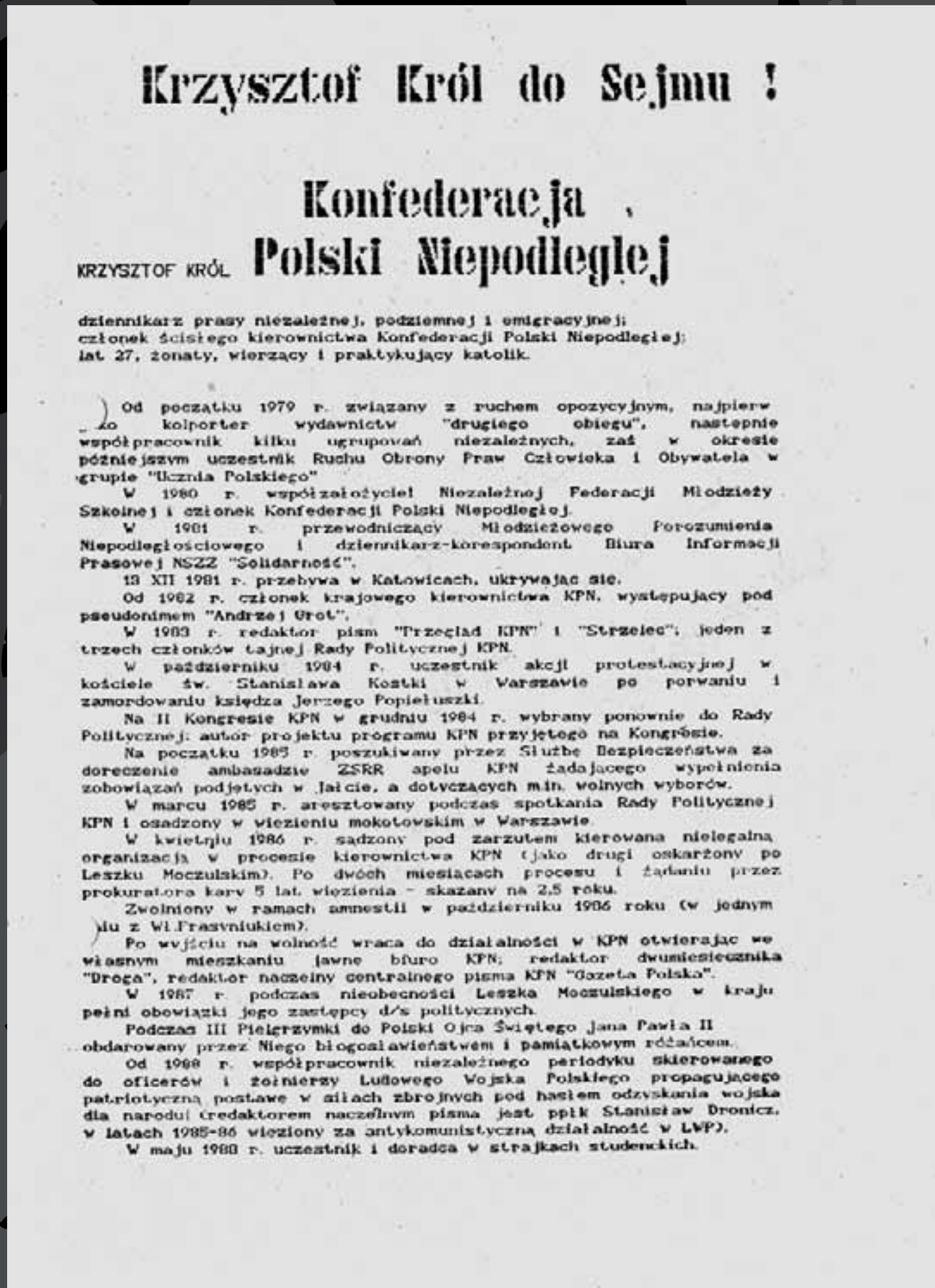
Działalność KPN w Warszawie, 1989 r. Widoczny jest napis 'DOSYĆ DYKTATURY PZPR!' na sztandrze.

Transparent wyborczy Krzysztofa Króla, Grudziądz, maj-czerwiec 1989 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Ulotka wyborcza Leszka Moczulskiego (zbiory Macieja Korkucia).

Ulotka wyborcza Krzysztofa Króla (IPN).

Nie chcemy prezydenta agenta

Krakowska KPN demonstruje przeciw Jaruzelskiemu, lipiec 1989 r. (Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, fot. Andrzej Stawiarski).

Pikieta KPN przeciwko wyborowi Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta. Na zdjęciu powyżej widoczny jest m.in. Dariusz Wójcik (na ławce, od prawej, trzymając transparent), lipiec 1989 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

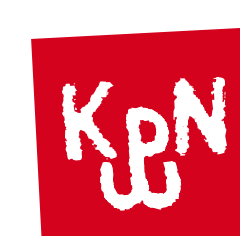

Wybór 19 lipca 1989 r. generała Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta PRL wywoływał liczne reakcje sprzeciwu konfederatów. Jeszcze przed 19 lipca KPN organizowała liczne manifestacje, w tym wielodniową pikietę przed Sejmem, mające wywrzeć nacisk na parlamentarzystów Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego (OKP), aby zablokowali wybór Jaruzelskiego.

Inicjatywa nie odniosła zamierzonego efektu. Dzięki postawie niektórych posłów i senatorów OKP, którzy oddali nieważne głosy lub wyszli z sali, generał Jaruzelski został wybranym prezydentem PRL.

Artykuł z prasy KPN, po wyborze Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta.

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Koniec komunizmu, koniec czerwonych struktur

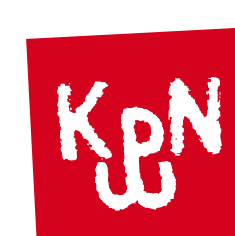
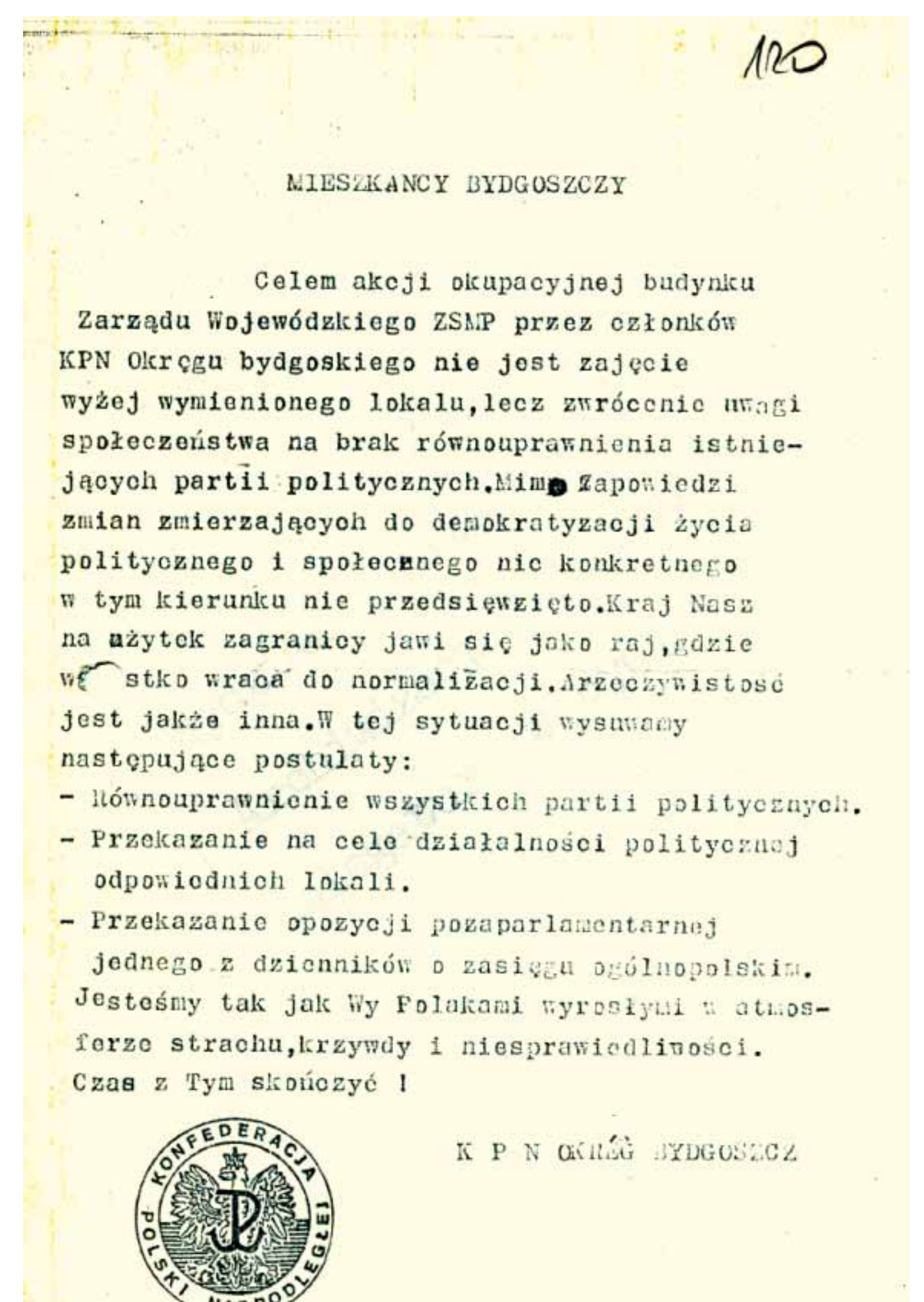

Działacze bydgoskiej KPN podczas zajmowania siedziby ZSMP w Bydgoszczy, jesień 1989 r. (IPN).

Po utworzeniu rządu Tadeusza Mazowieckiego KPN rozpoczęła akcję wypierania z przestrzeni publicznej komunistycznych struktur politycznych, m.in.: PZPR, ZSMP, PRON. Przede wszystkim zajmowano i okupowano siedziby skompromitowanych instytucji. Akcja miała z jednej strony obnażyć bezsilność PZPR, z drugiej zaś – domagano się stworzenia odpowiednich warunków dla funkcjonowania instytucji odrodzonego społeczeństwa obywatelskiego, w tym również KPN.

Już w październiku 1989 r. działacze Konfederacji zajęli cztery lokale PRON oraz siedziby kilkudziesięciu komitetów PZPR w całym kraju. W ciągu kilkunastu tygodni trwania akcji okupowano około 120 komitetów PZPR na różnym szczeblu.

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

Sowieci do domu!

Konfederaci pikietują sowiecką bazę w Szczecinie, lipiec 1990 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

W połowie 1990 r. KPN podjęła zdecydowaną akcję wymierzoną w obecność wojsk sowieckich na terytorium polskim. Zajęto m.in. budynek Sztabu Północnej Grupy Wojsk Sowieckich oraz zablokowano koszary na Dolnym Śląsku. Apogeum kampanii *Sowieci do domu* przypadło na okres od 23 sierpnia do 17 września 1990 r. Podjęto akcję blokowania kilkudziesięciu baz wojsk sowieckich.

Spektakularne działania konfederatów doprowadziły do reakcji dyplomatycznej Związku Sowieckiego i wszczęcia rozmów międzypaństwowych o wycofaniu wojsk sowieckich.

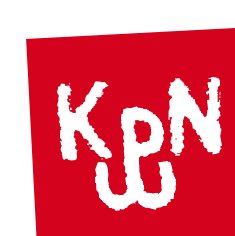
Konfederaci pikietują sowiecką bazę w Szczecinie, lipiec 1990 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

Blokada bazy sowieckiej w Rembertowie, sierpień 1990 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

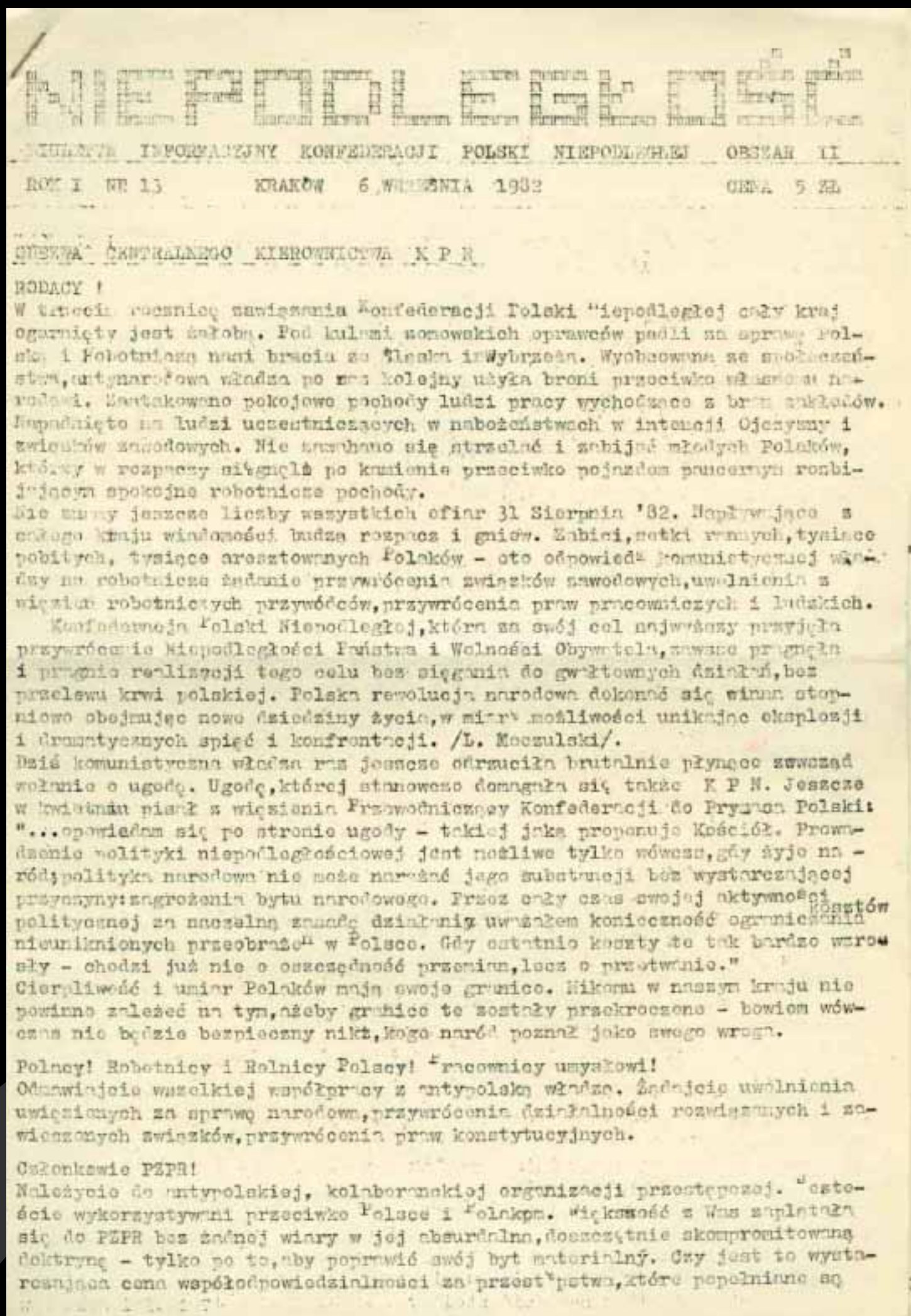

Blokada bazy sowieckiej w Rembertowie, sierpień 1990 r. (zbiory Krzysztofa Króla).

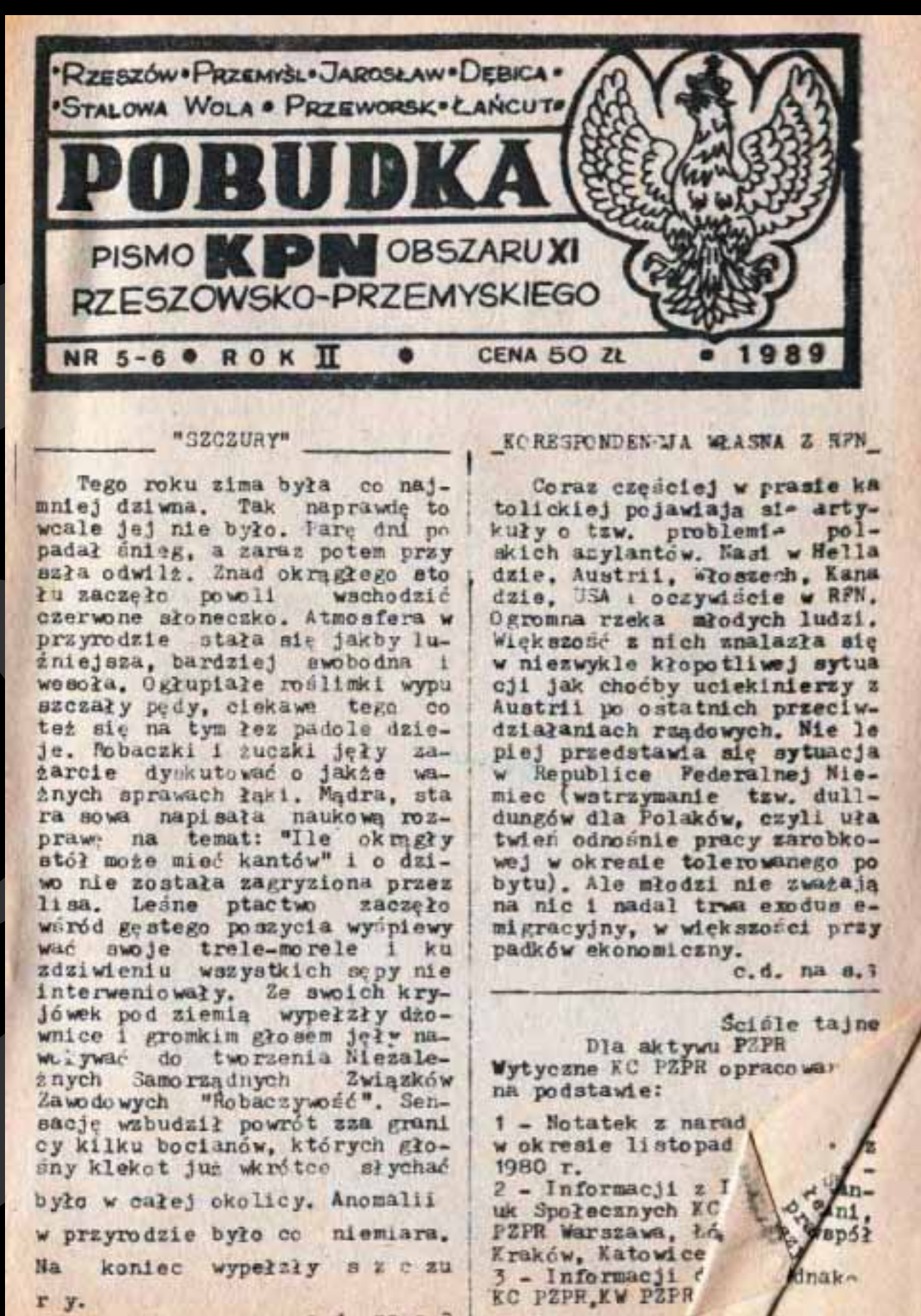

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

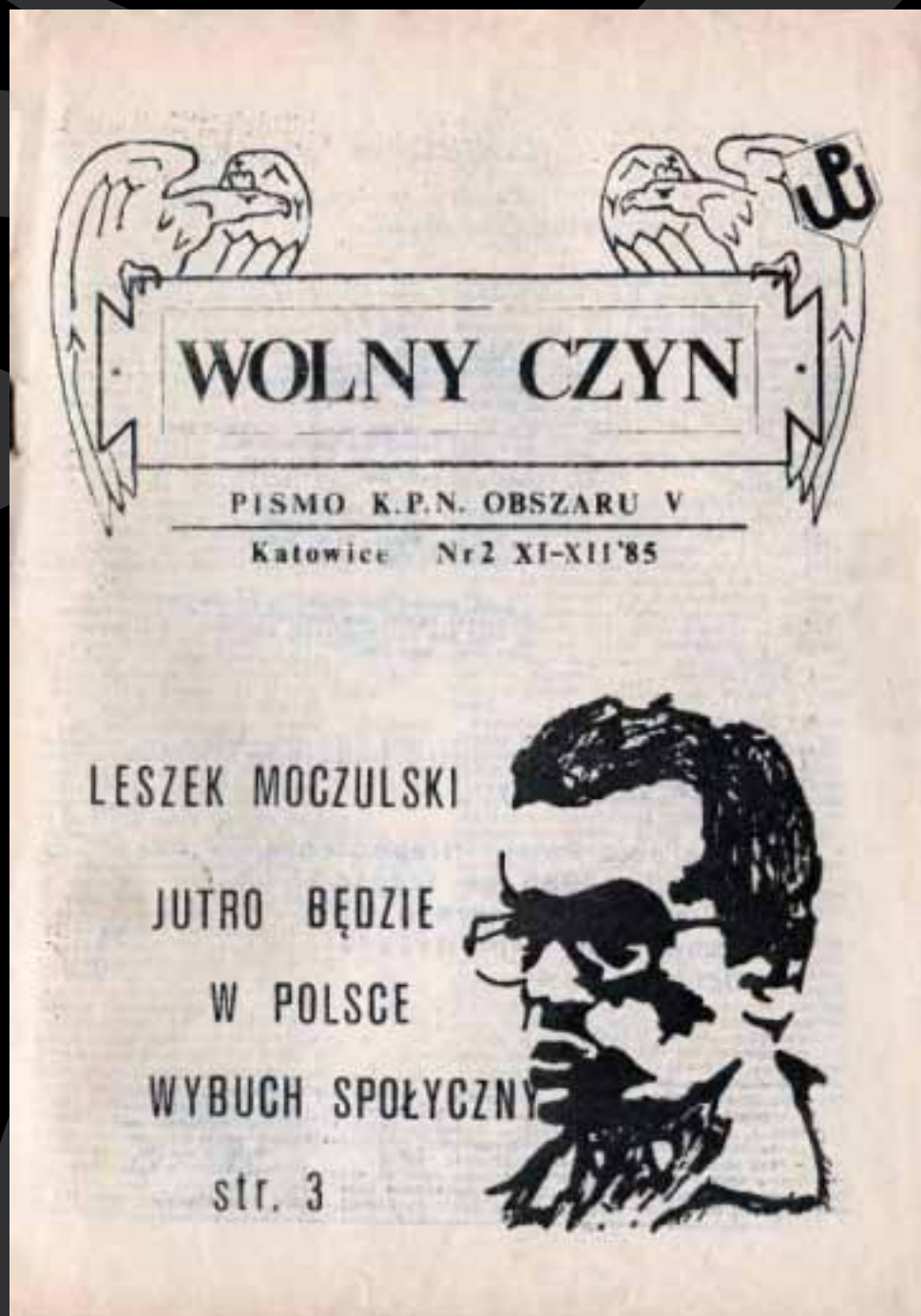
Prasa i poligrafia KPN

Zbiory Wojciecha Fraźlika

Zbiory Krzysztofa Króla

Zbiory Krzysztofa Króla

IPN

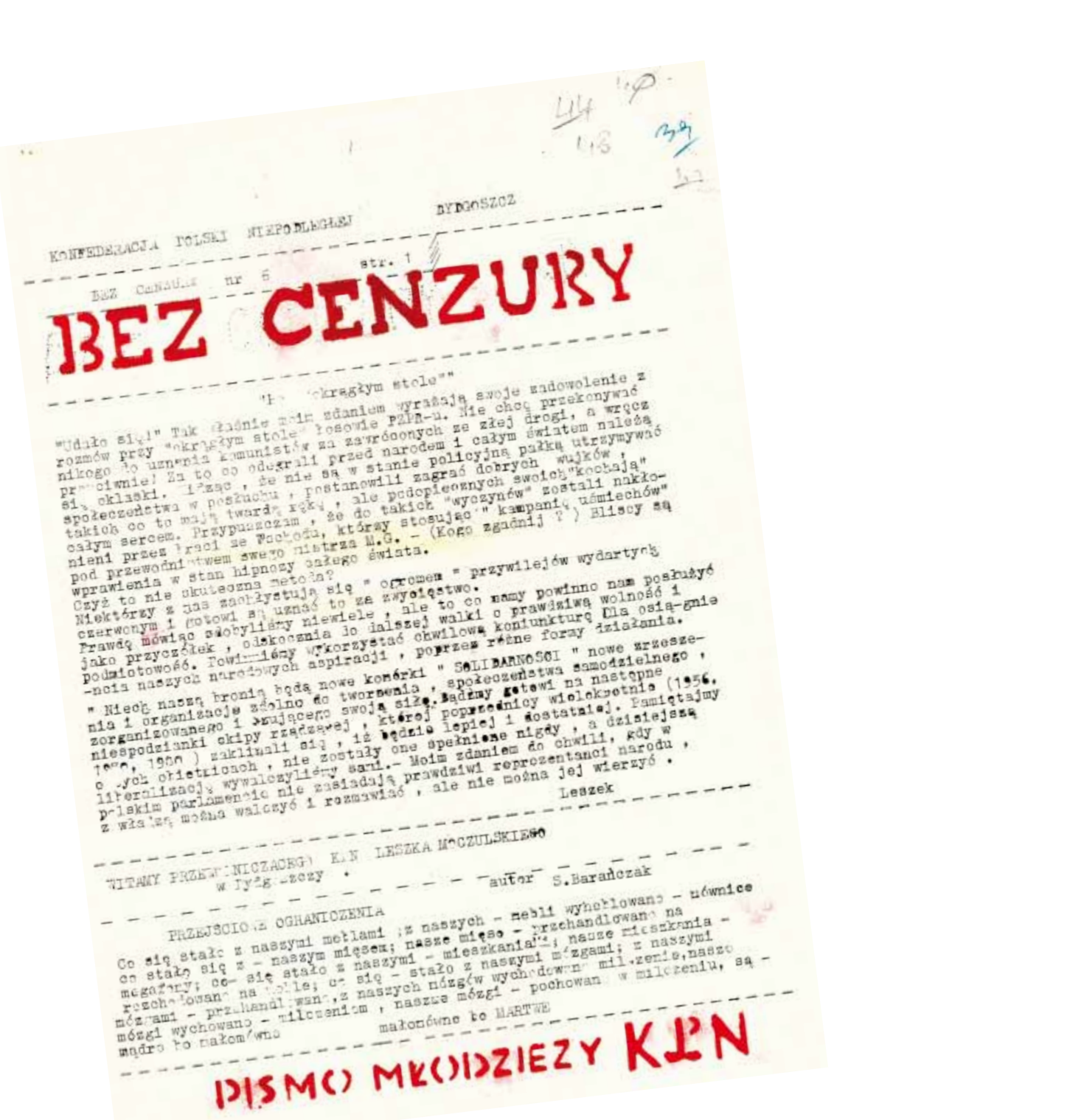

Zbiory Krzysztofa Króla

Jedną z podstawowych form działalności KPN było upowszechnianie idei niepodległościowej i programu Konfederacji w społeczeństwie. Drukowanie niezależnej prasy, ulotek, plakatów stanowiło priorytetowy obszar aktywności konfederatów. Do 1987 r. KPN dysponowała jedynie powielaczami białkowymi i sitodrukiem, potem pozyskano sprawniejszy sprzęt offsetowy.

Od samego początku wydawano pisma: „Droga” oraz „Gazeta Polska”, do głównych organów konfederackich dołączyły krakowska „Niepodległość” oraz katowicki „Wolny Czyn”. Wraz z rozwojem struktur powstawały kolejne tytuły o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim. W 1987 r. wydawało m.in.: „Nie chcemy komuny”, „Świt Niepodległości”, „Orzeł Biały”, „Contra”, „Niezawistość”, „Pobudka”, „Naród i Niepodległość”, „Konfederat Dolnośląski”, „Victoria”, „Wiarus”, „Biuletyn Informacyjny”.

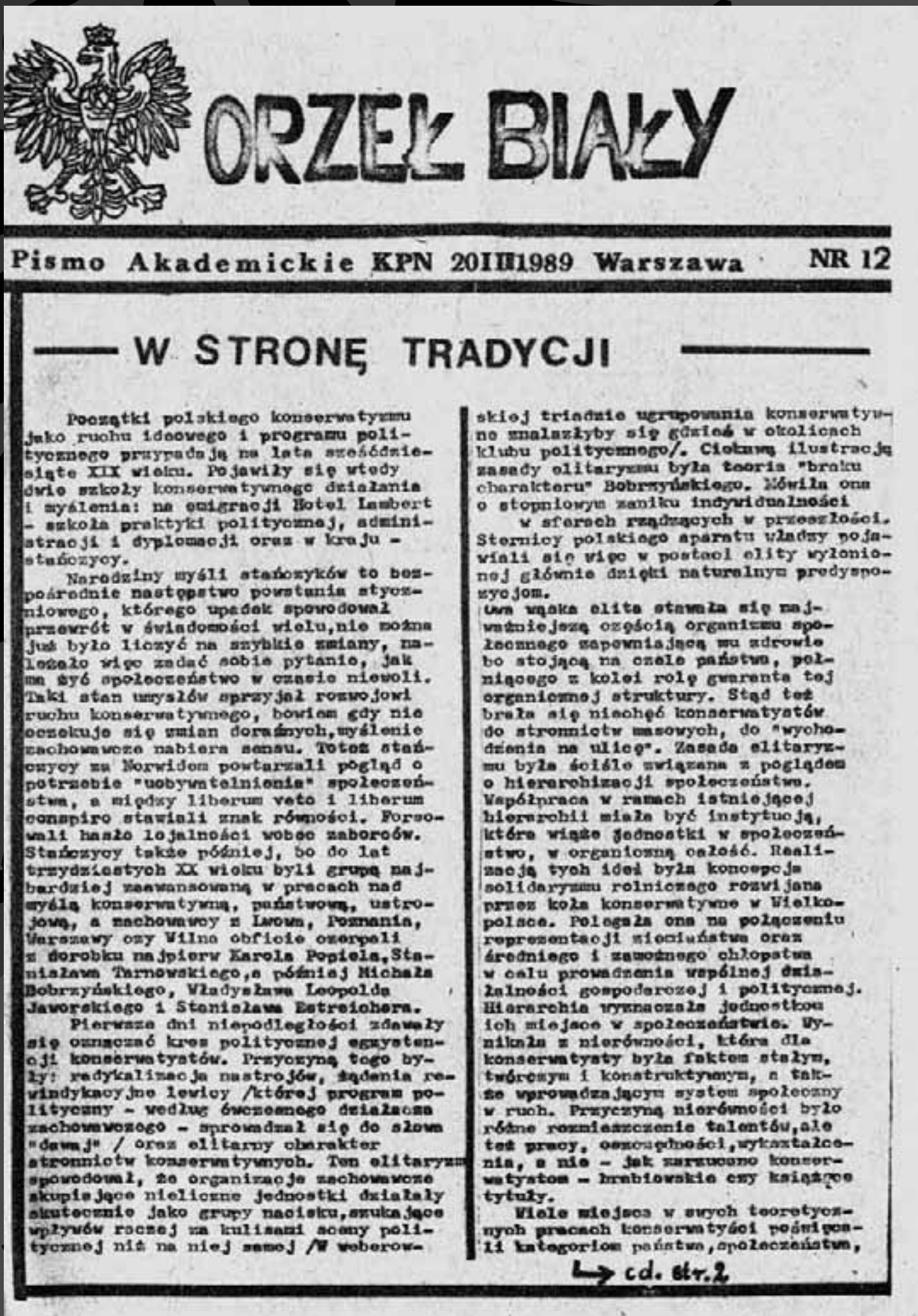
W ramach „Wydawnictwa Polskiego” wydawano teksty programowe Leszka Moczulskiego oraz wiele niezależnych prac z zakresu historii, polityki, literatury oraz spraw społecznych.

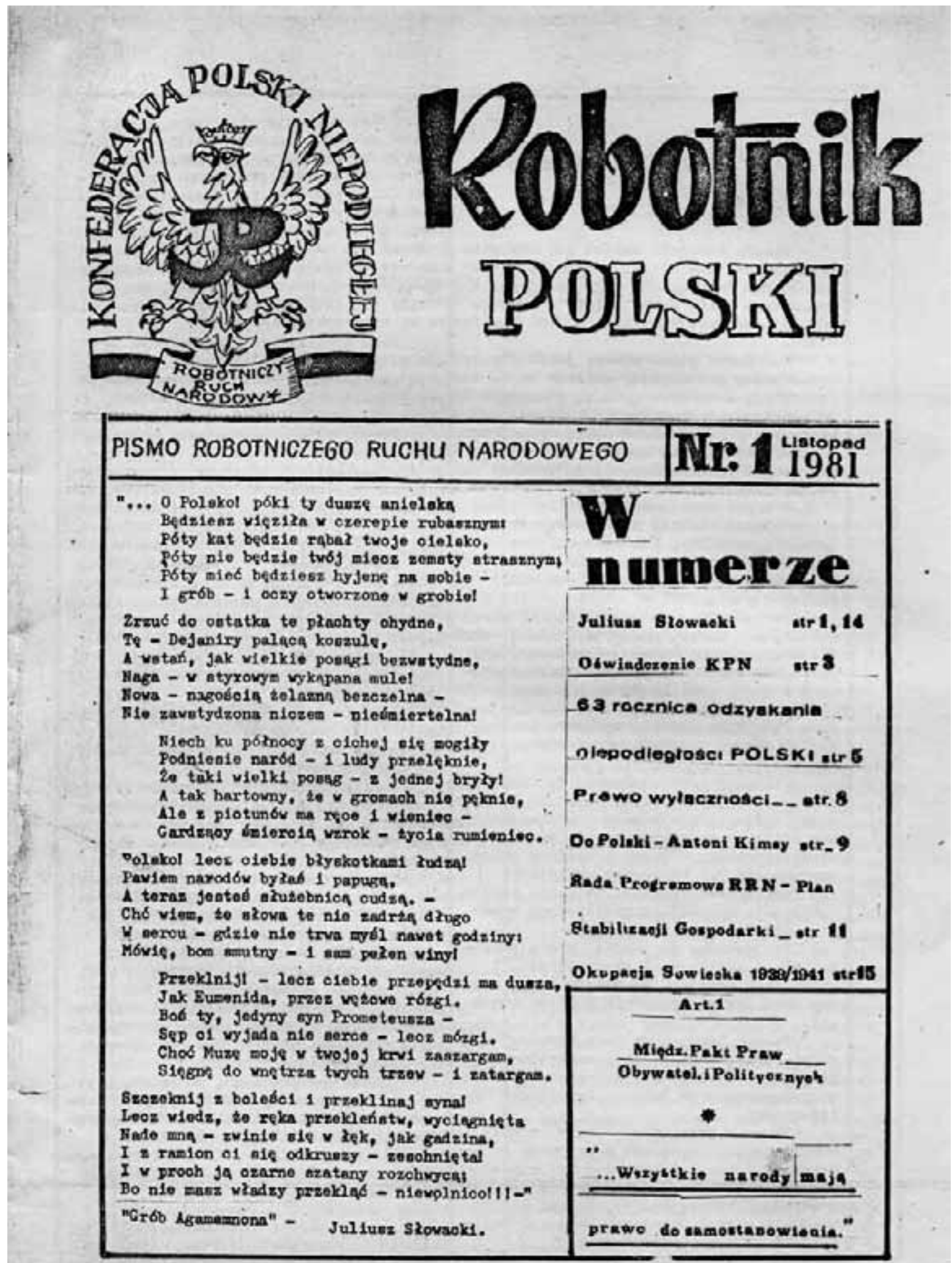
IPN

IPN

Zbiory Krzysztofa Króla

Zbiory Krzysztofa Króla

Prasa i poligrafia KPN

Zbiory Krzysztofa Króla

Zbiory Krzysztofa Króla

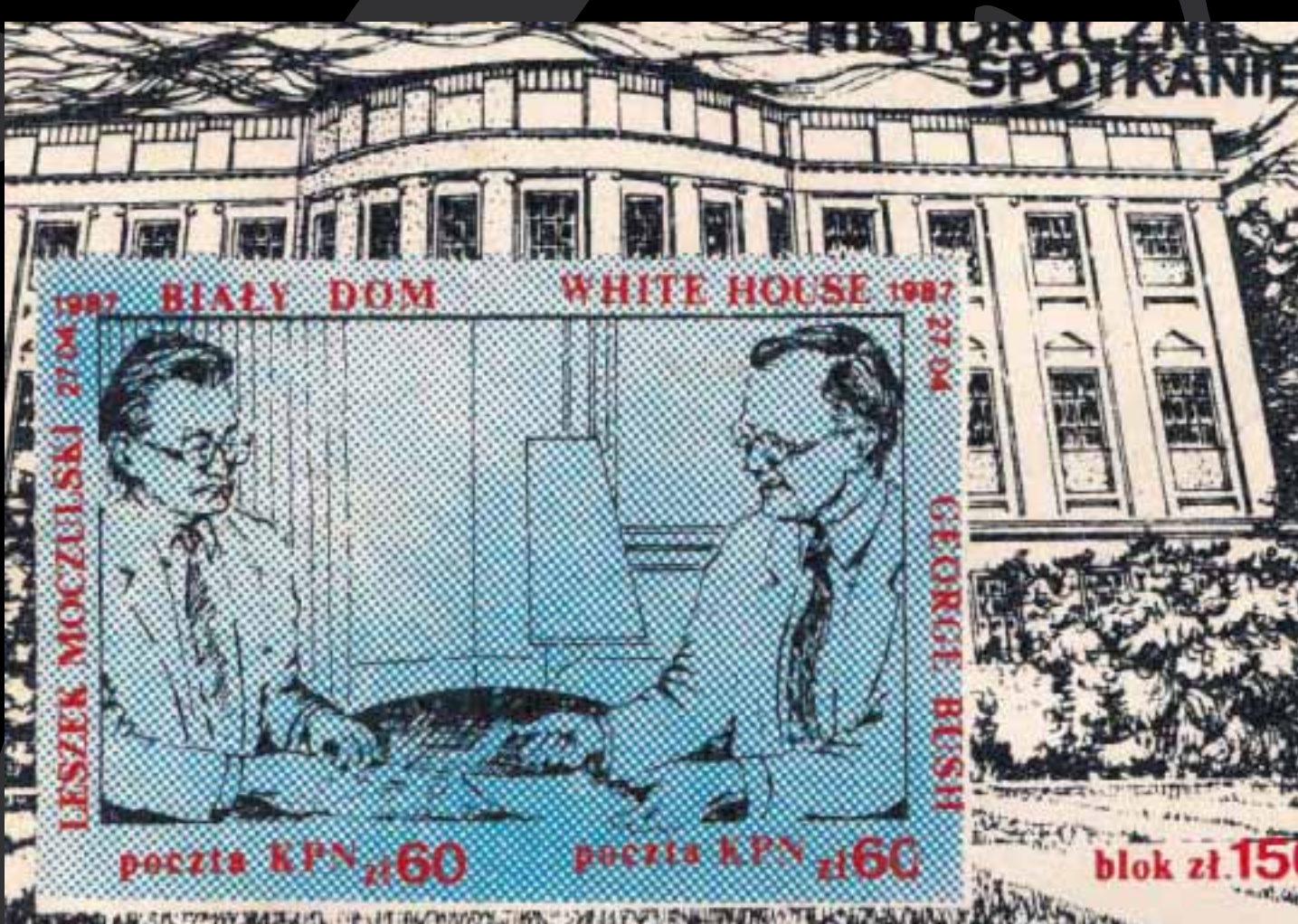
IPN

Zbiory Krzysztofa Króla

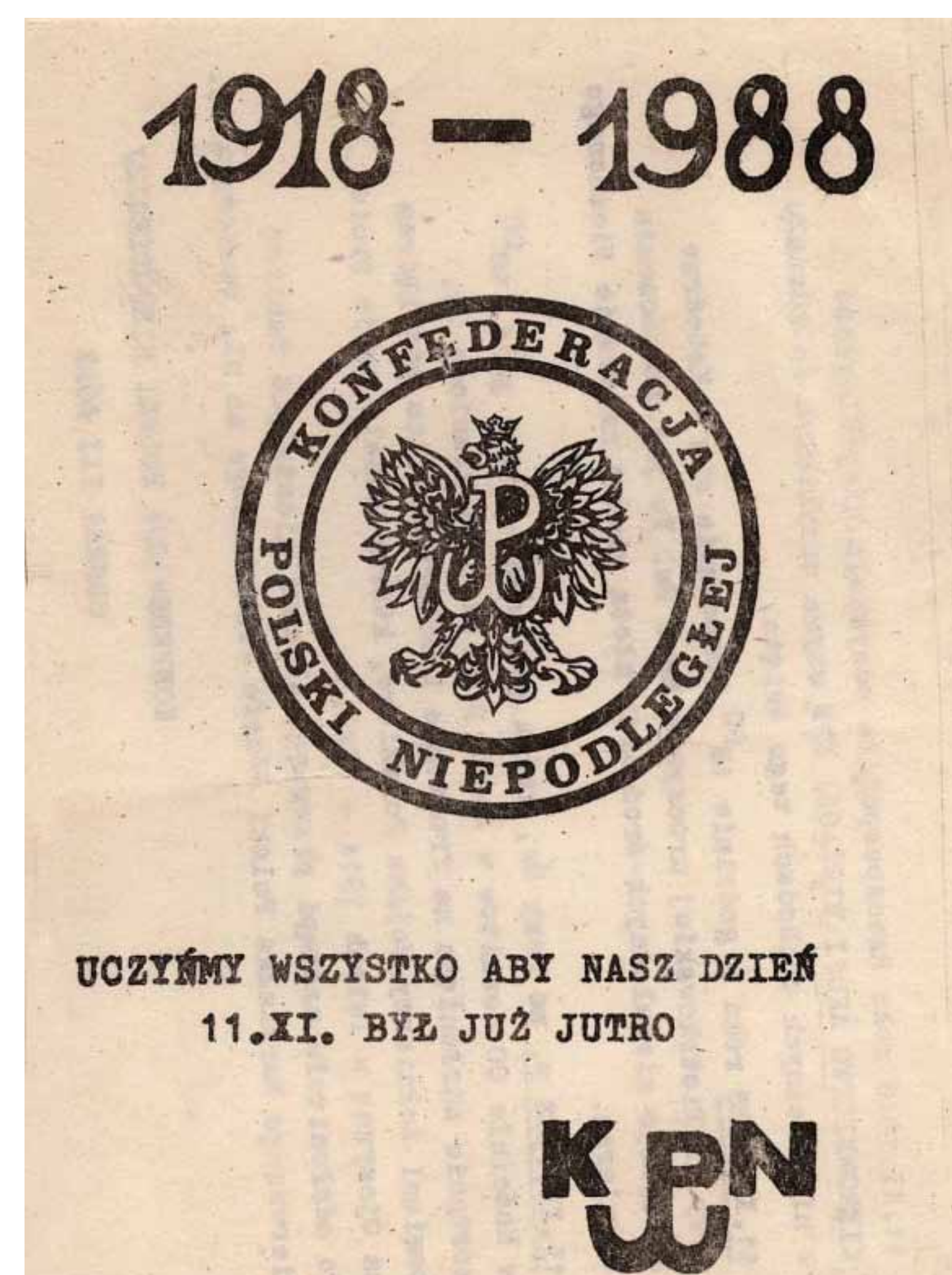
Zbiory Krzysztofa Króla

Zbiory Krzysztofa Króla

Zbiory Wojciecha Frazika

IPN

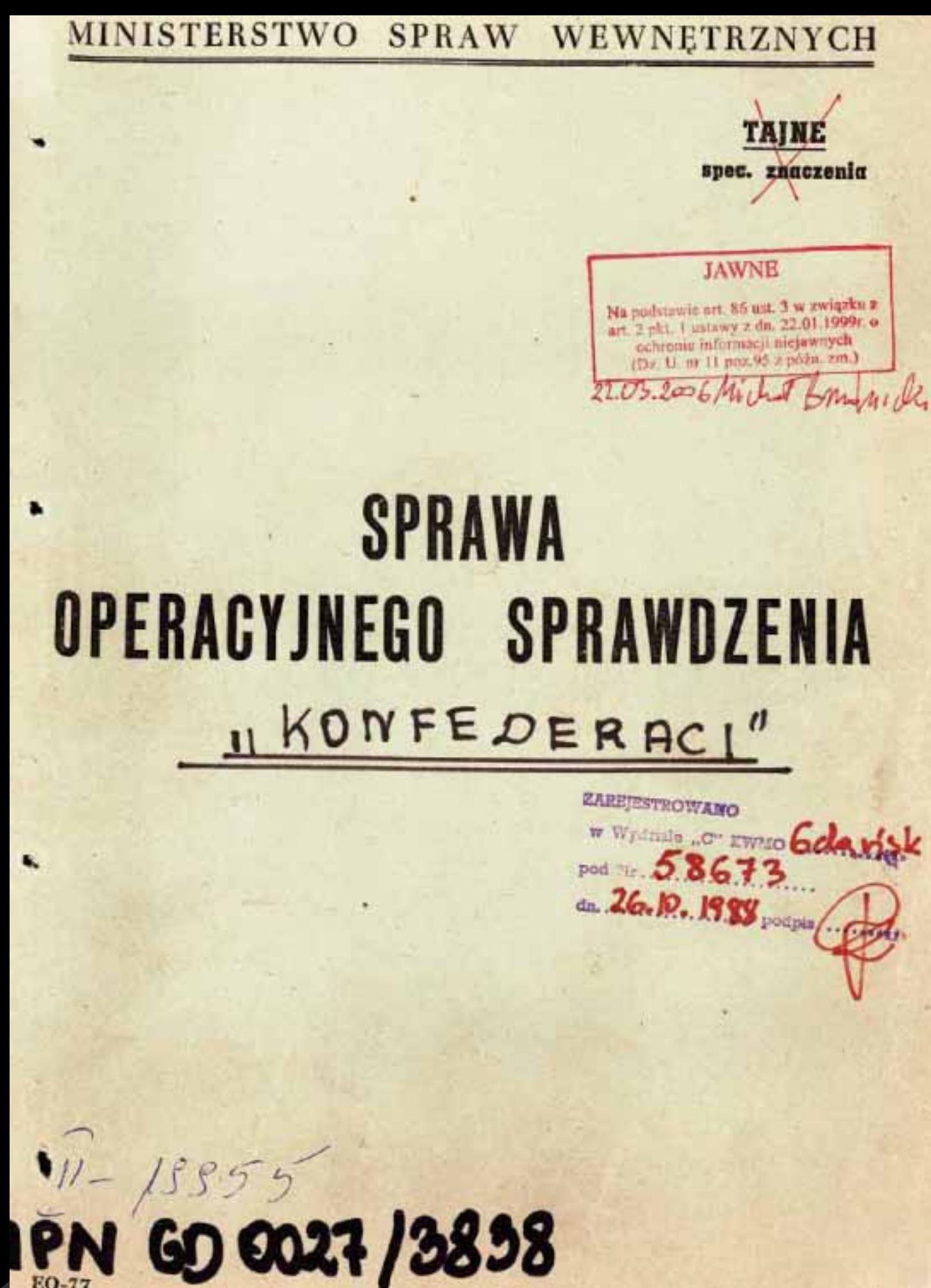

Zbiory Krzysztofa Króla

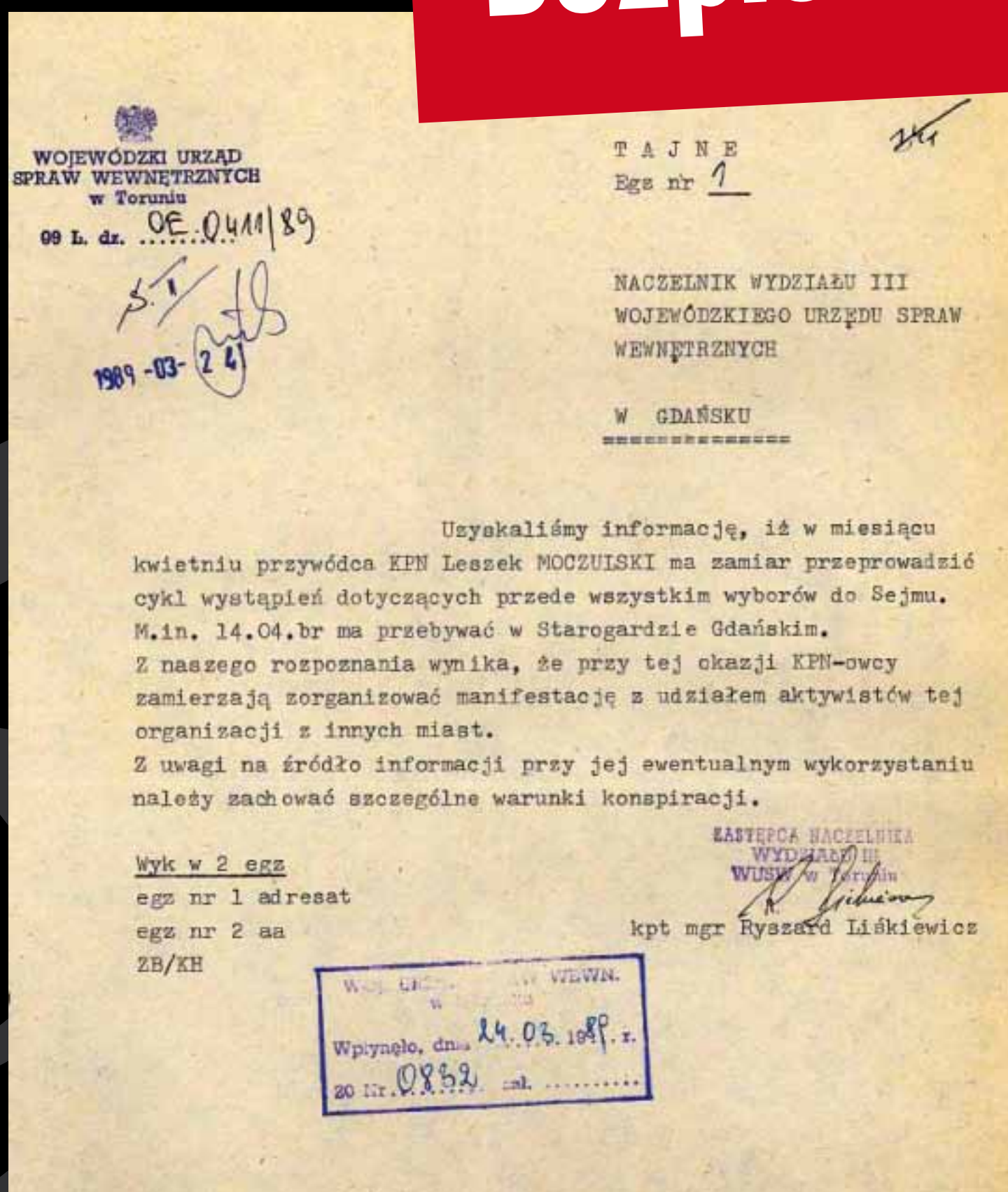

IPN

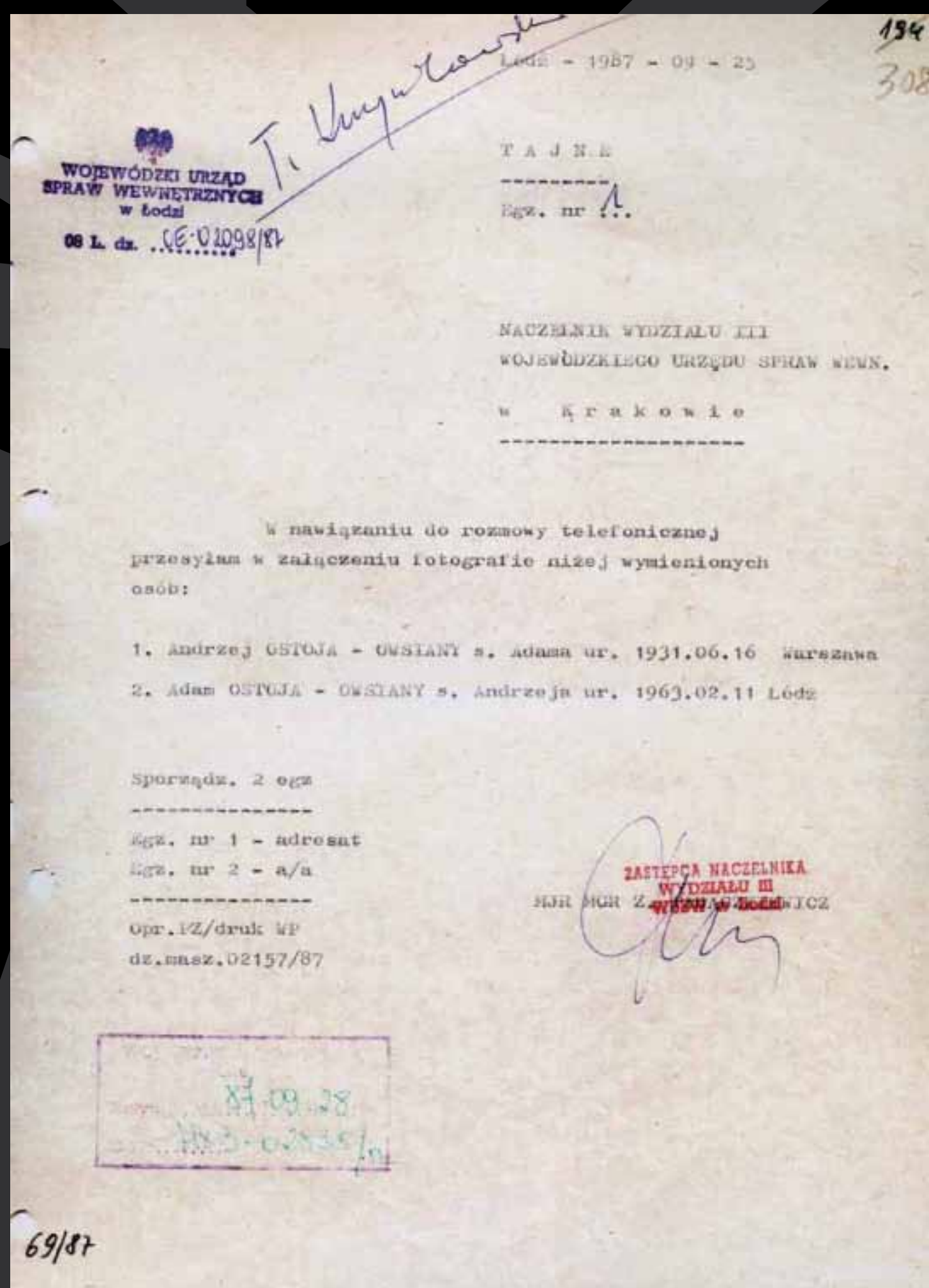
Bezpieka na tropie konfederatów

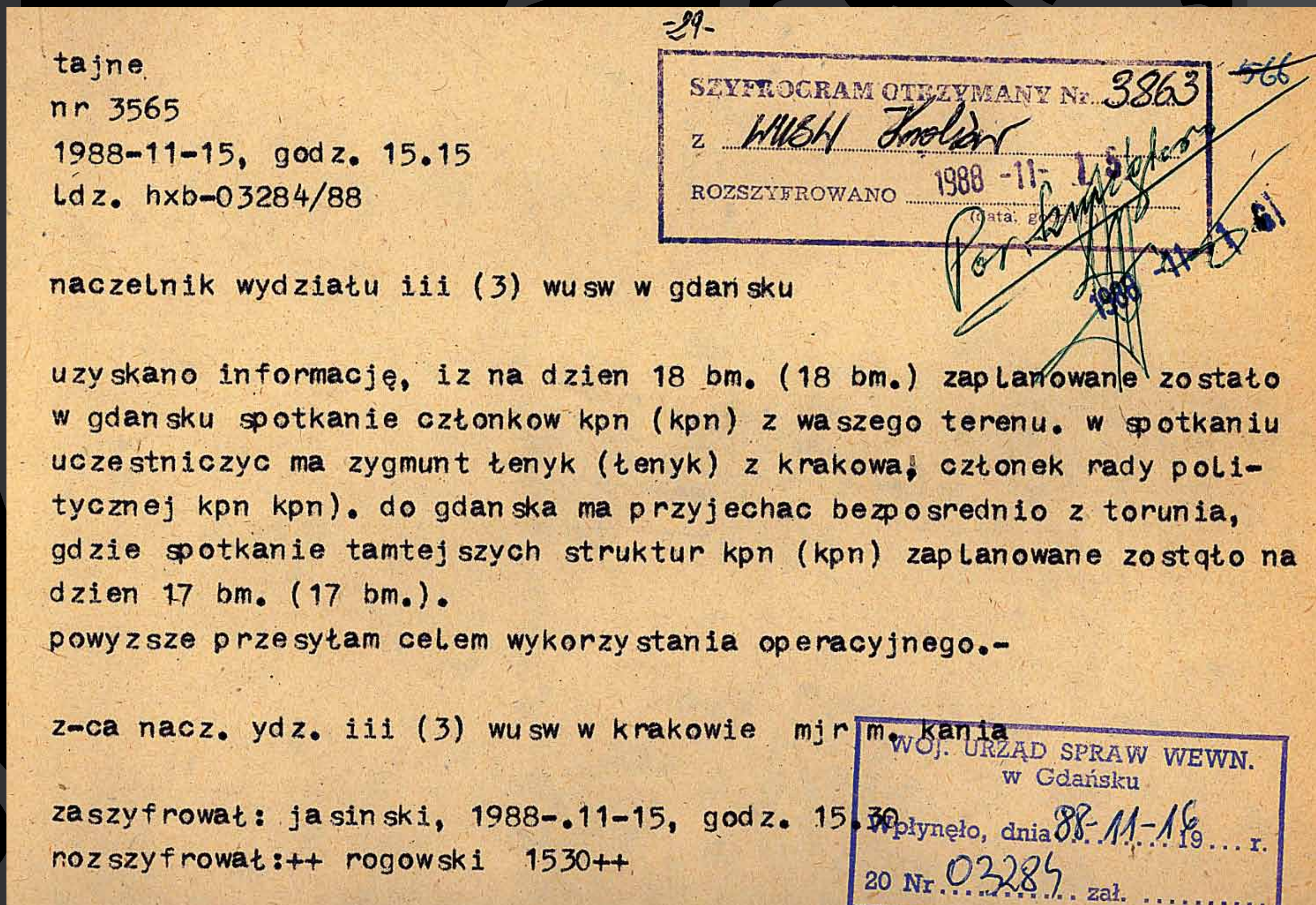
Okladka gdańskiej Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia „Konfederaci” z lat 1988–1990 (IPN).

Pismo WUSW w Toruniu do gdańskiego WUSW informujące o planowanym cyklu spotkań przedwyborczych w kwietniu 1989 r. Leszka Moczulskiego w Starogardzie Gdańskim, Toruń, 23 marca 1989 r. (IPN).

Zdjęcia operacyjne Andrzeja Ostoi-Owsianego i Adama Ostoi-Owsianego (IPN).

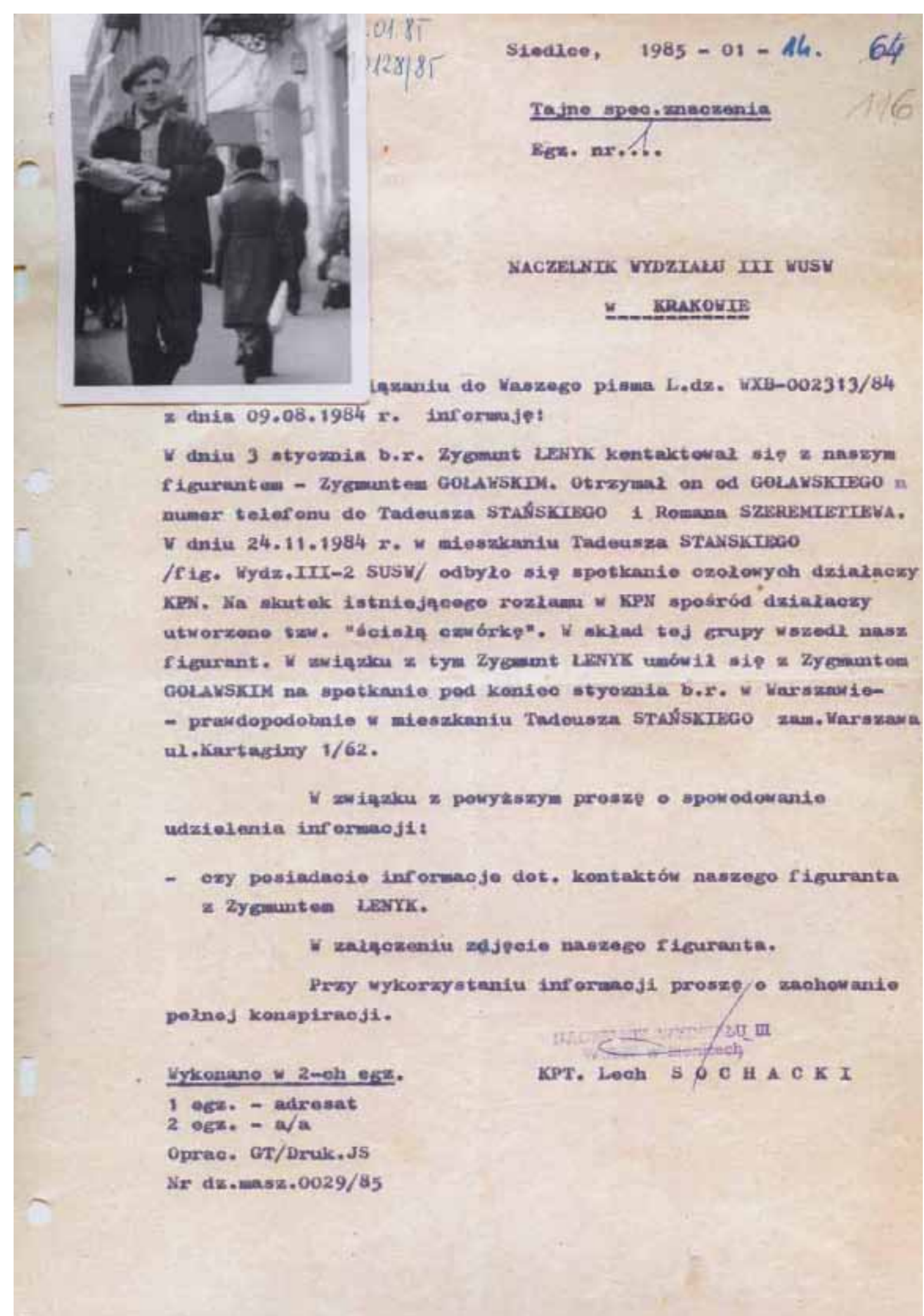

Szyfrogram SB informujący o planowanym na dzień 18 listopada 1988 r. spotkaniu gdańskich Konfederatów z Zygmuntem Łęnykiem, Kraków, 15 listopada 1988 r. (IPN).

KPN była jedną z najaktywniej zwalczanych przez SB organizacji opozycyjnych w Polsce. Ciągła inwigilacja, bezprawne aresztowania, pobicia przez „nieznanych sprawców”, wyrzucenia z pracy, wymuszenie emigracji, towarzyszyły konfederatom przez cały okres ich działalności. Jeszcze podczas kampanii wyborczej w 1989 r. dochodziło do brutalnych ataków SB, rozbijano wiec wyborcze, atakowano kandydatów KPN. W lipcu 1989 r. po raz ostatni aresztowano Leszka Moczulskiego.

Oprócz bezpośrednich represji: więzienie, pobicia, jedną z głównych metod walki z Konfederacją były próby dezintegracji środowiska. Posługując się siecią konfidentów sztucznie inspirowano i podtrzymywano wewnętrzne podziały oraz przeprowadzano działania prowokacyjne.

Bezpieka podejmowała również działalność mającą zdyskredytować KPN w oczach społeczeństwa. W 1982 r. opublikowano w nakładzie 100 tys. egzemplarzy pracę byłego oficera SB Mariana Reniaka KPN. *Kulisy. Fakty. Dokumenty*, w której przedstawiano działaczy KPN jako niebezpiecznych ekstremistów. Ten obraz utrwalił się w komunistycznej propagandzie, m.in. w pracy Lesława Wojtasika *Elementy socjotechniki „Solidarności”* czytamy: *O ile KSS-KOR starał się włączyć do robotniczego protestu, który zapoczątkował ruch odnowy, o tyle KPN stawiała na totalny chaos* (Warszawa 1982, s. 44).

Pismo do naczelnika Wydziału III WUSW w Krakowie informujące o kontaktach Zygmunta Łęnyka z Zygmuntem Goławskim, Siedlce, 15 stycznia 1985 r. (IPN).

Bezpieka na tropie konfederatów

Kraków, dnia 18 września 1981 roku

NOTATKA URZĘDOWA

W dniu 17 września 1981 roku do Prokuratury Rejonowej Kraków - Śródmieście został wezwany Stanisław Palczewski członek Konfederacji Polski Niepodległej. Z w/w prokurator w obecności oficera MO przeprowadził rozmowę profilaktyczno-ostrzegawczą, w trakcie której usiłował przekonać S. Palczewskiego o szkodliwości społecznej prowadzonej przez niego działalności. Rozmowa dotyczyła między innymi celowości planowanego w tym dniu przez KPN składania kwiatów na Grobie Nieznanego Żołnierza w Krakowie. S. Palczewski nie widział w prowadzonej przez siebie działalności, jak również w zamierzonym w tym dniu składaniu kwiatów żadnych negatywnych elementów. Twierdził, że prowadzona przez niego działalność jest słuszna, a nawet potrzebna społeczeństwu. Po zakończonej rozmowie S. Palczewski został zwolniony do domu.

Sporządzili:
insp. Jerzy Stachowicz

Sprawozdanie z rozmowy „profilaktycznej” z Stanisławem Palczewskim, Kraków, 18 września 1981 r. (IPN).

Wykaz dowodów rzeczowych Nr 127/81

Niniejszym wyliczone przedmioty zabezpieczono — zabezpieczono — znaleziono *) podczas czynności operacyjnych:

1. w protokole przesłuchania osoby Adama Słomki z dnia 1988-05-03 19 r. o godz.
2. w protokole przesłuchania mieszkania J. Słomki z dnia 1988-05-03 19 r. o godz.
3. w protokole przesłuchania mieszkania S. Słomki z dnia 1988-05-03 19 r. o godz.

Lp.	Nazwa przedmiotu	Miejsce przechowania	Pozyskane dowody	Uwagi
1.	Książka pt "Pisto zabobona"	Depozyt	WZM	
2.	broшура pt "Krajobraz przed hitler"	"		
3.	broшура pt "Niepodległość nas"	"		
4.	Książka pt "Architekt "Solidarności"	"		
5.	Książka pt "Kultura niepodległa"	"		
6.	broшуra pt "Krajobraz Polski"	"		
7.	broшуra pt "Jestem Polakiem"	"		

Me-41, Drukarnia Nr 1, W-wa, Zam. 00344

TAJNE

spec. znaczenia

Nr ewidencyjny

KWESTIONARIUSZ osoby rozpracowywanej — sprawdzanej*)

1. Nazwisko i imię TOR Stanisław
2. Imiona rodziców i nazwisko panielskie matki Jan, Stanisława Zienicka
3. Data urodzenia 19.06.1910 r.
4. Miejsce urodzenia Kuchnia /ZSR
5. Narodowość polska
6. Obywatelstwo polskie
7. Rysopis: wzrost 180 cm, ciężyła 70 kg, włosy ciemne, oczy ciemne, znaki lub cechy szczególne Kłosa
8. Wykształcenie średnie rolnicze
9. Zawód: wyuczony rolnik
10. Wykształcenie specjalne
11. Służba wojskowa
12. Nr dowodu osobistego i przez kogo wydany ZL 4953449 KMMO Kraków
13. Miejsce pracy, zajmowane stanowisko, telefon służbowy
14. Poprzednie miejsca pracy i zajmowane stanowiska:

Lp.	Czasokres pracy	Nazwa zakładu pracy	Zajmowane stanowisko

*) niepełniące skróty

Kwestionariusz osoby rozpracowywanej: Stanisław Tor (IPN).

SŁOWNY OPIS ZAGROŻENIA (FAKTU)

W uzupełnieniu meldunku do sprawy operacyjnej sprawdzania krypt. "BERNARD" informuję co następuje:

Z informacji uzyskanych od k.w. ps. "Dawida", "Dawid" oraz "Winiarski" wynika, że figurant sprawy TOR Stanisław w ostatnim okresie czasu usiłował swoją działalność w szczególności na odcinku kontaktów organizacyjnych, spotkań oraz kolportażu literatury antykomunistycznej.

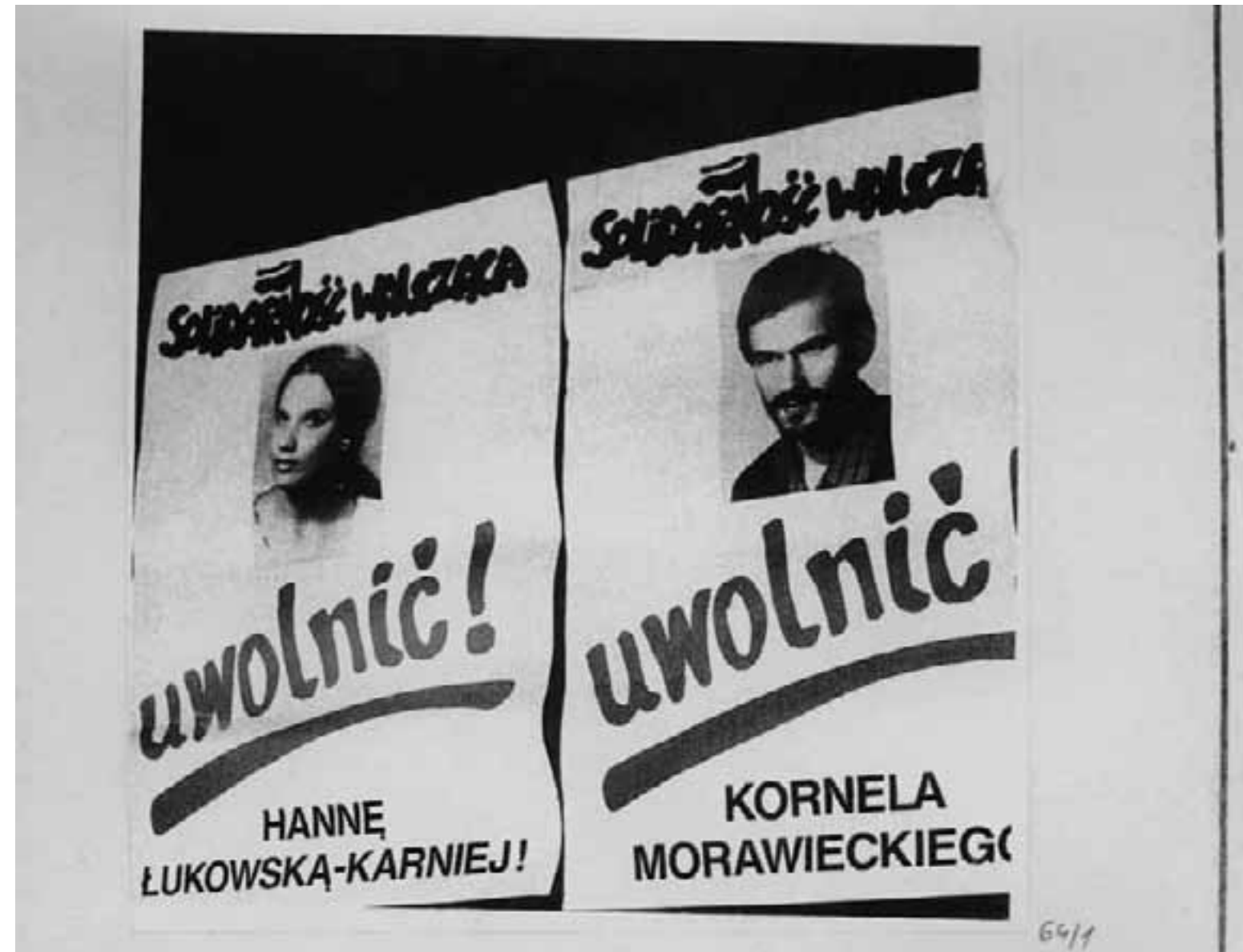
W związku z powyższym w dniu 6.05.1980 r. Stanisław TOR został wezwany do tut. Komendy, celem przeprowadzenia z nim kolejnej rozmowy ostrzegawczej. W toku rozmowy wyrażono mu uwagę na bezcelowość i bezsensowność jego poczyniń w antykomunistycznych grupach. Następnie Stanisław TOR oświadczył, że na okres wyborów nie będzie nigdzie występował poza Kraków oraz postara się ograniczyć swoją działalność. Po przeprowadzonej rozmowie został zwolniony.

Następnie w dniu 12.05.80 r. przybył do tut. Komendy na przesłuchanie brat figuranta - Zygmunt TOR, zam. Kraków ul. Helony 16/88, z którym również przeprowadzono osobistą rozmowę ostrzegawczą. W czasie rozmowy wymieniony przyznał się, że jest sympatykiem KPN-u. Za namową brata Stanisława brat uwiadł w trzech spotkaniach członków KPN-u. Jednak - jak oświadczył, nie zamierza zostać członkiem KPN-u, natomiast z ciekawości brat uwiadł w spotkaniach członków KPN-u.

W dniu 26.05.1980 r. figurant brat uwiadł w zebraniu członków KPN-u, które odbyło się w mieszkaniu Rony STACHNIEWICZ, w trakcie czego domagał się aby pojąć akcję ulotkową na temat Katynia. Na spotkaniu tym podjęto decyzję, że w dniu 13.06.80. w kościele Mariackim odbędzie się manifestacja z okazji 40-tych rocznicy Katynia, po czym członkowie KPN-u zainicjują pochód do miejsc zamieszkania się W. Rodylaka. Ponadto opracowano tekst ulotki w sprawie Katynia z przesłaniem do kolportażu wśród mieszkańców Krakowa. Tekst ulotki podano w meldunku operac. z dnia 31.05.1980 r. do sprawy krypt. "BERNARD".

O dalszej kontroli figuranta poinformuję w kolejnym meldunku operacyjnym.

Podpis prześlano

Zdjęcia oraz fragment listy dowodów rzeczowych znalezionych podczas rewizji Adama Słomki i jego mieszkania z dnia 3 maja 1988 r. (IPN).

5-15

Jastrzębie 1989.06.19.

TAJNE SPED. PRACZENIA

Reg. Nr 15

P L A N

przedsięwzięć operacyjnych do sprawy operacyjnego sprawdzania krypt. "KORONA" nr rej. 68587.

I. Sytuacja operacyjna.

W dniu 1989.04.10 dyrektor KWK "Manifest Lipcowy" został poinformowany, że na terenie kopalni powstała Zakładowa Grupa Działania KPN. Dyrektor powiadomiony został pismem, które wpłynęło przez Kancelarię Główną. Z pisma tego wynika, że w dniu 1989.04.09. na zebraniu członków i sympatyków KPN postanowiono utworzyć Zakładową Grupę Działania KPN i wyłoniono grupę reprezentatywną składającą się z następujących osób:

1. Jan Golec - GRP - 4
2. Edward Jarek - MS - 4
3. Andrzej Kornak - GPM - 1
4. Bolesław Olewiński - G - 1
5. Mirosław Sobotka - G - 4
6. Zbigniew Manista - TM

W piśmie tym oprócz uzasadnienia legalności działania KPN-u jak również Zakładowej Grupy Działania, stwierdza się, że grupy ta w okresie przedwyborczym będzie pełnić rolę Komitetu Wyborczego KPN w wyborach do Sejmu i Senatu na terenie KWK "Manifest Lipcowy". W związku z powyższym postanowiono założyć sprawę operacyjnego sprawdzania krypt. "KORONA".

II. Cel prowadzenia sprawy.

Celem prowadzenia sprawy będzie rozpoznanie składu osobowego powstałej organizacji, rozpoznanie motywów i pobudek działania jej członków, potwierdzenie faktycznej działalności, stopnia oddziaływania na załogę, dokumentowanie nielegalnej działalności oraz likwidacja zagrożenia.

III. Planowane przedsięwzięcia operacyjne.

W związku z przedstawioną sytuacją operacyjną oraz założeń celem prowadzenia sprawy planuje się wykonanie następujących przedsięwzięć operacyjnych:

16-16

1. Dokonać wszechstronnych sprawdzeń osób występujących jako grupa reprezentatywna.
Termin :
Wykona :
2. Nawiązać bliską współpracę z Pionem III BUSW w Jastrzębiu oraz w Raciborzu celem rozpoznania działalności KPN-u na terenie miasta oraz w miejscu zamieszkania osób tworzących grupę reprezentatywną.
Termin :
Wykona :
3. Poprzez wszystkie dostępne osobowe źródła informacji potwierdzić fakt utworzenia Zakładowej Grupy Działania KPN.
Termin :
Wykona :
4. Poprzez TW "Stanisław" ustalić, czy grupa taka faktycznie powstała oraz jakie na powiązania z innymi ugrupowaniami KPN.
Termin :
Wykona :
5. Poprzez osobowe źródła informacji własne jak również innych pionów ustalić program działania grupy, jej powiązania i rolę w strukturze KPN, zakres oddziaływania na załogę kopalni oraz motyw i pobudki jakimi kierowały się osoby tworzące grupę.
Termin :
Wykona :
6. Wszelkimi dostępnymi środkami dokumentować nielegalną działalność grupy, ewentualne wydawnictwa, deklaracje programowe, konkretne działania.
Termin :
Wykona :
7. Materiały sprawy na bieżąco konsultować z Inspektorem II, Pionem III oraz Wydziałem Śledczym.
Termin :
Wykona :
8. Opracować ramowy plan likwidacji zagrożenia.
Termin :
Wykona :

UWAGA : Powyższy plan w miarę rozwoju sytuacji operacyjnej - politycznej może ulec zmianie, w formie stosownych aneksów.

Wyk. 2 egz. RM RM
1 egz. nos. "KORONA"
2 egz. sob "MARTA"

kpt. M. [signature]

Plan działań operacyjnych wobec powstałej w kopalni „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu, Zakładowej Grupy Działania KPN, Jastrzębie, 19 czerwca 1989 r. (IPN).

KPN Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania

№ RSD II Ds 96/81

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA ŚWIADKA

Kraków dnia 27.11. 1981 r. o godz. 7²⁰

ppor. Kazimierz Słusarczyk Komendy Woj MO w Krakowie
(stopień, imię i nazwisko)

działając na mocy:
1. art. 265 § 1, 267 kpk zgodnie z art. 129 § 1 kpk,
2. polecenia Prokuratora (Sądu) _____

w _____ z dnia _____ Nr _____

przy udziale protokolanta osobiście
(stopień, imię i nazwisko)

w obecności stron — biegłego bez udziału
(stopień, imię i nazwisko)

przesłuchał niżej wymienianego w charakterze świadka.
Świadka uprzedzono o odpowiedzialności karniej za fałszywe zeznania z art. 247 § 1 kk, po czym świadek stwierdził własnoręcznym podpisem, że uprzedzono go o tej odpowiedzialności (art. 172 kpk).

_____ (podpis świadka)

Imię i nazwisko Krzysztof Badył z domu _____
(dla mężczyzny)

Imiona rodziców Konstanty i Helena z d. Hryciak

Data i miejsce urodzenia 4.03.1950r. - Kraków

Zamieszkały(a) Kraków, ul. Włoska 9/47
(dokładny adres i kod pocztowy)

Miejsce dla doreczeń w kraju (art. 124 kpk) J.W.

Obywatelstwo polskie

Wykształcenie niespełne wyższe Zawód wyuczony ekonomista

Zatrudniony(a) Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Krakowie
Zakład Transportu i Sprzętu Specj. w charakterze dystrybutora

Karalność za fałszywe zeznanie nie karany wg. oświadczenia
(data i data ostatniego wyroku, art. 123 kpk)

Seria i nr dowodu osobistego AB 6699129 wydany przez W-kę Ds. Kraków-Główn.

Stwierdek da stron _____

Spozniony(a) z treścią art. 165 kpk *) świadek zeznał, co następuje zostałem uprzedzony o odpowiedzialności karniej za składanie fałszywych zeznań z art. 247 § 1 kk.

Ms-14/1 Orokarnia Nr 1, W-wa Zam 1957/76/5 XXX-352

ZBIENIEW PYDUSZ

02023

~~Zmieniam klauzule na podstawie
ustawy z dnia 22.01.1959 r.
o ochronie informacji
niepubl. *ok. 06. 2007*~~

~~WSTĘP~~ ~~WYKŁAD~~ ~~WYKŁAD~~ ~~WYKŁAD~~

~~WSTĘP~~ ~~WYKŁAD~~ ~~WYKŁAD~~ ~~WYKŁAD~~

KONFEDERACJA POLSKI NIEPODLEGŁEJ
przeciwko narodowi, państwu i jego sojuszom

18.01.2007 14.47

DEPARTAMENT SZKOLENIA I DOSKONALENIA **WYKŁAD**
Warszawa 1983

WYKŁAD
KRYMINALISTYKA
Nr: **20.02.03**
20.02.03

KPN

kulisy
fakty
dokumenty

Marian Reniak

Zarówno w deklaracji programowej KPN, jak i w późniejszych dokumentach siano nienawiść i starano się skłócić społeczeństwo. Obrzucało oszczerstwami ludzi myślących inaczej niż autorzy. Tworzone atmosferę wrogości wobec tych, których określano jako komunistów. Najogólniej mówiąc, systematycznie szkalowano przywódców PZPR, podrywano autorytet organów władzy i instytucji państwowych. Falszowano obraz naszych stosunków międzynarodowych. Szczególnie oszczerczo i napastliwie propaganda kapeenowska przedstawiała stosunki polsko-radzieckie. Grano na najniższych instynktach z pozycji szowinizmowo-nacjonalistycznych.

WE

Kraków, dnia 15 listopada 1980r.

Tajno

Egz. Nr. 2. 150 137

NOTATKA SŁUŻBOWA

do wiadomości Wydziału III - 1

Niniejszym informuję, że następujące osoby po raz ostatni były zatrzymane w terminie :

1. Krzysztof Badył - 29.08.1980r. 17 raz
~~dn. 31.08.1980r. zastępowano asenst. typow.~~
~~dn. 4.09.1980r. zastępowano asenst. typow. i dyżurnej.~~
śledczych przesłuchań nie zakwestionowane
2. Stanisław Palczowski - 12.08.1980-14.08.1980 5 raz
zakwestionowano 3 kartki rękopisu
3. Zygmunt Lenyk - 26.04.1980 - 27.04.1980 3 raz
ostatnie przesłuchanie 23.03.1980r.
- 40 ulotek "Komunistyczne rozprawianie protestem" KPW
- 24 ulotek "Placowego nie głosujmy" SKS Kraków
- materiał czarny
białe płótno
trzy listy drewniane, klej
4. Krzysztof Gniadorowski - 20.08.1980 - 22.08.1980 5 raz
ostatnie przesłuchanie 21.08.1980r.
- zakwestionowano b.d. do pozycji
5. Adam Maciejowski - 12.04.1980 - 14.04.1980 2 razy
ostatnie przesłuchanie 12.04.1980r.
- 3 egz. manifestów
6. Waldemar Wypasek - 21.08.1980 - 23.08.1980 4 razy
ostatnie przesłuchanie 3.05.1980r.
- wynik negatywny
7. Radosław Hugot - 20.08.1980 - 22.08.1980 2 razy
ostatnie przesłuchanie 20.08.1980
- 3 egz. "Opinia" nr. 20-21
- 2 egz. ulotki "Robotnicy łobuzemali" "
- plakat "Berlin 1936 - Moskwa 1980"
8. Długosurwski - nie przechodził
9. Chmielewski - nie przechodził

Sporządził :
st.insp. Wład. Śliedczego
ppor. K. Siuwałczyk

Konfederacja Polski Niepodległej
w 30 rocznicę powstania